

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Bezpečnostní opatření ochrany měkkých cílů ve světě

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Studijní program:

Ochrana obyvatelstva

Autor: Kristýna Tůmová

Vedoucí práce: Mgr. Luboš Křížek

České Budějovice 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci s názvem „Bezpečnostní opatření ochrany měkkých cílů ve světě“ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektrickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 4. 5. 2021

.....

Kristýna Tůmová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Luboši Křížkovi za konzultace a za cenné odborné rady, které mi byly poskytnuty při psaní bakalářské práce.

Bezpečnostní opatření ochrany měkkých cílů ve světě

Abstrakt

Předmětem bakalářské práce s názvem „Bezpečnostní opatření ochrany měkkých cílů ve světě“ je zmapování bezpečnostních opatření měkkých cílů ve světě. Práce je především zaměřena na opatření měkkých cílů před vznikem mimořádné události a teroristického útoku. Cílem této práce bylo komparovat jednotlivé teroristické útoky na měkké cíle ve vybraných státech světa a vyzkoumat informovanost veřejnosti v oblasti měkkých cílů a terorismu.

Teoretická část je rozdělena do čtyř hlavních kapitol. První z těchto kapitol se věnuje základním informacím v oblasti měkkých cílů, například jejich definování, jejich rozdělení, co činí měkké cíle přitažlivé, jak se chránit při vzniklém nebezpečí, obecné metody ochrany měkkých cílů a ochrana měkkých cílů ve vybraných státech světa. Druhá kapitola se zabývá bezpečnostními opatřeními a základními informacemi o útocích na měkké cíle. Třetí kapitola se věnuje terorismu. Jeho definicím, rozdělení a typům teroristického útoku. Ve čtvrté kapitole jsou popsány vybrané teroristické útoky na měkké cíle.

V praktické části byly podrobně popsány teroristické útoky, páchané organizovanými skupinami, na měkké cíle. Tyto útoky byly nadále komparovány. Dále byl proveden kvantitativní výzkum dotazníkovým šetřením. Dotazník měl za úkol zjistit, jak je na tom laická veřejnost ve znalostech z oblasti měkkých cílů a terorismu.

Na základě výzkumu lze konstatovat, že laická veřejnost se dobře orientuje v problematice měkkých cílů a terorismu a je v této oblasti informovaná. Po komparaci teroristických útoků bylo zjištěno, že díky jednotlivým politikám vybraných států je možné, že by podobný skutek mohl být spáchán na území České republiky.

Výsledky této bakalářské práce mohou sloužit pro hlubší studium této problematiky.

Klíčová slova

Bezpečnostní opatření; měkké cíle; ochrana; tvrdé cíle; terorismus; teroristický útok.

Security Measures to Protect Soft Targets Around the World

Abstract

The subject of the Bachelor thesis entitled "Security Measures to Protect Soft Targets Around the World" is to map of security measures of soft targets in the world. The thesis is mainly focused on the measures of soft targets before emergencies and terrorist attacks. The aim of this work was to compare individual terrorist attacks on soft targets in selected countries and to test public awareness in the area of soft targets and terrorism.

The theoretical part is divided into four main chapters. The first of these chapters provides basic information about soft targets, such as their definition, their distribution, as well as what makes soft targets attractive, how they are protected in the event of danger then general methods of protecting soft targets and protecting them in selected countries around the world. The second chapter deals with security measures and basic information about attacks on soft targets. The third chapter is about terrorism. Its definitions, division and types of terrorist attack. The fourth chapter describes specific terrorist attacks on soft targets.

There were the terrorist attacks committed by organized groups on soft targets described in detail in the practical part. These attacks were further compared. Afterwards there was Quantitative research demonstrated by a questionnaire survey. The purpose of the questionnaire was to find out how the general public is doing in the field of knowledge of soft targets and terrorism.

Based on the research, it can be stated that the general public is well versed in the issue of soft targets and terrorism and is informed in this area. After a comparison of terrorist attacks, it was found that thanks to individual politicians of selected states, it is possible that a similar act could be committed on the territory of the Czech Republic.

The results of this bachelor thesis can serve for a deep study of this issue.

Key words

Security measures; soft targets; protection; hard targets; terrorism; terrorist attack.

Obsah

Úvod	8
1 Současný stav	9
1.1. Měkké cíle	9
1.1.1. Vymezení pojmu měkký cíl	9
1.1.2. Rozdělení měkkých cílů.....	10
1.1.3. Rozdíl mezi tvrdým cílem a měkkým cílem	11
1.1.4. Faktory ovlivňující přitažlivost útoku na měkký cíl a rozdělení rizik a hrozeb	11
1.1.5. Obecné pokyny pro ochranu obyvatelstva při živelní pohromě a požáru.....	12
1.1.6. Obecné pokyny pro ochranu obyvatelstva při útoku na měkký cíl.....	13
1.1.7. Obecné metody ochrany měkkých cílů	14
1.1.8. Ochrana měkkých cílů v Austrálii	16
1.1.9. Ochrana měkkých cílů ve Velké Británii	16
1.1.10. Ochrana měkkých cílů v USA	16
1.2. Definice pojmu bezpečnostní opatření, ochrana, charakteristika útoků na měkké cíle	17
1.2.1. Definice bezpečnostní opatření a ochrany	17
1.2.2. Definice pojmu útok, faktory ovlivňující útok, druhy útoku na měkký cíl	19
1.3. Terorismus a teroristický útok	20
1.3.1. Definice terorismu a teroristického útoku.....	22
1.3.2. Rozdělení terorismu	24
1.3.3. Kategorizace terorismu	25
1.3.4. Zdroje terorismu.....	26
1.3.5. Typy teroristického útoku	27
1.3.5.1. Bombový útok	27
1.3.5.2. Zadržení rukojmí, únosy	27
1.3.5.3. Zastrásování a hrozby.....	28
1.3.5.4. Vydírání.....	28
1.3.5.5. Sabotáže a rozvrácené operace.....	28
1.3.5.6. Dezinformace a propaganda	28

1.3.5.7. Vraždy osob.....	29
1.3.5.8. Moderní typy terorismu.....	29
1.4. Vybrané útoky spáchané na měkkých cílech.....	29
1.4.1. Útoky v dopravních prostředcích a na významných dopravních uzlech	29
1.4.2. Útoky na školská zařízení	30
1.4.3. Únosy	30
1.4.4. Útok na kulturní akci.....	30
2. Cíl práce, výzkumné otázky	31
2.1. Cíl práce.....	31
2.2. Výzkumné otázky a hypotézy.....	31
3. Metodika.....	31
3.1. Použité metody a techniky výzkumu	31
3.2. Charakteristika zkoumaného souboru	32
4. Výsledky.....	33
4.1. Výsledky komparativní analýzy	33
4.1.1. Útok sarinem v tokijském metru sektou Óm šinrikjó	33
4.1.2. Série teroristických útoků v Paříži, 2015	35
4.1.3. Teroristický útok ve Velké Británii, 2001	37
4.1.4. Rozdíly mezi jednotlivými teroristickými útoky	38
4.2. Výsledky dotazníku	39
4.2.1. Vyhodnocení dotazníku podle pohlaví	39
4.2.2. Vyhodnocení dotazníku podle věkových kategorií.....	42
4.2.3. Vyhodnocení dotazníku podle nejvyššího dosaženého vzdělání	46
4.2.4. Vyhodnocení jednotlivých otázek.....	49
5. Diskuze.....	51
5.1. Diskuze k výsledkům komparace	51
5.2. Diskuze k výsledkům dotazníku.....	53
6. Závěr.....	56
6.1. Závěr komparace	56
6.2. Závěr dotazníku	56
Seznam literatury a zdrojů.....	58

Úvod

Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila téma „Bezpečnostní opatření ochrany měkkých cílů ve světě“. Cílem této práce bylo komparovat jednotlivé teroristické útoky na měkké cíle ve vybraných státech světa a vyzkoumat informovanost veřejnosti v oblasti měkkých cílů a terorismu.

Vzhledem k rostoucímu zájmu lidí o turismus je otázka bezpečnostního opatření ochrany měkkých cílů na místě. Otevření hranic, vznik Schengenského prostoru a proces globalizace mají velký vliv na cestování. Každý rok obrovské množství turistů cestuje do celého světa a mezi jejich nejvyhledávanější destinace právě patří místa, která jsou označována jako měkké cíle. Volné cesty mezi státy láká i nebezpečné skupiny – například teroristické. Měkký cíl nemá přesně vymezenou definici, ale obecně lze říct, že se jedná o místa či akce s obrovským množstvím osob a s minimální nebo žádnou ochranou. Je předpokládáno, že při útoku na tyto místa bude velké množství obětí či zraněných, proto je důležité se problematikou bezpečnostního opatření ochrany měkkých cílů zabývat.

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. Před výzkumnou částí byla potřeba se seznámit se základní teorií z oblasti měkkých cílů a terorismu. První kapitola se zaměřuje na základní problematiku měkkých cílů – definice, rozdělení, rozdíl mezi měkkými a tvrdými cíli a jejich ochrana. Druhá kapitola se zabývá vymezením termínu bezpečnost, bezpečnostní opatření, jejich rozdělení a útokům na měkké cíle. Třetí kapitola se věnuje terorismu. Jeho definicím, rozdělením, zdrojům terorismu a typům teroristického útoku. V poslední čtvrté kapitole jsou popsány útoky na měkké cíle.

Praktická, výzkumná část práce obsahuje cíl této bakalářské práce. Tím byla komparativní analýza teroristických útoků na měkké cíle, páchaných organizovanými teroristickými organizacemi. Druhým cílem práce bylo vyzkoumat informovanost laické veřejnosti v oblasti měkkých cílů a terorismu. Za účelem tohoto výzkumu bylo vytvořeno dotazníkové šetření. V této části jsou uvedeny výsledky komparativní analýzy a dotazníkového šetření. Dále pak diskuze, závěrečné zhodnocení práce, seznam použitých zdrojů a přílohy.

1 Současný stav

1.1. Měkké cíle

Měkké cíle jsou všude kolem nás. Co to vlastně jsou měkké cíle? Jak se dělí? Jaké nám hrozí nebezpečí na měkkém cíli? Těmito otázkami se bude zabývat tato kapitola. Rovněž budou vysvětleny podstatné rozdíly mezi měkkým a tvrdým cílem. Budou předvedeny základní metody ochrany měkkých cílů.

1.1.1. Vymezení pojmu měkký cíl

Termín měkký cíl poskytuje chápání z několika perspektiv. Bezpečnostní inženýři měkké cíle vymezují jako lidi a jejich životy a zdraví, které mají být chráněny. Měkké cíle jsou přesně určeny pouze ve spojitosti s teroristickými nebo násilnými útoky proti objektům a prostorům, které nejsou dostatečně chráněny. Pro civilní inženýry měkké cíle znamenají stavby a budovy, které je třeba chránit nebo posílit a neuvažují výhradně jen nad útoky na měkké cíle, ale i nad nehodami s možností úniku nebezpečné látky, meteorologickými vlivy, požáry a podobně (Hofreiter L., Kubíková Z., 2020).

Přímá definice měkkého cíle není ničím nijak přesně daná. Proto slovní spojení měkký cíl má na světové úrovni několik charakteristik. Ve Spojených státech amerických (dále jen „USA“) Ministerstvo pro vnitřní bezpečnost Spojených států amerických definuje měkké cíle jako „*místa, která jsou snadno přístupná velkému počtu lidí a která mají zavedena pouze omezená bezpečnostní nebo ochranná opatření, díky čemuž jsou zranitelnými vůči útoku*“ (U.S. Department of Homeland Security: Soft Targets And Crowded Places, 2018).

V USA se jako měkké cíle považují i vojenské cíle, které jsou v pasivním stavu neboli nejsou v pohotovosti (Kubíková Z., Smetana M., 2021). Podle Dr. Jennifer Hasterman (2015) je měkký cíl „*jakékoliv místo, které není dobře chráněno nebo opevněno, a proto je obzvláště zranitelné vůči útoku*“ (Hasterman J., 2015).

Ve Velké Británii English Oxford Living Dictionaries (2017) charakterizuje měkký cíl jako „*osobu nebo věc, která je relativně nechráněná nebo zranitelná, a to hlavně proti útokům vojenského nebo teroristického charakteru*“ (English Oxford Living Dictionaries, 2017).

V Polsku charakterizují měkký cíl jako „*objekt snadno přístupný veřejnosti jako nákupní centra, dopravní uzly, náboženská místa, zábavní centra a mnohem další*“ (Mazur S. et al., 2020).

V České republice (dále jen „ČR“) je termín měkký cíl definován podle Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017–2020. Měkké cíle charakterizuje jako „*objekty, prostory nebo akce charakterizované častou přítomností většího počtu osob a současně absencí či nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům*“ (Chovanec M., 2017).

Zdeněk Kalvach (2016) charakterizoval měkký cíl jako „*životně důležité objekty, kde může být značný počet lidí bez zvláštní ochrany*“ (Kalvach Z., 2016).

Všeobecně tedy lze říct, že měkké cíle jsou objekty a místa s velkým množstvím lidí, kde je těžké až nemožné hlídat pohyb těchto lidí, jsou relativně nechráněné, a proto zranitelné. Díky těmto atributům jsou často voleny jako cíl násilných útoků (Hofreiter L., Kubíková Z., 2020).

Do souboru objektů či akcí označovanými jako měkké cíle zařazujeme školská zařízení, koleje, menzy a knihovny, církevní památky a místa určená k uctívání, nákupní centra, tržiště a obchodní komplexy, kina, divadla, koncertní sály a zábavní centra, veřejná shromáždění, průvody, demonstrace, a poutě, bary, kluby, diskotéky, restaurace a hotely, parky, náměstí, turistické památky a zajímavosti, muzea a galerie, sportovní haly a stadiony, významné dopravní uzly, autobusová nádraží, vlaková nádraží a letištní terminály, nemocnice, polikliniky a další zdravotnická zařízení, kulturní, sportovní, náboženské a další akce, komunitní centra, veřejné instituce, jiná symbolicky významná místa či akce a další (Chovanec M., 2017).

1.1.2. Rozdělení měkkých cílů

Pro snadnější orientaci jsou měkké cíle, v Konceptci ochrany měkkých cílů pro roky 2017-2020, odlišeny do několika seskupení. Prvotní dělení je na měkké cíle trvalé a dočasné. Trvalá místa se dále člení na venkovní prostory, mezi něž se počítají například nekryté sportovní komplexy a nekryté stadiony, a na vnitřní prostory, mezi které patří například nákupní centra, divadla a nemocnice. Dočasné měkké cíle znamenají shromáždění, zpravidla venkovní akce, která se mohou konat na veřejném i soukromém prostranství. Dočasné měkké cíle se klasifikují podle toho, zda jste za ně platili, či ne. Dočasným placeným akcím se rovnají například festivaly a koncerty a dočasnými akcemi s bezplatným vstupem jsou například demonstrace a vánoční trhy. Z hlediska zdroje nebezpečí měkké cíle můžeme třídit na ohrožené osamocným aktivním útočníkem (bez ohledu na motivaci), na ohrožené teroristickou skupinou a na ohrožené jinou specifickou skupinou (například organizovaný zločin). Měkké cíle lze také posuzovat podle kvanta osob v konkrétní danou dobu či v ročním období. Množství návštěvníků se tak reálně pozměňuje v průběhu celého dne i roku. Doba, ve které je v daném místě nejvyšší koncentrace

osob se nazývá „peak time“. Mezi příklady lze uvést ranní dopravní špičku, úřední hodiny ve veřejných zařízeních, doba oběda v restauracích či předvánoční čas v nákupních centrech (Chovanec M., 2017).

1.1.3. Rozdíl mezi tvrdým cílem a měkkým cílem

Opozitem měkkého cíle je tvrdý cíl. „*Po tisíciletí jsme označili něco jako tvrdý cíl, když jsme to obklopili vysokými zdmi, ozbrojenými strážci a v poslední době elektronickým detekčním zařízením*“ (Maness M., 2020). Tyto objekty v této době používají detekční rámy pro kontrolu osob, více kamer, a zvýšenou pracovní sílu v oblasti bezpečnosti, které odrazují případné násilné a teroristické útoky (Fagel M., Hesterman J., 2017). Závěrečným shrnutím k rozdílnosti měkkého a tvrdého cíle je, že měkký cíl je budova, místo či akce s četným množstvím lidí a s minimálním nebo žádným bezpečnostním ochranným opatřením. Naopak tedy tvrdé cíle představují budovy, místa či akce, jež jsou dostatečně zabezpečené a hlídané. K tvrdým cílům přiřazujeme objekty jako některé státní objekty, objekty bezpečnostních složek, vojenské objekty a podobně (Kalvach Z. et al., 2016).

1.1.4. Faktory ovlivňující přitažlivost útoku na měkký cíl a rozdělení rizik a hrozeb

Měkké cíle jsou vzhledem ke svým vlastnostem opakovaně vybraným cílem pro násilné útoky. Místo činí pro útočníky ještě atraktivnější několik faktorů, jako otevřenost veřejnosti, počet a koncentrace osob, symboličnost místa, výskyt a kvalita zaměstnanců bezpečnostních služeb, přítomnost Policie České republiky (dále jen „PČR“) nebo obecní policie a výskyt médií (Kalvach Z. et al., 2016). Pro útočníky je také pozitivem to, že lidé, pohybující se na měkkém cíli, často nejsou ničím ozbrojeni a ve většině případech by je vůbec nenapadlo riziko útoku. Je předpokládáno, že při jakémkoliv útoku na měkký cíl budou velké škody na životech a na zdraví lidí, což může vyvolat u ostatních obyvatel strach a paniku. Na podkladu výše uvedených faktorů si může každý měkký cíl ujasnit, jaké jsou jeho přednosti a slabiny v rámci ochrany a na co by se měl primárně orientovat pro vývoj vlastní bezpečnosti (Leitner B., Luskova M., 2020).

Událostí, která má schopnost ohrozit měkký cíl, je útok. Útok je nenávistný násilný čin proti objektu se záměrem zabít, zničit a vyvolat strach. Podle teorie „Black Swan“ je útok na měkký cíl příhodou s následujícími třemi položkami: je nenadálý, překvapující, má nebyvalý účinek na morálku veřejnosti a po útoku je uskutečnitelné ozřejmit jeho příčiny a způsob provedení (Hesterman J., 2015). Obvykle se rizika rozdělují na vojenská rizika a hrozby a na nevojenská

rizika a hrozby. Vojenská rizika a hrozby připadají v úvahu v době mezinárodních válečných konfliktů. Za první i druhé světové války byly útoky na civilní obyvatelstvo a na měkké cíle celkem časté. Nejčastější útoky na měkké cíle byly během druhé světové války. Důsledky ničivých útoků byly obrovské. V nynější době by další světová válka mohla vést k zániku lidstva. Naštěstí díky mezinárodním smlouvám, úmluvám a organizacím by vyvolání válečného konfliktu bylo obtížné, a nakonec pro útočící stát zničující. Mnohem pravděpodobnější je útok na měkký cíl nevojenského charakteru. Útoky nevojenského charakteru se rozdělují na teroristické útoky a na násilnou trestnou činnost. Opatření ochrany měkkého cíle chrání návštěvníky nejen před nebezpečnými útoky, ale i před působením přírodních vlivů jako je povodeň, požár, zemětřesení či tsunami (Hofreiter L., Reitspís J., 2003).

1.1.5. Obecné pokyny pro ochranu obyvatelstva při živelní pohromě a požáru

Mezi živelní pohromy, které se nemohou vyskytnout v ČR, ale mohou hrozit na měkkém cíli v zahraničí jednoznačně patří tsunami. Tsunami jsou velké vlny katastrofického rázu, vzniklé zejména tektonickými posuny na dně moří. Může vzniknout jako sekundární účinek zemětřesení v přímořských oblastech. Při zemětřesení silnějšího stupně než 7,3 na Richterově stupnici tsunami vzniká pokaždé. Tsunami se pozná tak, že před příchodem hlavní vlny nastane silný odliv a zvířata se snaží dostat, co nejdál od moře. Po desítkách minut naráží na pobřeží hlavní vlna v podobě vodní stěny. Tuto vlnu mohou následovat další menší vlny (Říha M., 2006). Pokud k této situaci dojde je vhodné dát se k okamžitému útěku, co nejvíce do vnitrozemí s minimální nadmořskou výškou 30 m nad mořem. Doporučuje se vylézt do nejvyšší budovy, do nejvyššího patra, případně vylézt na střechu či vysoký strom a poslouchat hlášení místních úřadů. V případě stržení vodou se radí chytnout se plavoucího předmětu. Lokace s největším výskytem tsunami jsou Japonsko, Filipíny, západní pobřeží USA a Chile (Šándor A., 2017).

Mezi živelní pohromy, které se v ČR sice vyskytují, ale pouze v neohrožující síle, patří zemětřesení. Zemětřesení se projevuje otřesy země, při kterých může docházet k trhlinám a prasklinám v zemské kůře, k sesuvům půdy, k tsunami, ale i k narušení statiky budov a jejich následnému zřícení. Nejčastější příčinou zemětřesení je uvolnění nahromaděného tektonického napětí v zemské kůře a ve svrchním pláští v důsledku probíhajících endogenních pochodů (Říha M., 2006). V budově se doporučuje schovat se pod pevný kus nábytku, aby nedošlo k zasažení ostatními předměty. Pokud je člověk ve výtahu, měl by ho okamžitě opustit. Pokud by se člověk nacházel na schodech měl by se pevně držet zábradlí, sednout si a krýt si hlavu. Při opuštění

budovy by si člověk měl dávat zvláště velký pozor na předměty, které mohou spadnout. Celkově se doporučuje držet se dál od elektrického vedení, vysokých stromů, budov a jiných staveb. Silná zemětřesení mohou osoby potkat v oblastech jako jsou Japonsko, Indonésie, Kalifornie, Itálie, Portugalsko, Turecko, země bývalé Jugoslávie, Španělsko a Řecko (Šándor A., 2017).

Další živelní pohromou, která může ohrozit měkký cíl je povodeň. Povodeň je dočasné zvednutí hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda zaplavuje území mimo své koryto (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015). Při povodni je doporučeno opustit ohrožený prostor. Při vyhlášené evakuaci je nutné řídit se všemi pokyny, které nám jsou sděleny. Vhodný je přesun na vytipované místo, které nebude zaplaveno vodou (Hradec Králové: Statutární město Hradec Králové, 2018).

Požár je jakékoliv nežádoucí hoření, které ohrožuje zdraví a životy osob, ale i majetek a životní prostředí. Požár může vzniknout z několika hledisek. Může vzniknout antropogenní činností, technickou závadou nebo jako sekundární účinek živelní události. Pokud se jedná o malý požár, mohou ho osoby sami uhasit příslušnými hasicími přístroji. V ostatních situacích musí být ihned zahájena evakuace. Přesun z ohroženého místa na místo bezpečné by měl být rychlý, ale systematický a pokud by to bylo možno, měly by být využity všechny únikové východy (Hradec Králové: Statutární město Hradec Králové, 2018).

1.1.6. Obecné pokyny pro ochranu obyvatelstva při útoku na měkký cíl

Co dělat, když už se stane, že se nacházíme na místě označovaném jako měkký cíl, když nám bezprostředně hrozí nějaký útok bylo představeno Jaromírem Průšou (2020), jednatelem firmy Asset protection agency, s. r. o. Pokud zaregistrujeme blížící se útok měli bychom se řídit podle tří zásad: utíkat, schovat se a bojovat.

Při útěku se osobní věci a cennosti zanechají na místě, vezme se sebou pouze mobilní telefon. Pokud to situace dovoluje, zahajuje se útek. S útekem se pomáhá i ostatním lidem a během útěku se upozorňují ostatní lidé, aby nevstupovali do nebezpečné oblasti. Z místa bezpečí se mobilním telefonem vyrozumívá PČR na telefonním čísle 158. Při ukrytí se zajistí příchod do úkrytu – zamknou se dveře a zablokují se například stolem. Lidé se v místnosti ještě dále mají schovat za nějaký bytelný předmět, nikdy však ne přímo naproti dveřím, i přesto, že jsou zatarasené. Mobilní telefon se nastavuje do tichého režimu a lidé by měli být co nejvíce potichu. Pokud to situace dovolí, kontaktuje se PČR. Doporučuje se k zápasu použít jakýkoliv předmět, který se dá aplikovat jako zbraň. V takovém případě se postupuje velice rychle, násilně

a maximálně efektivně. Po příjezdu bezpečnostních ozbrojených složek má člověk vytrvat v poklidu a poslouchat instrukce, to znamená žádné vykřikování nebo prudká gestikulace rukama. Ruce se zachovávají ve viditelné pozici pro ubezpečení bezpečnostních složek, že se nejedná o útočníka (Průša J., 2020).

1.1.7. Obecné metody ochrany měkkých cílů

Na území jednotlivých států je měkkých cílů ohromné množství. Tato skutečnost význačně redukuje vhodné možnosti zaopatření bezpečnosti měkkých cílů pouze státní správou. Je tedy nepostradatelné zimplementovat bezpečnostní opatření samotnými měkkými cíli. Většina z nich je schopna zaručit svou bezpečnost totožně dobře nebo i lépe než sám stát (například díky důkladnější znalosti prostředí, styku s okolními subjekty, znalosti zaměstnanců na místě a také většímu přísunu finančních prostředků na zvýšení bezpečnosti měkkého cíle). Na koncepční úrovni tedy vyžaduje ochrana měkkých cílů navázání kooperace mezi státem, samosprávou a soukromými objekty. Na taktické úrovni se domáhají nové výcvikové techniky pro policii, metoda komunikace s veřejností, identifikace prioritních měkkých cílů a jejich progresivní zvyšování bezpečnosti. Na provozní úrovni je nezbytné začlenit dostupné pracovníky do správy systému bezpečnosti, konzultovat s policií bezpečnostní opatření před každou významnou akcí a zdokonalovat řízení předpokládaných scénářů útoku (Leitner B., Luskova M., 2020).

Teoretický postoj k ochraně měkkých cílů je vytvořen na vymezení následujících otázek: co je objektem ochrany, co objekt ohrožuje a jak jej chránit. Zásadním procesem pro analýzu všech relevantních faktorů a podmínek ochrany měkkých cílů je nejdříve popis objektu ochrany, dále identifikace faktorů a okolností pro ochranu měkkého cíle, stanovení pravděpodobnosti faktorů útoku, identifikace taktiky útoku na měkký cíl a návrh koncepce ochrany měkkých cílů (Hofreiter L., Kubíková Z., 2020).

Za účelem volby příhodných bezpečnostních opatření je zapotřebí, aby se každý měkký cíl posuzoval jednotlivě, především za záměrem upřesnění bezpečnostně podstatných faktorů ovlivňujících dvě základní měřítka– přitažlivost cíle z pohledu útočníka a reálné možnosti zabezpečení měkkého cíle (Leitner B., Luskova M., 2020).

Základ pro ochranu měkkých cílů spočívá ve srozumitelném popisu objektu. Mezi optimální metody k vysvětlení tohoto hlediska patří metoda popisu a metoda myšlenkové mapy. Myšlenková mapa je vysoce efektivní metoda, která je ideální pro identifikaci struktury objektů,

kteře mohou být cílem útoku. Druhý aspekt se zakládá na vyjasnění faktorů, příčin a podmínek, které dovolují útok na měkký cíl. K popisu příčin útoku a k vymezení pravděpodobnosti útoku se používá metoda deduktivní kauzální analýzy, především metody Fault Tree Analysis (dále jen „FTA“), Event Tree Analysis (dále jen „ETA“) (Hofreiter L., Kubíková Z., 2020).

Analýza FTA, celým názvem Fault Tree Analysis, v českém překladu analýza stromu poruch, se realizuje ve čtyřech krocích. Prvním krokem je vytvoření analýzy systému k jednoznačnému určení funkcí systému pro zobrazení všech požadovaných funkcí a přiřazení systematických prvků, které tyto funkce naplňují. Druhým krokem je charakterizování nežádoucích událostí a kritérií selhání, a to přístupem založeným na prevenci: definování nežádoucích událostí z neplnění funkcí nebo požadavků, a přístupem založeným na nápravných opatřeních: přitom se definuje vyvinuté selhání systému jako nežádoucí událost. Třetím krokem je zjištění pravděpodobnosti a časové intervaly. Posledním čtvrtým krokem je nalezení způsobu selhání prvků, které se v modelu stromu poruch vezmou v úvahu (Verband der Automobilindustrie, 2009).

Analýza ETA, celým názvem Event Tree Analysis, v českém překladu analýza stromu událostí. Analýza stromu událostí je metoda sledující vývoj dění, od iniciační události po konstruování událostí, vždy na principu dvou možností – příznivé a nepříznivé. Pokládá se za graficko-statistickou techniku. Vyobrazení systémového stromu událostí prezentuje rozvětvený graf. Znázorňuje veškeré události, které se mohou v dané oblasti vyskytnout (Karda L., Kudlák A., 2007).

Účelem identifikace možné metody útoku na měkký cíl je objevit vztah mezi typy útočníků, jejich motiv, záměr a vybavení použité při útoku. Jako východisko tohoto problému se mnohdy používá metoda morfologické analýzy. Morfologická analýza je nekvantifikovatelná, heuristická technika strukturování a analýza sady vztahů v multidimenzionálním, nekvantifikovaném souboru problémů. Na základě znalosti typu cíle a předpokládané metody útoku se používá indukční metoda k předvedení možných konceptů ochrany měkkého cíle (Hofreiter L., Kubíková Z., 2020).

Měkké cíle lze chránit několika způsoby. Podle Bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra České republiky (2016) lze měkké cíle chránit třemi podobami. Podstatnou roli při ochraně měkkých cílů hraje fyzická bezpečnost. Tu realizují bezpečnostní pracovníci cestou obchůzek po areálu měkkého cíle nebo řízením operátorských a bezpečnostních technologií. Další ochranou mohou být elektronická zabezpečovací zařízení, mezi něž se například řadí kamerový

system sloužící k monitorování vnitřních a vnějších prostorů měkkého cíle. Posledním typem ochrany je mechanické zabezpečovací zařízení, do kterých řadíme například betonové bloky a sloupy zabraňující vjezdu vozidel na místo charakterizované jako měkký cíl (Ministerstvo vnitra ČR, 2016).

1.1.8. Ochrana měkkých cílů v Austrálii

Australská taktika ochrany měkkých cílů závisí na silném partnerství mezi vládou a soukromým odvětvím. Pevný vztah má zaručit poskytování co nejvíce informací poskytovatelům a majitelům měkkých cílů. Dokumenty, zaměřující se na pomoc provozovatelům a majitelům měkkých cílů při správném zabezpečení měkkých cílů, jsou Crowded Places Security Audit, Active Armed Offender Guidelines for Crowded Places a Chemical Weapon Guidelines for Crowded Places. Další úlohou Austrálie je ochrana životů a zdraví osob nacházejících se na veřejných prostorech a místech s vysokým výskytem osob. Pro tyto záměry byl stvořen dokument Australia's Strategy for Protecting Crowded Places from Terrorism. Také byl zde zřízen Národní poradní systém pro ohrožení terorismem, jež má za cíl informovat veřejnost o možném teroristickém útoku v Austrálii a vymezuje stupeň ohrožení terorismem. Byla zahájena celonárodní kampaň, australskou vládou, pro zvýšení vědomosti o terorismu (Australian Government, 2017).

1.1.9. Ochrana měkkých cílů ve Velké Británii

Vzhledem k četnosti teroristických útoků na měkké cíle věnovala Velká Británie ochraně měkkých cílů intenzivnější pozornost. Na rozdíl od jiných západních zemí Evropy je zcela dominantní v ochraně měkkých cílů před teroristickým útokem. Pro chránění míst s vysokým výskytem osob bylo vypracováno několik dokumentů. Dokumenty jsou stanovené pro lokální úřady, policii a provozovatele objektů s vysokým výskytem osob. Nachází se v nich pokyny a doporučení ve sféře fyzického zabezpečení při ochraně měkkých cílů. Mezi tyto dokumenty patří Crowded Place: The Panning System And Counterterrorism, Counter-terrorism Advice for Airports And Airfields, Security Advice for Pubs, Clubs And Bars a Crowded Place Guidance (National Counter Terrorism Security Office, 2020).

1.1.10. Ochrana měkkých cílů v USA

V USA řídí ochranu měkkých cílů Ministerstvo vnitřní bezpečnosti. Ministerstvo vnitřní bezpečnosti eviduje a monitoruje měkké cíle a zaměřuje se na vylepšení bezpečnosti měkkých

cílů v USA. Bezpečnost zabezpečuje prostřednictvím zvyšování vědomí a předávání informací, budování účastnických vztahů, bezpečnostní pomoc a provádění zkoumání (Kolasky B., 2018).

Ministerstvo vnitřní bezpečnosti také zpracovává postupy pro majitele a provozovatele měkkých cílů. Tyto postupy jsou členěny do třech kategorií. První kategorie stanovuje subjekty, kterých se ochrana týká s odkazy na podrobnější informace. V druhé kategorii jsou charakterizovány postupy rozpoznání podezřelého chování jedinců, ochrana objektu a příprava na potenciální útok. Třetí kategorie obsahuje důležité kontakty (Infrastructure Security, 2015).

1.2. Definice pojmu bezpečnostní opatření, ochrana, charakteristika útoků na měkké cíle

V této kapitole bude vymezena definice bezpečnosti, bezpečnostního opatření a ochrany. Dále je v této kapitole popsán termín útok, faktory ovlivňující útok a druhy útoků na měkké cíle.

1.2.1. Definice bezpečnostní opatření a ochrany

K lepšímu porozumění termínu bezpečnostní opatření, je třeba také upřesnit pojem sekuritologie. „*Sekuritologie je nauka o souladu mezi bezpečností a nebezpečností*“ (Danics Š., 2007).

Tento pojem, mající internacionální rozsah, navíc jedním slovem oznamuje základ svého předmětu, tak jak to je u jiných odvětví jako například biologie, politologie, sociologie, kriminologie, meteorologie a další. Objektem bádání jsou vnější projevy a vnitřní zákonitosti bezpečnosti a nebezpečnosti, které lze nazvat termínem bezpečnostní realita. Obecné pojetí bezpečnosti – nebezpečnosti není omezené výhradně na problematiku vojenské bezpečnosti nebo kriminality, případně počítačové bezpečnosti, ale dá se studovat jak na úrovni člověka, skupiny nebo státu, tak na úrovni technické a technologické oblasti, biologické i psychologické oblasti a planetárního prostředí (Danics Š., 2007).

Bývalý ředitel Ústavu strategických studií Vojenské Akademie v Brně Josef Janošec naznačil, že jsme schopni výše jmenovanou bezpečnostní realitu charakterizovat abstraktními pojmy, zapisovat ji symbolickými zápisy a modelovat. Dle něj je možno diferencovat tři elementy bezpečnostní reality, a to prostor (celý svět, kontinent, region států, stát, region uvnitř státu, obec), čas (ke stanovenému termínu, za období, a to pro minulost nebo pro budoucnost) a stav či situace (popis vybraných objektivních informací vztažených k prostoru a času – válka, krize, mír, pandemie, zemětřesení). Tyto pojmy mohou znázornit dynamický i statický vztah mezi bezpečností a nebezpečností (Danics Š., 2007).

Bezpečnost na jedné straně vyznačuje stav relativního klidu, v němž nejsou ohrožována základní práva člověka, skupin lidí, států ani koalic, ale zároveň reprezentuje soubor opatření, který tento stav činní možným (Danics Š., 2007). Podle Ludřka Lukáše (2017) pojem bezpečnost stanovuje „stav“ nebo „soubor opatření“.

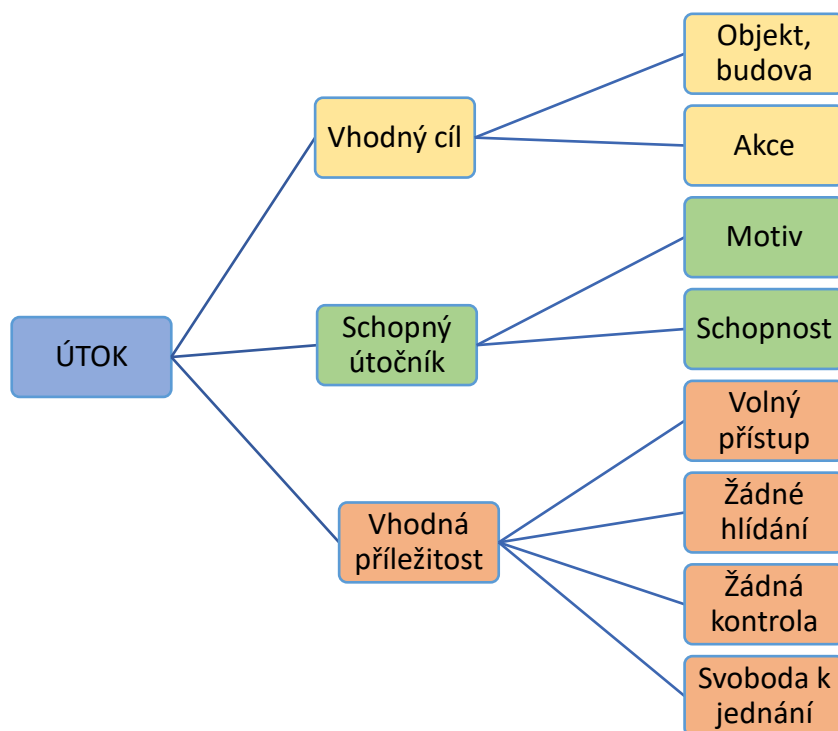
Opatřeními jsou, podle Terminologického slovníku pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, enviromentální bezpečnosti a plánování obrany státu, nástroje modifikující riziko, včetně politik, strategií, postupů, směrnic, tradičních procesů nebo organizačních struktur, které mohou být administrativního, technického, řídicího nebo právního charakteru (Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2016). Bezpečnostní úroveň lze zaručit nebo vylepšit aktivním přístupem. Jakékoliv škodě se dá zamezit prostřednictvím opatření nebo alespoň zmírnit velikost újmy. Obecně se opatření člení na preventivní a represivní opatření. Úkolem preventivních opatření je co nejvíce snížit potencionalnost hrozby, především z hlediska mohutnosti možného působení škodlivého efektu. Represivní opatření přichází na řadu v případě, kdy už dochází či došlo k narušení bezpečnosti. Cílem represivních opatření je minimalizace dopadů působení škodlivého účinku, bránění vzniku škody a zajištění řešení situace (Lukáš L., 2017).

Bezpečnostní opatření je účelově vytvořená skutečnost bezpečnostní povahy. Kterékoliv bezpečnostní opatření vykonává stanovenou bezpečnostní funkci. Základ pro fungování opatření je opřen o určitou bezpečnostní metodu. Jedno opatření může uplatňovat více bezpečnostních metod. Bezpečnostní opatření zpravidla tvoří provázaný komplex. Bezpečnostní opatření by měla být vybírána tak, aby byla udržena zásada proporcionality škodícího a ochranného účinku (Lukáš L., 2017).

Ochrana jsou souhrnná opatření a činnosti k prevenci před událostmi, činy nebo jevy, které by mohly ohrozit chráněné objekty nebo prostory, a také k zabránění vniknutí neoprávněných osob a k ochraně předmětů nebo území. Všeobecně lze vyznačit tři přístupy k ochranně měkkých cílů – proaktivní, preventivní a reaktivní přístup. Proaktivní přístup se zaměřuje na odstranění dopadů dříve, než mají příležitost se objevit. Eliminují se ty příčiny, které formulují hrozbu. Preventivní přístup produkuje ochranný systém, který by odrazil útočníka nebo mu znemožňoval útok. Reaktivní přístup vychází na reakci na události poté, co k nim došlo. Podstatou tohoto přístupu je zabezpečení včasné odezvy na útok, s cílem poskytnout nezbytnou pomoc obětem útoku prostřednictvím činných záchranných služeb (Hofreiter L., Kubíková Z., 2020).

1.2.2. Definice pojmu útok, faktory ovlivňující útok, druhy útoku na měkký cíl

„Útok je nepřátelský násilný čin proti předmětu s úmyslem zabít, zničit a vyvolat strach“ (Hesterman J., 2015). Úspěšnost útoku zaručují tyto faktory: vhodný cíl, schopný útočník a příznivé podmínky k útoku. Příznivé podmínky, respektive vhodná příležitost k útoku na měkký cíl, jsou situace, kdy má útočník otevřenou cestou k cíli, není sledován pohyb útočníka a ani samostatný cíl a útočník má volnost k uskutečnění útoku. Zásadní smysl určení pravděpodobnosti útoku spočívá ve využití zásad kauzality a výrobních pravidel. Je zformováno logické schéma (Obr. 1 - Logické schéma příčin útoku) pro identifikaci příčin a podmínek útoku na měkký cíl. Schéma prezentuje logické poměry mezi příčinami a jejich důsledky. Logický vztah mezi příčinami a důsledky je vystižen v souvislosti na tom, zda jsou příčiny nutné nebo dostačující (Hofreiter L., Kubíková Z., 2020).

Obrázek č. 1 – Logické schéma příčin útoku (Zdroj: Hofreiter L., Kubíková Z., 2020).

Identifikace schopných útočníků je zřízena na posudku následujících podmínek: jejich motivace, respektive pohnutka k provedení útoku. Motivace k útoku záleží i na profilu útočníka. Útočnickova motivace může být politická, náboženská, ideologická, rasová, nenávistná nebo může být motivován kvůli osobní ztrátě (skutečné i domnělé) nebo pouze má potřebu vraždit (masoví vrazi) nebo jiná. Toto jsou postačující důvody motivace. Každá

z prezentovaných pohnutek splňuje předpoklad motivace k útoku (Hofreiter L., Kubíková Z., 2020).

Útoky, spáchané na měkký cíl, se dají rozčlenit na teroristické útoky a na jiné vážné incidenty. Rozdíl spočívá především v motivaci útočníka, ale metoda realizace může být stejná. Jiné vážné incidenty nemusí být ničím motivovány. Jedná se většinou o osobní pohnutky útočníka. Nevývólávají takovou paniku jako útok teroristickou skupinou a většinou chtějí být tyto útoky skryty na rozdíl od teroristických útoků, které mají za cíl být, co nejvíce viditelný (Kubíková Z., Smetana M., 2020).

1.3. Terorismus a teroristický útok

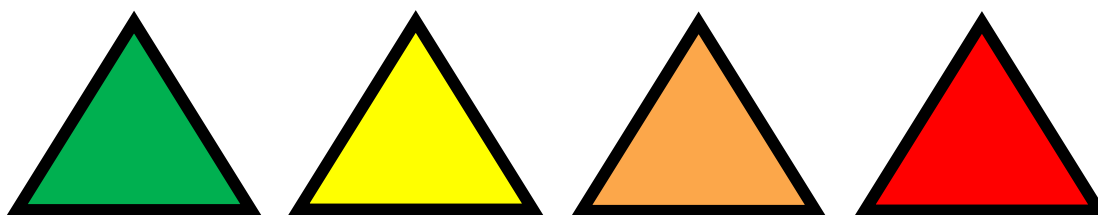
V této kapitole je definován termín terorismus. Kapitola se též věnuje rozdělení terorismu, jeho financování a typům teroristického útoku.

Nejzvrácenější strategické kultury, které nás mohou ohrozit při pobytu na měkkém cíli, jsou teroristické organizace. Až na výjimky se vyhýbají útokům na ozbrojené síly a zaměřují se na vraždění neozbrojeného civilního obyvatelstva. Ještě na začátku devadesátých let minulého století nebyl terorismus pokládán za hrozbu. Tento názor se ovšem začal pozměňovat v letech 1995–2000, kdy byly spáchány prvotní teroristické útoky s desítkami zemřelých, stovkami poraněných a rozlehlými materiálními škodami. Největším mezníkem naprosto zásadního významu byly teroristické útoky z 11. září 2001 (Eichler J., 2009).

Průměrný občan se s terorismem v reálném životě moc nepotká. Čas od času bývá informován, že pro boj proti terorismu jsou připravována bezpečnostní opatření, kterými se zabývají bezpečnostní složky a státní orgány. Ze zahraničních televizních relací se dozvídá o teroristickém působení v ostatních státech, zejména tam, kde se odehrává válečná aktivita, jako je například Irák. Výročně bývají připomínány teroristické útoky v New Yorku, v Londýně či v Madridu. Lidé se zajímají o teroristickou aktivitu v zahraničních zemích, do kterých cestují. Pozorují, jestli místo bylo nějakými útoky posvrtno či jak dlouhé období od útoku uplynulo (Janošec J., 2010).

V řadě zemí Evropské unie (dále jen „EU“), včetně ČR, se uplatňuje „systém pro výstrahu veřejnosti, soukromých firem a správních úřadů“, který operuje se čtyřmi výstražnými stupni. Pro všechny stupně jsou zpracovány typizované plány (Krulík O., 2008). Stupeň 0 je stav, kdy není známa žádná teroristická hrozba, není vyhlášen. Graficky je znázorněn jako černě lemovaný trojúhelník zelené barvy (Obr. č. 2 - Barevné značení stupňů ohrožení terorismem).

Dalším stupněm je stupeň první, vyhláší se za situace vyplývající ze zahraniční situace, ale není znám stav v ČR. Vyznačuje se jako černě lemovaný trojúhelník žluté barvy (Obr. č. 2 - Barevné značení stupňů ohrožení terorismem). Druhý stupeň se vyhláší v případě větší pravděpodobnosti ohrožení terorismem v návaznosti na předchozí události či informace o hrozbě projevů. Graficky je znázorněn černě lemovaným trojúhelníkem oranžové barvy (Obr. č. 2 - Barevné značení stupňů ohrožení terorismem). Třetí stupeň se vyhláší v případě hrozí-li bezprostřední teroristický útok nebo již k němu došlo. Značí se černě lemovaným trojúhelníkem červené barvy (Obr. č. 2 - Barevné značení stupňů ohrožení terorismem) (Šín R., 2017).

(Obrázek č. 2 Barevné značení výstražných stupňů ohrožení terorismem) (Zdroj: vlastní).

Na rozdíl od vojenských útvarů atakují teroristické skupiny bez jakékoliv výstrahy a jejich přípravy na útok probíhají utajeně. Zasažené státy mají postavení napadeného a vydíraného objektu. Veřejnost bývá zaskočena a otřesena. Teroristé se snaží získat co největší pozornost, vyvolávají atmosféru strachu, destabilizují stát a mohou zahájit vynucování reformy v jeho vnitřní nebo zahraniční politice. Teroristické skupiny se vyhýbají přímému souboji, napadají zákeřně a nečekaně. Trefují se do společnosti v těch nejzranitelnějších částech. Při nevelkých personálních počtech a finančních nákladech dosáhnou závažných destruktivních účinků s ohromným psychologickým dopadem (Eichler J., 2009).

Teroristické akce můžeme posuzovat jako způsob komunikace. Odesílatel projevu, tedy teroristická organizace, se útokem na cíl, tedy nahodilé oběti, snaží odevzdat poselství vyhrazené těm, kdo řeší politiku napadených států. Odezva zastrášeného je výsledkem politického vyhodnocování teroristických úderů (Henderson H., 2001). Ten, komu je zpráva určována neboli vydíraný a zastrášený objekt, přitom není obětí teroristického útoku. Terorismus nikdy nepůsobí přímo. Útok je vždy prostředkem naléhání na toho, kdo musí rozhodnout, jak se má po teroristické akci zachovat (Eichler J., 2009).

Existují čtyři pohledy na terorismus. První názorovou skupinou jsou vědečtí specialisté, kteří se snaží mít co nejobjektivnější mínění. V ideálním případě poskytují univerzitní prostředí jako intelektuální fórum, na které mohou studenti debatovat o terorismu, aniž by byli teroristy napadeni nebo, aby nebyli podezříváni z podpory terorismu. Druhým názorovým seskupením jsou členové vlády, kteří jsou často sami opakovanými cíli teroristických útoků nebo u se u nich dožaduje převrat v chování. Třetí názorovou skupinou je veřejnost. Veřejnost dramaticky pozměňuje svůj úsudek při odezvě na jednotlivé konflikty. Názory veřejnosti bývají ovlivňovány působením masových komunikačních nástrojů. Poslední čtvrtou názorovou skupinou jsou samotní teroristé a jejich sympatizanti. Ti svým přesvědčením odrážejí důvěru lidí, kteří jsou přesvědčeni, že žijí v područí represivní vlády (Janošec J., 2010).

1.3.1. Definice terorismu a teroristického útoku

Teroristé si dávají za úkol u svých protivníků vytvořit teror. Slovo „teror“ pramení z latinského slova *terrere*, což v překladu znamená postrašit nebo vyděsit. Do novodobých slovníků se toto slovo přivedlo prostřednictvím francouzského jazyka až ve 14. století. V anglickém jazyce se první aplikace se datuje až na rok 1528 (Janošec J., 2010).

Terorismus byl vymezen, jako nová forma války, v 70. letech 20. století. Rozdíl mezi klasickou válkou a terorismem je ten, že v klasické válce má nejpodstatnější aktivní funkci stát, jež přijímá zásadní rozhodnutí. Funkci obrannou plní ozbrojené složky. Civilní obyvatelstvo může být z části mobilizováno, ale ponese ekonomické zatížení války. V případě terorismu hraje stát roli napadeného a vydíraného objektu. U civilního obyvatelstva dochází k manipulaci s jeho veřejným přesvědčením. Odezvy civilního obyvatelstva směřují k prospěchu teroristů. Teroristické organizace jsou jediným činným subjektem v případě teroristického útoku. Teroristické skupiny se snaží strhnout na sebe pozornost, vyvolat obavu, destabilizovat stát a jeho spolehlivost nebo si chtějí vymoci převrat jeho vnitřní či zahraniční politiky (Eichler J., 2010)

To, co v současné době nazýváme prostým pojmem terorismus, je bezmezně komplikovaným a rozdílným vlivem. Experti z celého světa se po dlouhá desetiletí nemohou shodnout na jeho uceleném precizním vymezení. Jeho nejrozmanitějších typologií však není nedostatek (Souleimanov E., Belfer M., 2010).

Výkladový slovník pojmů a definic NATO, vydaný Úřadem pro obranu standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti, odbor obranné standardizace (2015), uvádí že terorismus

je nelegální využití síly nebo její hrozba proti jednotlivcům nebo majetku, jehož úmyslem je přimět někoho k ústupku, či zastrašit vlády nebo společnost se záměrem dosažení politických, náboženských nebo ideologických cílů (Úřad pro obranu standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti, 2015).

V České republice také není jednotná definice terorismu. Audit národní bezpečnosti vydaný Ministerstvem vnitra ČR (2016) stanovil terorismus za politicky, nábožensky či jinak ideologicky motivované jednání, které používá násilí či hrozbu násilí zejména pro vyvolání strachu (Ministerstvo vnitra ČR, 2016).

Strategie ČR pro boj proti terorismu od roku 2013 (2013) říká, že typickým znakem terorismu je existence globálních volně propojených seskupení, které jsou schopny bezprostředně ohrožit životy lidí, jejich zdraví a kritickou infrastrukturu, a to proto, že se mohou bez celistvého velení podělit o svou ideologii, cíle a plány k jejich naplnění. Široká definice teroristického útoku je uvedena v zákoně č. 40/2009 Sb. v §311 trestního zákoníku. Teroristický útok provede ten „*kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost ČR, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu ČR nebo mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný orgán veřejné moci nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opomenula nebo trpěla*“ (Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, 2009).

V Rusku definuje termín terorismus Federální zákon „O boji proti terorismu“ č. 35 z roku 2006. Terorismus je podle tohoto zákona ideologie násilí a zkušenosti v manipulaci rozhodování veřejných orgánů, orgánů místní samosprávy nebo mezinárodních organizací, které zahrnuje zastrašování lidí nebo další podoby ilegálních násilných akcí (Russian Federation Federal Law no. 35, 2006).

Ve Velké Británii se terorismus definuje podle zákona „O terorismu“ z roku 2000. Podle tohoto zákona znamená terorismus použití akce nebo hrozba jejího použití, jejíž cílem je ovlivnění vlády nebo vládní organizace nebo zastrašení veřejnosti či její části. Ohrožení, dle tohoto zákona, nastává za účelem postupování v politických, náboženských či ideologických příčinách (Terrorism Act, 2000).

V Turkmenistánu definuje termín terorismus zákon „O boji proti terorismu“ z roku 2003. Tento zákon popisuje terorismus jako politiku a taktiku akcí s cílem zmocnit se nebo násilně přetvořit ústavní pořádek země, oslabit veřejnou bezpečnost, zastrašit obyvatelstvo, vytvořit chaos,

ovlivňovat přijímání rozhodnutí státními orgány nebo s cílem financování ilegálních materiálů (The Law of Turkmenistan on the Fight Against Terrorism, 2003).

Vláda USA nikdy nevydala žádnou oficiální definici termínu terorismus. Některé vládní organizace tak prezentovali své vlastní neoficiální formy. Jednou z takových organizací je Central Intelligence Agency (dále jen „CIA“). Se svým počáteční vymezením přišla CIA v roce 1976 a v následujících letech se primární definice pozměňovala (Janošec J., 2010).

Od roku 2007 se CIA řídí definicí, která je představena v hlavě 22 amerického zákoníku (2003), §2656f. Ta říká, že terorismem je úmyslné, politicky motivované násilí páchané na cílech, které nespádají do souboje proti národnostní menšině nebo nejsou tajnými agenty (United States Code Annotated Title 22 Foreign Relations And Intercourse Chapter 38 – Department of State, 2003).

1.3.2. Rozdělení terorismu

Dosavadní znalosti umožňují hovořit o třech nejdůležitějších vývojových podobách terorismu: národní, mezinárodní a globální. Národní terorismus je připravován a realizován zevnitř hranic jednoho státu (Eichler J., 2009). U této formy dost často platí, že ti, kteří nyní reprezentují špičky dnešních teroristů, se zítra mohou stát ministry nebo předsedy vlád. Mohou pokročit od nezákonnosti k zákonnosti a od řízení teroristické organizace k ovládnutí státního monopolu na násilí (Beck U., 2005). Vnitropolitický terorismus má obšírný soubor forem a motivací. Častokrát jde o odtržení jistého území od většího státu, vynucování reforem ve vnitropolitickém uspořádání států (Eichler J., 2009).

Útoky mezinárodního terorismu směřují přes státní hranice. Záměrem je přimět konkrétní stát, aby v některé části světa přestal prosazovat své zájmy nebo tam od základu přeměnit svou politiku. Začátek globálního terorismu se přisuzuje dni 11. září roku 2001. Teroristické sítě mají globální rozsah a jsou rozprostřeny po celém světě. Jejich účelem je zasadit co největší ránu těm, kteří jsou dynamickou silou procesu globalizace. Globalizace je rychlý proces, odstraňuje zábrany a stírá hranice, propojuje jednotlivé státy i kontinenty a formuje naprosto novou oblast mezinárodních vztahů. I v době globálního terorismu nadále nepřestávají činnosti mezinárodního i národního terorismu. Na některých místech se dokonce i podporují (Eichler J., 2009).

Meze mezi jednotlivými kategoriemi nejsou striktní – všeobecně platí, že terorismů je přinejmenším tolik, kolik je motivací k teroristickému konání (Souleimanov E., Belfer M., 2010).

1.3.3. Kategorizace terorismu

Podle ideologické kompetence je klasifikace komplikovaná (Janošec J., 2010). Aplikaci teroristických metod zdůvodňuje Marian Brzybohatý (1999) díky různorodé ideologii. Ideologické spektrum je dle něj rozprostřeno od krajní pravice po nejkrajnější levice. Z tohoto důvodu vypracoval orientační odlišení ideologie terorismu. První skupinu charakterizoval jako menšinovou. Takovéto skupiny se sami vystihují jako svobodní bojovníci. Pomáhají náboženským nebo národnostním menšinám v konfliktu s převládající kulturou nebo politickou silou. Do této skupiny patří teroristické organizace jako Baskické národní hnutí a Irská republikánská armáda (dále jen „IRA“). Druhou skupinu tvoří marxistická a krajně levicová seskupení, jejichž působení je založené na myšlenkových soustavách názorů vycházejících z výtvorů Karla Marxe a Bedřicha Engelse. V této skupině se však vyskytuje množství odchylností mezi jednotlivými seskupeními. Některé se prohlašují za trockistické, některé za maoismustické a jiné si vyrábí ideologický koktejl smícháním klasického marxismu a novodobějších modelů. Velice často, ale používají výhradně slovník marxismu. Mezi tyto skupiny lze uvést Rudé brigády v Itálii nebo Komunistické bojové buňky v Belgii. Třetí skupinou jsou anarchistické skupiny. Ty nemají pevně daný ideologický směr a jsou orientovány pouze na zničení existujícího systému, proti kterému bojují. Jsou pro ně akceptovatelné násilné techniky. Vyhlášenou anarchistickou skupinou je MIL. Čtvrtou skupinou jsou neonacisté a krajně pravicové skupiny. Jejich motivem je rasová netolerance. Jejich výskyt můžeme zaregistrovat v Německu, ve Francii, v USA i v ČR. Pátou skupinou jsou psychopatické skupiny. Motivace těchto skupin je patologická. Historickou ukázkou může být Mansonova skupina, která se v roce 1969 dopustila řadou mimořádně surových zločinů a vražd. Chování psychopatologických jedinců nemusí být konsekvencí zděděných dispozic. Obrat v chování může mít původ v užívání drog, v dlouhodobém stresu nebo ve frustraci. Může být rovněž způsoben kombinací užívání drog, aplikace psychologických manipulativních metod a intenzivnější fyzické i psychické zátěže. Tyto praktiky jsou běžné u různých náboženských sekt, kdy zpravidla jedinec ovlivňuje a manipuluje se zaslepenou skupinou svých následovníků. Jako příklad takové skupiny lze uvést sektu Óm Šinrikjó. Šestou skupinou jsou skupiny s náboženskou motivací. Prosazování náboženských úmyslů by v současné době člověk pokládal za starobylý přežitek. Avšak mnoho teroristických skupin na principu náboženské

ideologie operuje. V Evropě je příznačným příkladem Irsko, kde se vyskytují teroristické skupiny s protikatolickou nebo naopak s protiprotestantskou orientací. Ze Středního a Blízkého východu pochází řada teroristických skupin se záměrem prosadit šíření islámu (Brzybohatý M., 1999).

Podle charakteru cílů teroristických činností se cíle teroristů do určitého rozsahu překrývají s ideologií. Revoluční teroristé pokládají za cíl svržení společenského řádu nebo řešení domácích vnitropolitických problémů. Nacionalističtí teroristé pokládají za cíl prosazení své národnosti. Kritérium cílů umožňuje rozlišit, která teroristická činnost je státem podporovaná a která podporovaná není (Janošec J., 2010).

Podle zaměření násilí teroristů. To znamená volbu jejich terčů a prostředí, ve kterých teroristé operují. Obvykle se tyto rozčleňují na pečlivě vybrané a náhodně vybrané (Janošec J., 2010).

Podle historického původu teroristických skupin je částečně překryta s kategorizací podle ideologie. Jsou vyhledávány historické kořeny teroristických skupin a jsou klasifikovány podle ideologie (Janošec J., 2010).

Podle vztahu k území – domácí terorismus účinkuje na vlastním státním území, cizinecký terorismus působí na cizím území k dosažení národních, mezinárodních nebo globálních cílů (Janošec J., 2010).

Dále se používá označení při pojmenování teroristických aktivit a to: levicově anarchistické označení (těmi jsou například označovány teroristické skupiny jako Rudé Brigády, Frakce Rudé armády), dalšími jsou nacionálně separatistické označení – například IRA a Euskadi Ta Askatasuna (dále jen „ETA“), označení komunistického extremismu – například Revoluční lidová armáda – Argentina, Tupamaros – Uruguay, Japonská rudá armáda, národně osvobozené označení – například Lidová fronta osvobození Palestiny, označení krajní pravice – například Ulsterské skupiny, religiозní označení – například islámský fundamentalismus – Hamas (Janošec J., 2010).

1.3.4. Zdroje terorismu

Společensko-ekonomické zdroje vyjadřují svůj nesouhlas s nastalou situací. Dochází k diskriminaci států, národů a skupin. Historicko-politické zdroje projevují nespokojenost s nespravedlivými historickými událostmi a jejich důsledky. Požadují změny, zpravidla osamostatnění. Podporují o politické rozhodnutí, která stejně jako historické události nebyla

přijata. Sociologické zdroje popisují nespokojenou společenskou situaci teroristických organizací, sociální problémy národního a nadnárodního charakteru. Psychologickými zdroji jsou jednotlivci, kteří jsou hluboce přesvědčeni, že jedině teroristické metody mohou prosadit cíle (Janošec J., 2010).

1.3.5. Typy teroristického útoku

1.3.5.1. Bombový útok

Nejobvyklejším druhem teroristické akce je útok prostřednictvím použití výbušného systému. Výbušná zařízení zabezpečují uskutečnění zdárné akce, přičemž pravděpodobnost vypátrání pachatele je nepatrná. Z taktického pohledu lze útoky prováděné výbušnými systémy rozřadit do čtyřech kategorií, a to na útoky proti osobám, na útoky proti symbolickým cílům, na útoky proti významným cílům a na sériové útoky (Brzybohatý M., 1999).

Útoky proti osobám jsou častokrát uskutečňovány na místech označovaných jako měkký cíl. Výbušné systémy jsou umísťovány do zaparkovaných automobilů, odpadkových košů nebo jsou přímo upevňovány na konstrukci objektu (například na mostní konstrukci) a podobně. Výbušný systém je aktivován v momentě, kdy mohou teroristé dosáhnout maximálního plošného efektu proti zástupu nezúčastněných osob. Další variantou je aplikace výbušného systému proti konkrétní osobě. Obvykle jde o veřejně známé osobnosti, které zastávají vysoké politické funkce. Útok proti symbolickým cílům je vesměs zaměřen proti cílům představující symboly té či oné země. Cílem je většinou varování nebo upozornění či má sloužit ke zvýšení vážnosti teroristické skupiny. Napadení významných cílů je vedeno na základě pečlivého vybírání objektu. Není ani tak důležitý cíl samotný, jako důsledky, které jeho vyřazení nebo napadení budou mít. Cílem je způsobit takové škody a ztráty, které se dlouhodobě a obtížně kompenzují. Jako objekty útoku jsou často voleny elektrárny, průmyslová centra nebo vládní budovy. Sérii bombových útoků používají teroristé k upozornění na některé své speciální cíle, například propuštění uvězněných pachatelů. Řady útoků nemusí být podmíněně uskutečňovány v zemi, na kterou je teroristická skupina orientována, jako příklad lze uvést sérii bombových útoků, jejichž cílem bylo vysvození vůdce Nelsona Mandely v Jihoafrické republice, byly spáchány na území USA (Brzybohatý M., 1999).

1.3.5.2. Zadržení rukojmí, únosy

Tohoto typu útoku teroristé využívají k náporu při jednání nebo k vyvolání jednání o specifických problémech. Využití rukojmích je pravděpodobné i k zabezpečení únikové trasy.

Psychicky nevyrovnaní lidé mohou využít únosu k projevu odporu. Velmi často je únos používán k získání kapitálových prostředků, které jsou vymáhány podobou výkupného. Únosy letadel jsou páčány pro dosažení politických cílů. Teroristé také mohou navrhnout vyměnění rukojmích za bezpečné opuštění státu (Brzybohatý M., 1999). Tipuje se, že 15 % všech únosů na světě se uskutečňuje v Nigérii (Šándor A., 2017).

1.3.5.3. Zastrásování a hrozby

„*Vyhrožování použitím násilí může být stejně účinné jako akce samotná*“ (Brzybohatý M., 1999). Postupů, jak hrozbu aplikovat je mnoho, závisí výhradně na představitosti teroristů. Někdy zastrásování má pouze odtrhnout ostražitost od plánování jiné teroristické akce. V případě odhalení napodobeného výbušného systému je třeba brát v úvahu pravděpodobnost, že má pouze odpoutat pozornost od skutečného výbušného systému (Brzybohatý M., 1999).

1.3.5.4. Vydírání

Jde o často používanou aktivitu k získávání prostředků. Řadí se k podstatným finančním zdrojům teroristických skupin. Vydírání se odehrává vymáháním peněz s použitím zbraně nebo vynuceným poskytováním ochrany. U tohoto typu útoku je těžší rozlišit, zda se jedná o útok provedený kvalitním zločincem nebo teroristou s politickou motivací (Brzybohatý M., 1999).

1.3.5.5. Sabotáže a rozvrácené operace

Sabotáže a rozvrácené akce nemusí být pokaždé demonstrovány jako teroristické akce. Mohou být specializováni na vyřazení vojenských zařízení nebo na podporu pouličních manifestací. Záměrem je vyvolání chaosu, pochybnosti a obavy v určitých klidových místech. Významem rozvrácených operací je prokázat nezpůsobilost existujícího zřízení. Velmi častou metodou jsou vyzývavosti orientované na organizace zajišťující represivní vykonání vládní moci (Brzybohatý M., 1999).

1.3.5.6. Dezinformace a propaganda

Dezinformace, vedení propagandistických kampaní a manipulace s médii nejsou sami o sobě považovány jako teroristické akce, i když jsou významným elementem působení teroristických organizací. Mají vzbuzovat napětí mezi veřejností a vládou, především ve sféře politické, sociální a ekonomické. Jejich působení je podloženo na progresivním posunu společenského chápání požadovaným směrem (Brzybohatý M., 1999).

1.3.5.7. Vraždy osob

Častokrát oběťmi bývají opět veřejně známé osobnosti, ale není to předpokladem. Vražda veřejně známé osobnosti zabezpečuje širokou publicitu a pozornost veřejnosti. Z taktického hlediska lze útok realizovat ve dvou primárních variacích, kdy rozhodujícím měřítkem je vzdálenost, na kterou je útok veden. Za krátkou vzdálenost se chápe vzdálenost do 6 až 8 metrů. Útok v krátké vzdálenosti umožňuje použití krátkých palných i chladných zbraní, granátů, Molotovů a podobně. Takový útok používá okamžiku ohromení a odvrácení takového útoku je komplikované až neuskutečnitelné. Je riskantní ale i z pohledu agresora – má minimální alternativy útěku. Útok na větší vzdálenost vyžaduje vyšší technické prostředky umožňující obsluhu dostatečně výkonných zbraní. V takových případech útočníci používají krátké i dlouhé střelné zbraně, ale i výbušné systémy. Došlo však i k použití komplikovanějších zbraňových systémů, například protipancéřových zbraní, řízených i neřízených raket a podobně (Brzybohatý M., 1999).

1.3.5.8. Moderní typy terorismu

Moderním typem terorismu, je superterorismus, jiným názvem také ultra-terorismus, celým názvem jaderný, radiologický, chemický a biologický terorismus. Rovněž jako u klasického terorismu nemá přesně vymezenou definici. Jde o druh teroristických akcí, kdy teroristé k útoku aplikují zbraně hromadného ničení. Zbraně hromadného ničení lze vystihnout jako zbraně, jejichž účinky způsobují hromadné ztráty osob a mají obrovské ničivé účinky. Jak už sám název napovídá, jde o použití jaderných zbraní, radiologických zbraní, chemických bojových látek a biologických zbraní. Jednotlivé druhy zbraní hromadného ničení se ve značné míře odlišují v letálních vlastnostech, ničivé síle, realizovatelnosti ochrany a obrany proti nim (Horák R., Mika O., 2007).

1.4. Vybrané útoky spáchané na měkkých cílech

V této kapitole budou popsány útoky podle konkrétního typu měkkého cíle. U každé kategorie je popsán jeden útok. Kategoriemi jsou útoky spáchané v dopravních prostředcích a na významných dopravních uzlech, ve školských zařízeních, únosy a útoky na kulturní akce.

1.4.1. Útoky v dopravních prostředcích a na významných dopravních uzlech

Útoky v dopravních prostředcích mohou být uskutečněny několika způsoby. Dopravní prostředek může sám o sobě být použit jako zbraň (například vjíždění osobního vozidla do davu

lidí), ale i jako místo pro umístění výbušného nástražného zařízení. Významné dopravní uzly jsou terčem útoků díky vysokému výskytu osob a je možno na ně zaútočit různými možnými způsoby (Šándor A., 2017).

11. března 2004 skupina zradikalizovaných obchodníků s drogami arabského původu rozmístilo 10 bomb do vlaků na nádraží Atocha v Madridu. K výbuchu všech bomb došlo v půl osmé ráno. 191 osob bylo mrtvých a dalších 2057 lidí bylo zraněných. Motivem pro útok měla být účast Španělska ve válce v Iráku (Šándor A., 2017)

1.4.2. Útoky na školská zařízení

1. září 2004 do školy v severoosetském Beslanu vniklo 40 ozbrojených čečenských separatistů a zadrželo více než 1100 lidí, zejména děti. Událost skončila až 3. září zásahem ruských speciálních jednotek. Celkem zahynulo 334 lidí, z čehož 186 byly děti, 10 pracovníků ozbrojených složek a 31 útočníků. Dalších více než 700 lidí bylo zraněno (Šándor A., 2017).

1.4.3. Únosy

12. března roku 1983 došlo prvnímu a zároveň dosud největšímu únosu československých občanů, který se odehrál v Angole. Národní svaz pro úplnou nezávislost Angoly (dále jen „UNITA“) zajal 66 Čechoslováků pracujících na výstavbě místní celulózky. Únosci vzali zajatce na tříměsíční cestu na východ země, při které ušli 1500 km a přes dalších 1000 km ujeli v nákladních vozidlech. Touto cestou 19. dubna zemřel jeden člověk. Ostatní přežili a po roce je postupně pouštěli na svobodu, nejdříve ženy a děti a nakonec muže (Šándor A., 2017).

1.4.4. Útok na kulturní akci

K druhému největšímu teroristickému útoku ve Velké Británii došlo 22. května 2017 v severoanglickém Manchesteru. Byl spáchán sebevražedný útok, který cílil na lidi odcházejících z popového koncertu. Zahynulo 22 lidí a 59 jich bylo zraněno. Útočník v tomto případě jednal sám. Jeho motivace není známa (Šándor A., 2017).

2. Cíl práce, výzkumné otázky

2.1. Cíl práce

Tato bakalářská práce má stanovené dva cíle práce. Prvním z nich je analyzovat jednotlivé teroristické útoky na měkké cíle ve vybraných státech světa a následně je komparovat. Druhým cílem této bakalářské práce je vyzkoumat informovanost veřejnosti v oblasti měkkých cílů.

2.2. Výzkumné otázky a hypotézy

Výzkumná otázka: Jak je informovaná veřejnost v oblasti měkkých cílů?

Hypotéza: Veřejnost je informovaná.

3. Metodika

3.1. Použité metody a techniky výzkumu

Pro analyzování jednotlivých teroristických útoků byla provedena komparativní analýza. Nejdříve byly jednotlivé útoky podrobně popsány – co se stalo, kdy a kde útok nastal, kdo byl pachatelem, jaké byly škody, jaká byla motivace k útoku a jakým způsobem byl útok spáchán. Pak byly sepsány důvody, kvůli kterým byl útok spáchán. Nakonec byly shrnuty rozdíly mezi jednotlivými teroristickými útoky.

K získání nezbytných informací pro druhý cíl praktické části bakalářské práce bylo aplikováno kvantitativního výzkumu. Kvantitativní výzkum musí začínat vymezením výzkumného problému. Stanovení výzkumného problému požaduje dobrou orientaci v problému. Výzkumník by měl prostudovat teoretickou stránku problematiky. Výzkumný problém může být stylizován v oznamovacím nebo tázacím tvaru. Výsledek výzkumu je odpovědí na otázku, která byla položena na začátku. Důležité je upřesnění proměnné. Proměnnou se vyznačuje prvek zkoumání, který nabývá odlišné hodnoty. Důležitým prvek je určení hypotézy. Hypotéza je vědecký předpoklad. Při vytváření hypotéz se uplatňuje vynalézavost a důmyslnost autora. Předmětem výzkumu jsou jevy, obvykle nazývané subjekty výzkumu. Všichni lidé, o kterých chce výzkum získat informace, vytváří základní soubor. Dalším důležitým prvkem kvantitativního výzkumu je výzkumná metoda. Jde o všeobecný název pro postup, kterým se získávají data. V rámci výzkumné metody je možné vytvořit určitý výzkumný nástroj. Pro účely této bakalářské práce byl využit jako výzkumný nástroj dotazník. Dotazník

je metoda kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Slouží pro hromadné získávání údajů. Je zapotřebí získat velké množství odpovídajících neboli respondentů (Gavora P., 2010).

Kvantitativní výzkum v této bakalářské práci byl prováděn dotazníkovým šetřením. Dotazník byl stvořen pro širokou veřejnost. Dotazník obsahoval 23 otázek, na které veřejnost odpovídala anonymně, prostřednictvím dotazníkové online platformy. Maximální počet správných odpovědí bylo 20. Získané informace a výsledky dotazníku byly zaneseny do grafů, které jsou uvedeny v příloze č. 2. Dotazník byl vyhodnocen podle pohlaví, věkových kategorií, dosaženého vzdělání a počtu správných odpovědí. Každá otázka je nejdříve vyhodnocena zvlášť, podle úspěšnosti věkových kategorií. Pak jsou jednotlivé výsledky kategorií zprůměrovány. Pro zodpovězení výzkumné otázky byla vytvořena tabulka s odstupňovanými procenty, přičemž každé skupině je přiřazena charakteristika úrovně vědění. U každé otázky respondenti vybírali ze tří odpovědí, přičemž jen jedna byla správná. Jednalo se tedy o uzavřený typ otázek.

Dotazník byl zaměřen na měkké cíle a terorismus. První tři otázky se ptaly na pohlaví, věk a vzdělání respondenta. Tyto první tři otázky jsou určující pro charakteristiku respondenta. První okruh otázek se zabýval základními informacemi z oblasti měkkých cílů. Byla zde i sekce šesti otázek, kde měli respondenti označit správné chování ve vybraných situacích, například jak by se zachovali v případě požáru, nálezu batohu v nákupním centru, zachování se při útoku na měkký cíl, v případě útoku na náměstí či jak by se měli správně chovat k pracovníkům ostražky. Jedna otázka se zabývala tím, jaký je pro útočníka nejlepší čas k útoku na restauraci. Dvě otázky se zabývaly ochranou měkkých cílů. Jedna z nich se ptala na to, kdo jej zabezpečuje a druhá na to, jaká může být ochrana měkkých cílů. Jedna otázka se ptala na to, jaké je základní rozdělení bezpečnostních opatření. Dvě otázky se ptaly na základní informace z oblasti terorismu. Poslední otázka se zabývala útokem, který vedl k zahájení boje proti terorismu ve světě. Dotazník je obsažen v příloze č. 1.

3.2. Charakteristika zkoumaného souboru

Komparativní analýza byla provedena u tří teroristických útoků. Jednalo se o útok sarinem v tokijském metru náboženskou sektou Óm šinrikjó, o sérii teroristických útoků v Paříži realizovaných Islámským státem a o teroristickém útoku ve Velké Británii realizovaným skupinou IRA. Teroristické útoky byly vybrány na základě jejich podobnosti. Stejnými znaky těchto útoků jsou, že byly páčány na měkké cíle a že je realizovali členové organizovaných teroristických skupin.

Dotazníkové šetření bylo provedeno u laické veřejnosti v České republice v období od 1. března 2021 do 1. dubna 2021. Dotazník byl zveřejněn na sociálních sítích a rozeslán prostřednictvím elektronických komunikačních systémů. Dotazník navštívilo 107 respondentů, přičemž dotazník řádně vyplnilo 67 respondentů. Výzkumným vzorkem bylo tedy 67 respondentů. Dotazník byl vyhodnocen podle pohlaví, věku a nejvyššího dosaženého vzdělání. Respondenti byli podle pohlaví rozděleni do třech skupin, a to muži, ženy a jiné (Obr. č. 3 - Zastoupení respondentů podle pohlaví). Podle věkových kategorií byli respondenti rozděleni na lidi do věku 20 let, 21-30, 31-40, 41-50 a 51 a více let (Obr. č. 4 - Zastoupení věkových kategorií v dotazníku). Podle nejvyššího dosaženého vzdělání byli respondenti rozděleni do čtyř kategorií, a to základní škola (dále jen „ZŠ“), střední odborné učiliště (dále jen „SOU“), střední odborná škola/gymnázium (dále jen „SOSŠ/G“), vyšší odborná škola/vysoká škola (dále jen „VOŠ/VŠ“) (Obr. č. 5 - Zastoupení respondentů podle dosaženého vzdělání).

4. Výsledky

Výsledky bakalářské práce byly rozděleny do dvou částí podle jednotlivých cílů bakalářské práce. V první části jsou uvedeny výsledky komparativní analýzy teroristických útoků páchaných organizovanými teroristickými skupinami na měkké cíle. V druhé části jsou uvedeny výsledky dotazníkového šetření.

4.1. Výsledky komparativní analýzy

V této části budou podrobně popsány teroristické útoky, páchané organizovanými skupinami, na měkké cíle. Jedná se o útok v tokijském metru náboženskou sektou Óm šinrikjó v roce 1995, sérii útoků páchaných Islámským státem v Paříži v roce 2015 a útok IRA ve Velké Británii v roce 2001. Následně byly útoky komparovány.

4.1.1. Útok sarinem v tokijském metru sektou Óm šinrikjó

Útok, který se stal v ranních hodinách 20. března roku 1995 v japonském hlavním městě Tokio, byl realizován náboženskou sektou Óm šinrikjó. Teroristická organizace vůbec poprvé aplikovala ke způsobení početných ztrát bojovou chemickou látku – sarin, která byla vytvořena pouze pro potřeby ozbrojených sil v ozbrojených konfliktech (Janošec J., 2010). Tento útok bude pro potřeby komparace označen jako „Útok č. 1“.

Náboženská sekta Óm šinrikjó vznikla v roce 1984. Jejím zakladatelem byl Čizuo Macumoto, později proslulý jako Šókó Asahara. Doktrína hnutí obsahovala ve svém časném stádiu prvky

katastrofického a stoupajícího milenialismu. Šókó Asahara prorokoval, že vypukne třetí světová válka, konec světa a jediný, kdo přežije, budou členové jeho sekty. Přes zvyšující se popularitu sekty se začala potkávat i s negativními názory, a to kvůli jejich drastickým způsobům zasvěcení do sekty, odlučování členů sekty od rodinných příslušníků a v neposlední řadě tajuplná zmizení těch, kteří chtěli sektu opustit a těch, kteří uprchlíkům poskytovali útočiště. Dopouštěli se také početných útoků s použitím biologických a chemických látek. Členění sekty bylo podobné vládnímu členění (Vojtíšek Z., 2009).

Jedním z lidí, který skrýval uprchlíky ze sekty, byl Kijoši Karija. Policisté publikovali záměr začít s vyšetřováním zmizení Kijoši Kariji 20. března. Pravděpodobně, aby zabránil vyšetřování zmizení, vydal Asahara příkaz k vykonání mohutného útoku sarinem na cestující ve stanici metra Kasumigesaki. Druhým přímým podmětem mohlo být vniknutí policie do pobočky Óm šinrikjó v Ósace a zatčení tří Asaharových stoupenců (Vojtíšek Z., 2009).

Metoda spáchání útoku byla primitivní. Pět členů sekty, jímž bylo dříve aplikováno antidotum, umístilo do tří vlakových souprav jedenáct více než půlkilogramových plastikových balení, které obsahovaly asi 7,5 litru 30 % sarinu. V synchronizovaném rozhraní několika minut, v době před projetím nevytíženější křižovatkou Kasumigesaki, propíchlí útočníci balení naostřenými hroty deštníků (Janošec J., 2010). Tato stanice se nachází ve středu města nedaleko od policejní centrály a vládních budov (Juergensmeyer M., 2007).

Zemřelo 12 osob a dalších 5500 bylo zasaženo, z toho značná část měla příznaky těžké otravy. Na základě zkušeností z předešlých útoků byla použitá látka identifikována rychle a mohly být zahájeny záchranné práce a antidotní terapie. Byly nasazeny policejní jednotky, jednotky záchranářů a zdravotníků a chemická jednotka japonské armády (Janošec J., 2010).

V květnu roku 1995 byl Šókó Asahara zatčen a obviněn z teroristických útoků, vražd a dalších zločinů. Třináct hlavních organizátorů, včetně Asahary si vyslechlo trest smrti v roce 2005, všichni se ale odvolali. Japonská justice řízení ukončila v listopadu 2011. Přesto poslední odvolání proti rozsudkům se soudům podařilo prozkoumat až v lednu roku 2018. Zakladatel a vůdce sekty Šókó Asahara a jeho dalších šest stoupenců byli popraveni začátkem července 2018. Dalších šest stoupenců bylo popraveno o necelý měsíc později (ČTK, OPA, 2020).

Sekta se v roce 1999 za útok omluvila a změnila svůj název na Alef. Prohlašuje se za umírněné náboženské hnutí. Japonské úřady však nadále asi čtrnáct set členů pokládá za hrozbu pro společnost a drží je pod striktním dohledem (ČTK, OPA 2020).

4.1.2. Série teroristických útoků v Paříži, 2015

Série teroristických útoků v Paříži proběhla 13. listopadu roku 2015. Jednalo se o sérii šesti teroristických útoků, ke kterým se přihlásila teroristická organizace zvaná Islámský stát. Útoky byly realizovány střelnými zbraněmi nebo pomocí výbušných pásů, které někteří z útočníků měli na sobě. Nejdůležitějším komponentem výbušniny byl nestabilní peroxid acetonu. Při útocích zemřelo 130 lidí, z toho sedm útočníků, a přes 350 lidí bylo zraněno (Sobola O., ČTK, 2020). Útoky v Paříži byly zorganizovány jako pomsta za akci Chammal, kdy Francie atakovala pozice Islámského státu (Kyiv Post, 2015). Tyto útoky budou pro účely komparace označeny jako „Útok č. 2“.

Nejvýznamnějším důvodem pro to, že se Francie stala cílem teroristických útoků páchaných Islámským státem je to, že se aktivně na několika frontách zapojila do vojenských zákroků proti mezinárodnímu terorismu. Stalo se tak zejména ve Středoafričské republice, a to v Sýrii, kam Francie poslala svou letadlovou loď Charles de Gaulle. Stalo se tak také i v Mali (Eichler J., 2019).

Počátky Islámského státu se datují od amerického vojenského zásahu v Iráku v roce 2003. Jejich charakteristický rys je neústupný a odhodlaný odboj proti interventům z neislámského světa. Jedná se o bojovníky, kteří jsou proti okupaci a proti kolaboraci. Jejich hlavním záměrem je islámský svět bez vnějších zakročení Západu. Nejvýraznějším pilířem Islámského státu se stal džihád mečem založený na vojenských zákrocích a teroristických útocích proti vyhlášeným nepřátelům (Eichler J., 2019). Mimořádně obrovskou nenávist způsobovala dlouholetá ekonomická a politická podpora prozápadních režimů v islámském světě (Rogers P., 2014).

První útok byl spáchán před stadionem Stade de France, kde Francie hrála proti Německu v mezinárodním fotbalovém utkání. Teroristovi byl zabráněn vstup na stadion po zjištění, že má u sebe výbušniny. Odstoupil od pracovníků ostrahy a výbušniny odpálil. První útok se stal v 21.20 (BBC, 2015).

Druhý útok se odehrál v 21.25 v 10. okrsku blízko Place de la Republique. Tentokrát se jednalo o útok střelnými zbraněmi. Útočníci začali střílet na lidi v baru La Carillon a hned pak zamířili k restauraci Le Petit Cambodge. Při útoku na bar a restauraci zemřelo 15 lidí a dalších 15 jich bylo těžce zraněno (BBC, 2015).

Třetí útok se stal v 21.30 taktéž u stadionu Stade de France u jedné ze vstupních bran. Jednalo se o sebevražedný bombový útok (Sobola O., ČTK, 2020).

Čtvrtý útok se odehrál taktéž za použití střelných zbraní. Útočníci se na místa dostávali černým osobním vozidlem. V 21.32 začali střílet v ulici rue de la Fontaine au Roi před kavárnou Cafe Bonne Biere a pizzerií La Casa Nostra. Pak útočníci dorazili do ulice de Charonne, kde zaútočili na bar La Belle Equipe. Při střelbě v těchto oblastech bylo zabito 19 lidí a dalších devět bylo v kritickém stavu (BBC, 2015).

Dalším útokem byl sebevražedný bombový útok v restauraci Le Comptoir na Boulevard Voltaire. Zde útočník zabil pouze sám sebe a jedna další osoba byla zraněna (BBC, 2015).

Nejsmrtejnější útok se odehrál v koncertní síni Bataclan nacházející se na Boulevard Voltaire v 11. okrsku. Hrála zde kalifornská metalová kapela Eagles of Death. Celý sál s 1 500 místy byl vyprodán. Tento útok byl kombinací útoku střelnými zbraněmi a sebevražedných bombových útoků. Útok začal v 21.40 a trval do 00.20 hod. Nejprve zaútočili střelnými zbraněmi. Ke konci zákroku policista zastřelil jednoho z útočníků a jeho výbušný pás explodoval. Oblehání skončilo tím, že další dva teroristé spáchali sebevražedný bombový útok. Osmdesát devět lidí zemřelo, a nejméně dalších devadesát devět lidí bylo těžce zraněno. (BBC, 2015).

V 21.53 hod. se sebevražedný atentátník odpálil v restauraci rychlého občerstvení poblíž stadionu (BBC, 2015).

Po útoku v Bataclanu byl vyhlášen výjimečný stav v celé Francii, který byl několikrát prodloužen a byly zpřísněny hraniční kontroly. Vznikly taktéž nové bezpečnostní složky pro boj s terorismem. Přesto boj Francie s terorismem pokračuje dál (Sobola O., ČTK, 2020).

V listopadu roku 2019 vydali francouzští státní zástupci obvinění 20 osob ze spáchání teroristických útoků v Paříži v listopadu 2015. Bylo obviněno 14 osob, které byly vzaty do vazby nebo pod soudní dohled. Mezi nimi byl i Salaha Abdeslam, jediný přeživší útočník. Ostatní jsou obviněni za napomáhání s organizací či financování útoků nebo z pomoci ozbrojencům uprchnout. Další obvinění jsou zaměřena na šest dalších osob, včetně Fabiena a Jeana-Michela Claina, všeobecně známých propagandistů Islámského státu, kteří se za vraždění přihlásili. Islámský stát dosvědčil, že oba byli zabiti při náletech koalice na začátku roku 2019 (AFP, France24, 2019). Soud bude zahájen v září roku 2021 (AFP, 2020).

Odezvou Evropské komise po útoku na Paříž v listopadu 2015 bylo schválení balíčku opatření pro pokračení v boji proti terorismu, který obsahuje nové směrnice boje proti terorismu a Akční plán proti nedovolenému obchodování se střelnými zbraněmi a výbušninami. Dle nových směrnic se začalo s kriminalizací například cest do zahraničí za účelem terorismu, financování a organizování takových cest, podstoupení teroristického výcviku a poskytování financí na páchání teroristických útoků. Akční plán vyžaduje lépe odhalovat, vyšetřovat a zabavovat střelné zbraně, výbušniny a prekurzory výbušnin vyhrazené pro páchání trestné činnosti a terorismu. Členskými státy Evropské unie bylo doporučeno například zřízení národních kontaktních míst pro záležitosti střelných zbraní, které by společně vzájemně komunikovaly a sdílely zkušenosti. Dále se počítá s navýšením kontrol ilegálního obchodu se zbraněmi na vnějších hranicích a zvýšením reciproční součinnosti mezi třetími zeměmi, odkud zbraně do zemí EU nelegálně přicházejí (Evropská komise, 2021).

4.1.3. Teroristický útok ve Velké Británii, 2001

Teroristický útok se stal na Ealing Broadway v Londýně několik minut po půlnoci 3. srpna roku 2001. Byla odpálena bomba v automobilu, které stálo v oblasti nočních klubů a hospod. Bomba obsahovala 45 kg výbušniny. Bylo zraněno sedm lidí, ale nikdo nebyl usmrcen. Firmám, ležících v bezprostřední blízkosti výbuchu, vznikla škoda 200 000 liber. Trosky, způsobené bombou, se roznesly více než 200 metrů od epicentra výbuchu. Za útok byli zodpovědní členové Skutečné Irské republikánské armády (dále jen „RIRA“) (BBC, 2001). Tento útok bude pro účely komparace označen jako „Útok č. 3“.

Začátky IRA se datují od roku 1916 od Velikonočního povstání v Dublinu. Měla jediný přesný cíl, a to ukončit britskou nadvládu v Irsku a podle své ústavy vytvořit Irskou socialistickou republiku. Ozbrojené nepokoje a neúspěch britského útlaku poskytly jen částečné řešení – rozdělení Irska. Anglo-irskou smlouvou z roku 1922 vzniklo Severní Irsko, jako součást unie s Velkou Británií a Svobodný irský stát, který byl do značné míry samostatný. Ti, kteří se smlouvou nesouhlasili dále bojovali za republiku. V roce 1949 byl Svobodný irský stát přejmenován na Irskou republiku. V prosinci se odloučila část IRA a stala se Prozatímní IRA. Ta se vydala cestou bojovného irského republikánství. V Severním Irsku se v roce 1971 zavedl trest internace a tyto organizace přešly do ofenzivy. Republikánské hnutí se následně opět rozštěpilo. Některé organizace z těchto rozštěpených skupin chtěly nezávislé Irsko celé, jako například RIRA. Po letech boje se ambice IRA zmírnily. Neočekávali, že výsledkem vyjednávání bude sjednocené Irsko. Chtěli jen totožné zacházení jako s ostatními unionisty.

Po dlouhých a komplikovaných jednáních byla podepsána v roce 1998 Velkopáteční dohoda. Mezi jejími body bylo například odzbrojení IRA nebo status a systém vládnutí Severního Irsku v rámci Velké Británie (O'Brien B., 2003).

RIRA je odštěpená skupina organizace IRA. RIRA se stavila proti mírové dohodě Velké Británie a Severního Irsku z roku 1998. Výbuch nastal několik dní poté, co vláda v Londýně v Dublinu prezentovala nový plán orientovaný na záchranu Velkopáteční dohody (CNN, 2001).

Ve 23.33 hod. obdržel telefonát pohotovostní lékař, kterého upozornili před výbuchem na „Ealing Broadway Road“ – tedy na neexistujícím místě. O půl hodiny později bomba explodovala poblíž stanice metra Ealing Broadway. (BBC, 2001).

Obyvatelé, v bezprostředním okolí, byli evakuováni (BBC, 2001). Desítky policejních a pohotovostních složek uzavřely oblast a kontrolovala další možná zařízení (CNN, 2001).

V listopadu 2001 byli obviněni celkem čtyři členové RIRA za útok v Ealing Broadway, za další dva teroristické útoky. Dva z nich připustili, že plánovali bombové kampaně v Londýně a Birminghamu (BBC, 2001).

4.1.4. Rozdíly mezi jednotlivými teroristickými útoky

Nejdříve budou vymezeny rozdíly ve způsobu provedení teroristického útoku. Útok č. 1 byl ve způsobu provedení naprosto odlišný od ostatních dvou útoků. Byla zde použita bojová chemická látka – 30 % sarin. Útok č. 2 byl kombinací sérií střelných a sebevražedných bombových útoků. Útok č. 3 byl realizován pomocí nástražného výbušného zařízení v mobilním vozidle.

Rozdílné jsou i vybrané lokace útoku. Při útoku č. 1 útočníci rozmístili plastikové obaly se sarin do vlakových souprav, přičemž sarin byl vypuštěn na nejvytíženější stanici – Kasumigesaki. Útok č. 2 byl specifický tím, že se odehrával na několika místech v Paříži. Mezi lokace, které pachatelé tohoto útoku zasáhli, se řadí fotbalový stadion, restaurace, bary a největší útok byl spáchán v koncertní hale, ve které probíhal koncert. Útok č. 3 byl realizován pomocí bomby v mobilním vozidle. To bylo umístěno v centru mezi nočními kluby a hospodami.

Čas, ve který byly útoky spáchány hrál také důležitou roli. Útok č. 1 se stal v ranních hodinách, tedy v době, kdy lidé cestovali vlaky do práce. Útok č. 2 byl spáchán ve večerních hodinách, kdy byla spousta lidí venku za zábavou. Při útoku č. 3 bomba vybuchla pár minut po půlnoci, tedy v době, kdy návštěvníci nočních klubů a hospod podniky opouštěli.

Útok sarinem si vyžádal nejvíce zraněných osob, a to 5500. Naštěstí, díky použití znečištěného typu sarinu zemřelo jen 12 lidí. Nejvíce obětí si naopak vyžádaly útoky v Paříži. Kombinace použití dvou rozdílných typů zbraní – střelné a výbušné – znamenala smrt pro 130 osob. Zraněných zde bylo přes 350. Po výbuchu nástražného výbušného zařízení v automobilu nebyl nikdo zabit, ale bylo sedm lidí zraněno.

Motivem pro útok č. 1 mohlo být odvrácení pozornosti od vyšetřování jiného trestného činu. Dalším pravděpodobným důvodem bylo zatčení několika členů sekty. Motivem pro útok č. 2 byla odvěta Francii za zapojování se do boje proti Islámskému státu. Motivem pro útok č. 3 byl nesouhlas radikální organizace s místní politickou situací.

Rozdílná byla i některá opatření a činnosti, které byly realizovány po spáchání teroristických útoků. Například po útoku v tokijském metru byla povolána chemická jednotka japonské armády. Po útocích č. 2 byl ve Francii vyhlášen výjimečný stav, který byl několikrát prodloužen, byly posíleny kontroly na státních hranicích a vznikly nové bezpečnostní složky pro boj s terorismem.

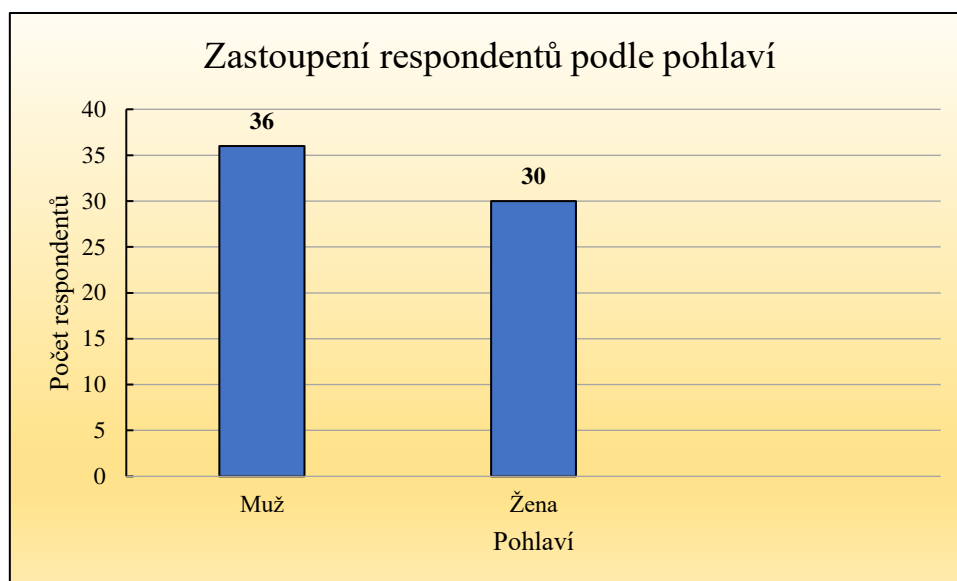
Společné měly útoky to, že byly dopředu detailně naplánované. Všechny tři útoky splnily Logické schéma příčin útoku (Obr. č. 1 - Logické schéma příčin útoku).

4.2. Výsledky dotazníku

Tato část obsahuje výsledky k dotazníkovému šetření. Vyhodnocení výsledků dotazníku bylo rozděleno podle pohlaví, věkových kategorií, nejvyššího dosaženého vzdělání a na vyhodnocení jednotlivých otázek.

4.2.1. Vyhodnocení dotazníku podle pohlaví

U otázky pohlaví mohli respondenti vybírat ze tří kategorií, a to muž, žena a jiné. Jelikož ke kategorii „jiné“ se přihlásil pouze jeden respondent, jeho výsledky nebyly do tohoto hodnocení zahrnuty. V této kategorii bylo vyhodnoceno 66 dotazníků. Z celkového počtu respondentů bylo 54,5 % muži a 45,5 % ženy.

Obrázek č. 3 Zastoupení respondentů podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

Čtvrtá otázka dotazníku se zabývala tím, který z uvedených objektů je měkkým cílem. Z celkového počtu žen odpovědělo správně 90 %, přičemž z celkového počtu mužů odpovědělo správně 86,1 % (Obr. č. 6 - Výsledky otázky č. 4 podle pohlaví).

V páté otázce respondenti odpovídali na to, který z uvedených objektů nepatří mezi měkké cíle. Na otázku č. 5 odpovědělo správně 80,5 % z celkového počtu mužů. Z celkového počtu žen správně odpovědělo 80 % (Obr. č. 7 - Výsledky otázky č. 5 podle pohlaví).

Šestá otázka se ptá na termín označující opozit měkkého cíle. Na otázku č. 6 odpovědělo správně 53,3 % z celkového počtu žen a 41,7 % z celkového počtu mužů (Obr. č. 8 - Výsledky otázky č. 6 podle pohlaví).

Sedmá otázka se ptala na to, jak by se respondenti měli zachovat při útoku na měkký cíl. Procento správných odpovědí u mužů je 97,2 % z celkového počtu mužů. U žen toto procento je 93,3 % z celkového počtu žen (Obr. č. 9 - Výsledky otázky č. 7 podle pohlaví).

Osmá otázka se ptala na situaci, kam při útoku na měkký cíl na náměstí, by se respondent, z uvedených možností, schoval. Na tuto otázku správně odpovědělo 96,7 % z celkového počtu žen a 86,1 % z celkového počtu mužů (Obr. č. 10 - Výsledky otázky č. 8 podle pohlaví).

Devátá otázka se ptala na to, kdy je nejlepší čas k útoku na restauraci. Na tuto otázku správně odpovědělo 97,2 % z celkového počtu mužů a 86,7 % z celkového počtu žen (Obr. č. 11 - Výsledky otázky č. 9 podle pohlaví).

Desátá otázka se zabývá tím, jaký bývá útok na měkký cíl. Na tuto otázku správně odpovědělo 91,7 % z celkového počtu mužů a 86,7 % z celkového počtu žen (Obr. č. 12 - Výsledky otázky č. 10 podle pohlaví).

Jedenáctá otázka se ptala na situaci, kdy je nalezen opuštěný batoh v nákupním centru. Na tuto otázku správně odpovědělo 100 % z celkového počtu žen a 91,7 % z celkového počtu mužů (Obr. č. 13 - Výsledky otázky č. 11 podle pohlaví).

Otázka číslo dvanáct se zabývá správným chováním respondenta v situaci, kdy za respondentem přijde pracovník ostrahy s určitými pokyny. Na tuto otázku správně odpovědělo 96,7 % z celkového počtu žen a 83,3 % z celkového počtu mužů (Obr. č. 14 - Výsledky otázky č. 12 podle pohlaví).

Třináctá otázka se ptá na provozní řád nákupního centra. Na tuto otázku správně odpovědělo 96,7 % z celkového počtu žen a 91,7 % z celkového počtu mužů (Obr. č. 15 - Výsledky otázky č. 13 podle pohlaví).

Čtrnáctá otázka se zabývala chováním při vzniklém požáru v nákupním centru. Na tuto otázku správně odpovědělo 97,2 % z celkového počtu mužů a 96,7 % z celkového počtu žen (obr. č. 16 - Výsledky otázky č. 14 podle pohlaví).

Patnáctá otázka se ptá, která z uvedených možností může být užita jako ochrana měkkých cílů. Na tuto otázku správně odpovědělo 66,7 % z celkového počtu žen a 41,7 % z celkového počtu mužů (Obr. č. 17 - Výsledky otázky č. 15 podle pohlaví).

Šestnáctá otázka se zabývá tím, co zvyšuje přitažlivost k útoku na měkké cíle. Na tuto otázku správně odpovědělo 91,7 % z celkového počtu mužů a 56,7 % z celkového počtu žen (Obr. č. 18 - Výsledky otázky č. 16 podle pohlaví).

Sedmnáctá otázka se zabývá tím, co zaručuje úspěšnost útoku. Na tuto otázku správně odpovědělo 100 % z celkového počtu žen a 97,2 % z celkového počtu mužů (Obr. č. 19 - Výsledky otázky č. 17 podle pohlaví).

Na preventivní ochranu měkkých cílů se ptala otázka číslo osmnáct. Na tuto otázku správně odpovědělo 66,7 % z celkového počtu žen a 41,7 % z celkového počtu mužů (Obr. č. 20 - Výsledky otázky č. 18 podle pohlaví).

Otázka číslo devatenáct se táže na základní rozdělení měkkých cílů. Na tuto otázku správně odpovědělo 56,7 % z celkového počtu žen a 50 % z celkového počtu mužů (Obr. č. 21 - Výsledky otázky č. 19 podle pohlaví).

Otázka číslo dvacet se ptá na obecný rozdělení opatření v oblasti bezpečnosti. Na tuto otázku správně odpovědělo 90 % z celkového počtu žen a 77,8 % z celkového počtu mužů (Obr. č. 22 - Výsledky otázky č. 20 podle pohlaví).

Otázka číslo dvacet jedna se dotazovala na to, jaký úkol si dávají teroristé. Zde správně odpovědělo 100 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 23 - Výsledky otázky č. 21 podle pohlaví).

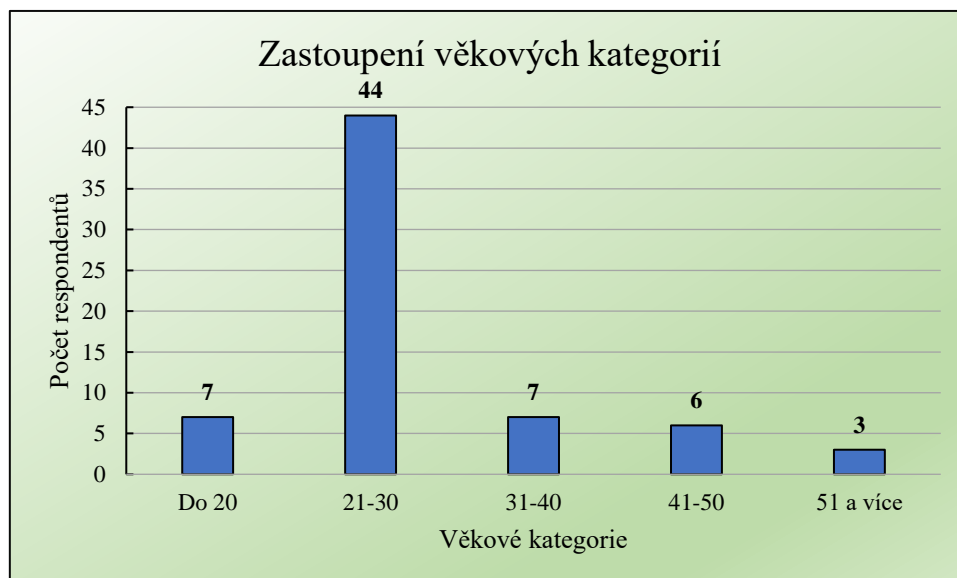
Otázka číslo dvacet dva se ptala na výstražné stupně ohrožení terorismem. Na tuto otázku správně odpovědělo 53,3 % z celkového počtu žen a 44,4 % z celkového počtu mužů (Obr. č. 24 - Výsledky otázky č. 22 podle pohlaví).

Otázka číslo dvacet tři se ptala na událost, která vedla k zahájení boje proti terorismu (Eichler J., 2009). Na tuto otázku správně odpovědělo 97,2 % z celkového počtu mužů a 93,3 % z celkového počtu žen (Obr. č. 25 - Výsledky otázky č. 23 podle pohlaví).

Průměrně správně odpovídalo 83 % z celkového počtu žen a 79,3 % z celkového počtu mužů (Obr. č. 26 - Průměrné procento správných odpovědí v závislosti na pohlaví). Podle tabulky č. 1 se ženy řadí do skupiny „velice dobře informované“ a muži do skupiny „dobře informované“ (Tab. 1 - Zařazení kategorie pohlaví). Podle provedení chí kvadrát testu je hladina významnosti vyšší než 5 %, to znamená, že odpovědi mužů a žen se neliší.

4.2.2. Vyhodnocení dotazníku podle věkových kategorií

U věkových kategorií si respondenti mohli vybrat z pěti skupin. 65,67 % respondentů patří do věkové kategorie 21-30, 10,45 % respondentů spadá do věkové kategorie do 20 let a do věkové kategorie 31-40. 8,96 % respondentů jsou z věkové kategorie 41-50. 4,48 % respondentů je z věkové kategorie 51 a více (Obr. č. 4 - Zastoupení věkových kategorií v dotazníku).

Obrázek č. 4 Zastoupení věkových kategorií v dotazníku (Zdroj: vlastní).

Na otázku č. 4 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkových kategorií 31–40 a 51 a více. Správně odpovědělo 88,6 % respondentů z věkové kategorie 21-30 a 85,7 % respondentů z věkové kategorie do 20 let. Nejméně úspěšnou věkovou skupinou je 41-50, kde správně odpovědělo 66,7 % respondentů této kategorie (Obr. č 27 - Výsledky otázky č. 4 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 5 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkové kategorie 51 a více, 86,4 % z věkové kategorie 21-30, 71,4 % z věkové kategorie do 20 let a 66,7 % z věkové kategorie 41-50. Nejméně správných odpovědí bylo zaregistrováno u věkové skupiny 31-40, kde správně odpovědělo 57,1 % respondentů této věkové kategorie (Obr. č.28 - Výsledky otázky č. 5 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 6 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkové kategorie 51 a více, 57,1 % respondentů z věkové kategorie do 20 let a 31-40, 43,2 % respondentů z věkové kategorie 21-30. Nejméně správně odpověděli respondenti z věkové skupiny 41-50, kde správně odpovědělo 33,3 % respondentů z této věkové kategorie (Obr. č. 29 - Výsledky otázky č. 6 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 7 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkových kategorií 41-50 a 51 a více, 97,7 % respondentů z věkové kategorie 21-30, 85,7 % respondentů z věkové kategorie 31-40. Nejméně správnou odpověď zvolili respondenti věkové skupiny do 20 let, kde správně odpovědělo 71,4 % respondentů z této věkové kategorie (Obr. č. 30 - Výsledky otázky č. 7 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 8 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkových kategorií 31-40, 41-50 a 51 a více, 88,6 % respondentů z věkové kategorie 21-30. Nejméně správných odpovědí bylo zaznamenáno u věkové kategorie do 20 let, kde správně odpovědělo 85,7 % respondentů této věkové kategorie (Obr. č. 31 - Výsledky otázky č. 8 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 9 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkové kategorie 51 a více let, 97,7 % respondentů z věkové kategorie 21-30, 85,7 % respondentů z věkové kategorie 31-40, 83,3 % respondentů z věkové kategorie 41-50. Nejhůř odpovídali respondenti věkové kategorie do 20 let, kde správně odpovědělo 71,4 % respondentů této věkové kategorie (Obr. č. 32 - Výsledky otázky č. 9 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 10 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkových kategorií 41-50 a 51 a více, 93,1 % respondentů z věkové kategorie 21-30, 85,7 % respondentů z věkové kategorie 31-40. Nejméně správných odpovědí bylo zaznamenáno u věkové kategorie do 20 let. Správně, z této věkové skupiny, odpovědělo 57,1 % respondentů (Obr. č. 33 - Výsledky otázky č. 10 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 11 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkových kategorií do 20 let, 31-40, 41-50 a 51 a více. Z věkové kategorie 21-30 správně odpovědělo 93,2 % respondentů (Obr. č. 34 - Výsledky otázky č. 11 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 12 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkových kategorií do 20 let, 41-50 a 51 a více, 88,6 % respondentů z věkové kategorie 21-30. Nejméně správných odpovědí bylo zaregistrováno u věkové kategorie 31-40, zde správně odpovědělo 71,4 % respondentů (Obr. č. 35 - Výsledky otázky č. 12 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 13 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkových kategorií do 20 let a 51 a více, 95,5 % respondentů z věkové kategorie 21-30, 85,7 % respondentů z věkové kategorie 31-40. Nejmíň správných odpovědí má věková kategorie 41-50. Správně z této věkové kategorie odpovědělo 83,3 % respondentů (Obr. č. 36 - Výsledky otázky č. 13 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 14 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkových kategorií do 20 let, 31-40, 41-50 a 51 a více. Z věkové kategorie 21-30 správně odpovědělo 95,5 % respondentů (Obr. č. 37 - Výsledky otázky č. 14 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 15 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkové kategorie 51 a více, 85,7 % respondentů z věkové kategorie 31-40, 57,1 % respondentů z věkové kategorie do 20 let, 50 % respondentů z věkové kategorie 41-50. Nejhůř si vedla věková kategorie 21-30 let, kde správně odpovědělo 45,5 % respondentů (Obr. č. 38 - Výsledky otázky č. 15 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 16 správně odpovědělo 85,7 % respondentů z věkové kategorie 31-40, 83,3 % respondentů z věkové kategorie 41-50, 72,3 % respondentů z věkové kategorie 21-30, 66,7 % respondentů z věkové kategorie 51 a více. Nejméně správných odpovědí bylo zachyceno u věkové kategorie do 20 let. Zde správně odpovědělo 57,1 % respondentů (Obr. č. 39 - Výsledky otázky č. 16 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 17 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkových kategorií do 20 let, 21-30, 41-50 a 51 a více. Chybné odpovědi byly nalezeny pouze u věkové kategorie 31-40, přesto procento správných odpovědí je 85,7 %. (Obr. č. 40 - Výsledky otázky č. 17 podle věkových kategorií)

Na otázku č. 18 správně odpovědělo 83,3 % respondentů z věkové kategorie 41-50, 71,4 % respondentů z věkové kategorie do 20 let, 51,1 % respondentů z věkové kategorie 31-40, 45,5 % respondentů z věkové kategorie 21-30. Nejméně správných odpovědí bylo nalezeno u respondentů věkové kategorie 51 a více. Z této věkové kategorie správně odpovědělo 33,3 % respondentů (Obr. č. 41 - Výsledky otázky č. 18 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 19 správně odpovědělo 59,1 % respondentů z věkové kategorie 21-30, 57,1 % respondentů z věkové kategorie do 20 let, 50 % respondentů z věkové kategorie 41-50, 42,9 % respondentů z věkové kategorie 31-40. Žádnou správnou odpověď na tuto otázku měla věková kategorie 51 a více, tj. správně odpovědělo 0 % respondentů (Obr. č. 42 - Výsledky otázky č. 19 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 20 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkových kategorií 41-50 a 51 a více, 85,7 % respondentů z věkové kategorie do 20 let, 81,8 % respondentů z věkové kategorie 21-30. Nejméně správných odpovědí měla věková kategorie 31-40. Zde správně odpovědělo 57,1 % respondentů (Obr. č. 43 - Výsledky otázky č. 20 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 21 správně odpovědělo 100 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 44 - Výsledky otázky č. 21 podle věkových kategorií).

Na otázku č. 22 správně odpovědělo 66,7 % respondentů z věkových kategorií 41-50 a 51 a více, 57,1 % respondentů z věkové kategorie do 20 let, 47,7 % respondentů z věkové kategorie 21-30. Nejméně správných odpovědí bylo zaznamenáno ve věkové kategorii 31-40, přičemž správně odpovědělo 14,3 % respondentů (Obr. č. 45 - Výsledky otázky č. 22 podle věkových kategorií).

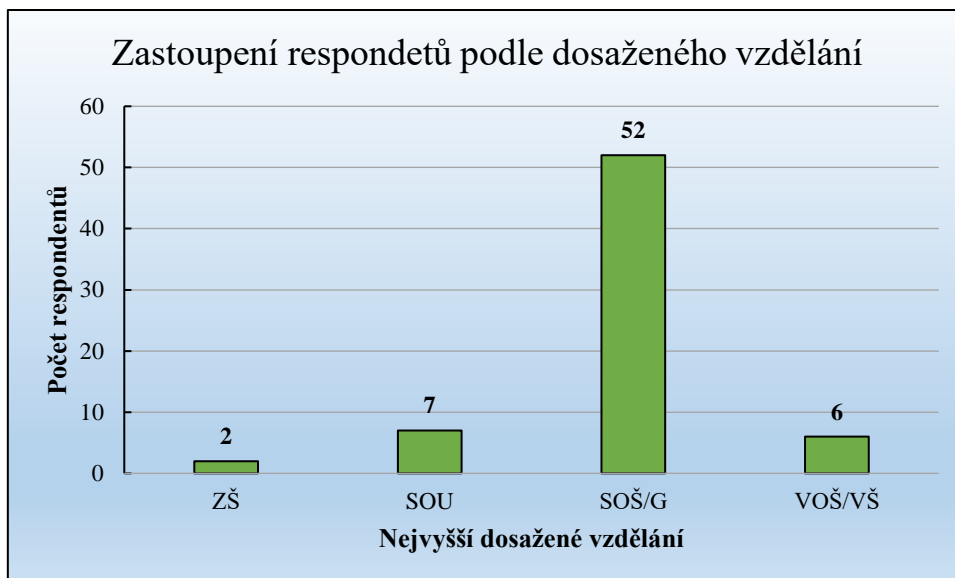
Na otázku č. 23 správně odpovědělo 100 % respondentů z věkových kategorií 31-40, 41-50 a 51 a více, 95,5 % respondentů z věkové kategorie 21-30. Nejméně správných odpovědí bylo zaznamenáno u věkové kategorie do 20 let. Zde správně odpovědělo 85,7 % respondentů (Obr. č. 46 - Výsledky otázky č. 23 podle věkových kategorií).

Po zprůměrování výsledků správně odpovídalo 88 % respondentů z věkové kategorie 51 a více, 83 % respondentů z věkové kategorie 41-50, 81 % respondentů z věkové kategorie 21-30, 79 % respondentů z věkové kategorie do 20 let. Nejhůře si vedla věková kategorie 31-40. Průměrně správně odpovědělo 78 % respondentů (Obr. č. 47 - Průměrné procento správných odpovědí podle věkových kategorií). Podle provedeného chí kvadrát testu je hladina významnosti vyšší než 5 %, to znamená, že správnost odpovědí se u věkových kategorií neliší.

Dle tabulky č. 2 se věkové skupiny do 20 let a 31-40 řadí do skupiny „dobře informované“. Věkové skupiny 21-30, 41-50 a 51 a více dle této tabulky spadají do kategorie „velice dobře informované“ (Tab. 2 - Zařazení věkových kategorií).

4.2.3. Vyhodnocení dotazníku podle nejvyššího dosaženého vzdělání

Respondenti si vybírali ze čtyř kategorií nejvyššího dosaženého vzdělání. Z celkového počtu respondentů tvoří 3 % respondenti ZŠ, 10,4 % respondenti SOU, 77,6 % respondentů SOŠ/G, 9 % respondentů VOŠ/VŠ.

Obrázek č. 5 Zastoupení respondentů podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

Na otázku č. 4 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorií ZŠ a VOŠ/VŠ, 86,5 % respondentů z kategorie SOŠ/G, 85,7 % respondentů z kategorie SOU (Obr. č. 48 - Výsledky otázky č. 4 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 5 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorie ZŠ, 86,5 % respondentů z kategorie SOŠ/G, 66,7 % respondentů z kategorie VOŠ/VŠ, 42,9 % respondentů z kategorie SOU (Obr. č. 49 - Výsledky otázky č. 5 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 6 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorie ZŠ, 66,7 % respondentů z kategorie VOŠ/VŠ, 48,1 % respondentů z kategorie SOŠ/G, 14,2 % respondentů z kategorie SOU (Obr. č. 50 - Výsledky otázky č. 6 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 7 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorie VOŠ/VŠ, 96,2 % respondentů z kategorie SOŠ/G, 85,7 % respondentů z kategorie SOU a 50 % respondentů z kategorie ZŠ (Obr. č. 51 - Výsledky otázky č. 7 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 8 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorií SOU a VOŠ/VŠ, 90,4 % respondentů z kategorie SOŠ/G a 50 % z kategorie ZŠ (Obr. č. 52 - Výsledky otázky č. 8 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 9 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorií ZŠ a VOŠ/VŠ, 94,2 % respondentů z kategorie SOŠ/G a 71,4 % respondentů z kategorie SOU (Obr. č. 53 - Výsledky otázky č. 9 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 10 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorií SOU a VOŠ/VŠ, 88,5 % respondentů z kategorie SOŠ/G a 50 % respondentů z kategorie ZŠ (Obr. č. 54 - Výsledky otázky č. 10 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 11 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorií ZŠ a VOŠ/VŠ, 96,2 % respondentů z kategorie SOŠ/G a 85,7 % respondentů z kategorie SOU (Obr. č. 55 - Výsledky otázky č. 11 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 12 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorií ZŠ a VOŠ/VŠ, 88,5 % respondentů z kategorie SOŠ/G a 85,7 % respondentů z kategorie SOU (Obr. č. 56 - Výsledky otázky č. 12 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 13 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorií ZŠ a VOŠ/VŠ, 96,2 % respondentů z kategorie SOŠ/G a 71,4 % respondentů z kategorie SOU (Obr. č. 57 - Výsledky otázky č. 13 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 14 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorií ZŠ a SOU, 98,1 % respondentů z kategorie SOŠ/G a 83,3 % respondentů z kategorie VOŠ/VŠ (Obr. č. 58 - Výsledky otázky č. 14 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 15 správně odpovědělo 85,7 % respondentů z kategorie SOU, 83,3 % respondentů z kategorie VOŠ/VŠ, 48,1 % respondentů z kategorie SOŠ/G a 0 % respondentů z kategorie ZŠ (Obr. č. 59 - Výsledky otázky č. 15 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 16 správně odpovědělo 83,3 % respondentů z kategorie VOŠ/VŠ, 76,9 % respondentů z kategorie SOŠ/G, 71,4 % respondentů z kategorie SOU a 50 % respondentů z kategorie ZŠ (Obr. č. 60 - Výsledky otázky č. 16 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 17 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorií ZŠ, SOU a VOŠ/VŠ, 98,1 % respondentů z kategorie SOŠ/G (Obr. č. 61 - Výsledky otázky č. 17 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 18 správně odpovědělo 71,4 % respondentů z kategorie SOU, 51,9 % respondentů z kategorie SOŠ/G, 50 % respondentů z kategorie VOŠ/VŠ a 0 % respondentů z kategorie ZŠ (Obr. č. 62 - Výsledky otázky č. 18 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 19 správně odpovědělo 66,7 % respondentů z kategorie VOŠ/VŠ, 55,8 % respondentů z kategorie SOŠ/G, 42,9 % respondentů z kategorie SOU a 0 % respondentů z kategorie ZŠ (Obr. č. 63 - Výsledky otázky č. 19 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 20 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorie ZŠ, 88,5 % respondentů z kategorie SOŠ/G, 57,1 % respondentů z kategorie SOU a 50 % respondentů z kategorie VOŠ/VŠ (Obr. č. 64 - Výsledky otázky č. 20 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 21 správně odpovědělo 100 % respondentů ze všech kategorií vzdělání (Obr. č. 65 - Výsledky otázky č. 21 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 22 správně odpovědělo 51,9 % respondentů z kategorie SOŠ/G, 50 % respondentů z kategorie ZŠ, 42,9 % respondentů z kategorie SOU a 16,7 % respondentů z kategorie VOŠ/VŠ (Obr. č. 66 - Výsledky otázky č. 22 podle dosaženého vzdělání).

Na otázku č. 23 správně odpovědělo 100 % respondentů z kategorií ZŠ, SOU a VOŠ/VŠ a 94,2 % respondentů z kategorie SOŠ/G (Obr. č. 67 - Výsledky otázky č. 23 podle dosaženého vzdělání).

Po zprůměrování výsledků správně odpovídalo 83,3 % respondentů z kategorie VOŠ/VŠ, 81,7 % respondentů z kategorie SOŠ/G, 75,7 % respondentů z kategorie SOU a 72,5 % respondentů z kategorie ZŠ (Obr. č. 68 - Průměrné procento správných odpovědí podle dosaženého vzdělání). Podle provedeného chí kvadrát testu je hladina významnosti vyšší než 5 %, to znamená že odpovědi jednotlivých kategorií se neliší.

Dle těchto průměrových hodnot byly kategorie rozděleny podle tabulky č. 3. Kategorie ZŠ a SOU spadají do skupiny „dobře informované“, kategorie SOŠ/G a VOŠ/VŠ spadají do skupiny „velice dobře informované“ (Tab. 3 - Zařazení kategorie podle dosaženého vzdělání).

4.2.4. Vyhodnocení jednotlivých otázek

Maximální počet správných odpovědí bylo 20. Čtyři respondenti (6 %) dosáhli 20 správných odpovědí (100 %). Tři z těchto respondentů byly ženy ve věku 21-30 let, které vystudovali střední odbornou školu nebo gymnázium. Jeden z těchto respondentů byl muž ve věku 41-50, který vystudoval vyšší odbornou školu nebo vysokou školu. Nebyl zde žádný respondent, který by na celý dotazník odpověděl špatně.

Na otázku č. 4. správně odpovědělo 88,1 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 5 správně odpovědělo 80,6 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 6 správně odpovědělo 47,8 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 7 správně odpovědělo 94 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 8 správně odpovědělo 91 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 9 správně odpovědělo 92,5 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 10 správně odpovědělo 89,6 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 11 správně odpovědělo 95,5 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 12 správně odpovědělo 89,6 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 13 správně zde odpovědělo 94 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 14 správně odpovědělo 97 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 15 správně odpovědělo 53,7 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 16 správně odpovědělo 76,1 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 17 správně odpovědělo 98,5 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 18 správně odpovědělo 52,2 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 19 správně odpovědělo 53,7 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 20 správně odpovědělo 82,1 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 21 správně odpovědělo 100 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 22 správně odpovědělo 47,8 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Na otázku č. 23 správně odpovědělo 95,5 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek).

Průměrné procento správných odpovědí je 81 % z celkové počtu respondentů (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek). Podle tabulky č 4 se celkové procento správných odpovědí celkového počtu respondentů spadá do kategorie „velice dobře informovaná“ (Tab. č. 4 - Zařazení všech respondentů do výsledné kategorie).

5. Diskuze

Diskuze je rozdělena na dvě části. První část se věnuje diskuzi k výsledkům komparace teroristických útoků spáchaných na měkké cíle organizovanými teroristickými skupinami. Část druhá se věnuje diskuzi k výsledkům dotazníku podle jednotlivých kategorií, podle kterých byl dotazník hodnocen.

5.1. Diskuze k výsledkům komparace

Teroristický útok náboženskou sektou Óm šinrikjó byl výjimečný typem použité zbraně. Na základě toho, že i předtím ale členové sekty při teroristických útocích často experimentovali s biologickými i chemickými látkami (moderní typ terorismu) a dělali v Japonsku velké problémy, šlo takový typ útoku od nich očekávat. Naštěstí díky tomuto faktu mohla být včas

zahájena antidotní terapie. Velice odlišný od útoků v Paříži a v Londýně byl také motiv útoku. Vůdce sekty chtěl pouze zakrýt jinou trestnou činnost a pomstít se za zatčení jeho tří stoupců. Tento útok splňoval celé Logické schéma příčin útoku (Obr. č. 1 - Logické schéma příčin útoku). Vhodný objekt – vlakové soupravy metra, kde se nacházelo velké množství lidí. Schopné útočníky s motivem i schopnostmi umění použití chemické látky a vhodnou příležitostí k útoku, protože byl spáchán během ranní špičky, tedy včas, kdy se na nádražích nachází spousta lidí.

Série teroristických útoků v Paříži v listopadu 2015 byla velice detailně promyšlená. Tento útok byl konstruován jako série menších teroristických útoků po celé Paříži. Útoky byly realizovány kombinací střelných zbraní a sebevražedných bombových útoků. Kombinací těchto typů útoku útočníci dospěli k velkým životním ztrátám. Díky různě zvoleným místům útoku bylo pro bezpečnostní složky složité útočníky zadržet. Francie je díky své zahraniční politice boje proti terorismu často vyhledávaným terčem pro teroristické organizace. Jinak tomu nebylo ani u tohoto případu, kdy se měl Islámský stát mstít za zásahy Francie na pozice Islámského státu. Série těchto útoků byla úspěšná. Splnila všechny části v Logickém schématu příčin útoku (Obr. č. 1 - Logické schéma příčin útoku). Vhodným cílem zde bylo několik druhů měkkého cíle – fotbalový zápas na fotbalovém stadionu, restaurace, bary a vyprodaná koncertní síň. Schopné útočníky s motivem a se schopnostmi umění použití střelných zbraní a u některých útočníků s vědomím pro svou ideu zemřít. Vhodnou příležitostí by fakt, že se v tu dobu pořádaly v Paříži dvě akce s velkým množstvím lidí. Útočníci útočili v čas večera, kdy bylo v centru města dost lidí.

Teroristický útok ve Velké Británii se od ostatních útoků velice lišil motivem. Boj Velké Británie a Irska trvá dlouhé roky. V nynější době existují mezi těmito zeměmi mírové dohody a dohody o uspořádání a svrchovanosti Irska. Tyto dohody jsou stále pro některé radikální organizace problém. RIRA je jedna z organizací, která operuje dodnes na území Irska a Velké Británie. Problémem je tedy vnitřní politika Velké Británie. Motivem pro tento konkrétní útok bylo jednání o změně Velkopáteční dohody. Útok byl spáchán nástražným výbušným zařízením umístěním v osobním automobilu. Automobil byl umístěn v blízkosti nočních klubů a barů. Jediné, co při útoku nevyšlo, byl fakt, že nálož neexplodovala celá, což bylo původně v plánu. Jinak byl útok úspěšný. Byly naplněny všechny části Logického schématu příčin útoku (Obr. č. 1 - Logické schéma příčin útoku). Vhodným cílem byli lidé odcházející z nočních barů a klubů. Schopní útočníci s motivem i schopnostmi. Kdy motivem byl nesouhlas se změnou Velkopáteční dohody. Útočníci museli být schopni nástražné výbušné zařízení sestavit.

Útočníci pro útok měli i vhodnou příležitost. Nástražné výbušné zařízení bylo odpáleno v době, kdy lidé opouštěli noční kluby a bary. Naštěstí díky tomu, že nálož neexplodovala celá, nebyla žádná oběť. Tento útok měl však psychický účinek pro obyvatele Velké Británie a Severního Irsku.

Přes velké rozdílnosti mezi těmito útoky bylo zde nalezeno dost věcí, které byly podobné. Všechny tři útoky byly spáchány organizovanými teroristickými skupinami. Všechny útoky byly předem detailně naplánované a úspěšné. Všechny útoky vyvolaly velký psychický účinek u obyvatelstva daných států. Vyvolaly strach a chaos.

5.2. Diskuze k výsledkům dotazníku

Při vyhodnocení dotazníku podle pohlaví měli větší zastoupení respondenti muži (Obr. č. 3 - Zastoupení respondentů podle pohlaví). Podle chí kvadrát testu se úspěšnost mezi muži a ženami neliší. Přesto ženy měly o 3,7 % výsledek lepší. Na základě tohoto výsledku lze říct, že ženy se v problematice měkkých cílů a terorismu orientují o něco lépe než muži. Ženy podle tabulky č. 1 spadaly do kategorie „velice dobře informované“ a muži spadali do kategorie „dobře informované“ (Tab. č. 1 - Zařazení kategorie pohlaví). Muži měli vyšší procento správných odpovědí u otázek týkajících se chování při útoku na měkký cíl. Pro muže i ženy byly problematické otázky týkající se opaku měkkého cíle (otázka č. 6), základního rozdělení měkkého cíle (otázka č. 19) a výstražných stupňů ohrožení terorismem (otázka č. 22). Pro ženy byly nejproblematictější otázky č. 6 a č. 22. Největší rozdíl mezi procentem správných odpovědí žen a mužů je u otázky č. 16, kdy muži měli procento správných odpovědí o 35 % vyšší než ženy. Tato otázka se ptala na to, co zvyšuje přitažlivost k útoku na měkké cíle. U otázek č. 12 a 18 zas měly výrazně vyšší procento správných odpovědí ženy, a to o 25 %. Nejproblematictější otázky u mužů byly otázky č. 6, otázka č. 12, dotazující se na chování respondenta v situaci, kdy za ním přijde pracovník ostrahy s určitými pokyny a otázka č. 18, která se ptala na to, kdo zajišťuje preventivní ochranu měkkých cílů.

Při vyhodnocení dotazníku podle věku byli respondenti rozděleni do pěti věkových kategorií (Obr. č. 4 - Zastoupení věkových kategorií v dotazníku). Největší zastoupení měla věková kategorie 21-30. Respondenti této kategorie tvořili 65,7 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 4 - Zastoupení věkových kategorií v dotazníku). Nejméně zastoupená byla věková kategorie 51 a více, kdy tato kategorie tvořila jen 4,5 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 4 - Zastoupení věkových kategorií v dotazníku). Podle průměru správných odpovědí si nejlépe vedla věková kategorie 51 a více (Obr. č.47 - Průměrné procento správných odpovědí podle

věkových kategorií), přičemž podle tabulky č. 2 byla zařazena do kategorie „velice dobře informované“ (Tab. č. 2 - Zařazení věkových kategorií). O 5 % méně správných odpovědí má věková kategorie 41-50 (Obr. č. 47 - Průměrné procento správných odpovědí podle věkových kategorií), která podle tabulky č. 2 taktéž spadá do kategorie „velice dobře informované“ (Tab. č. 2 - Zařazení věkových kategorií). O 2,5 % méně správných odpovědí, než věková kategorie 41-50, měla věková kategorie 21-30 (Obr. č. 47 - Průměrné procento správných odpovědí podle věkových kategorií). Tato kategorie podle tabulky č. 2 též spadala do kategorie „velice dobře informované“ (Tab. č. 2 - Zařazení věkových kategorií). O 2,3 % méně správných odpovědí, oproti věkové kategorii 21-30, má věková kategorie do 20 let. Tato věková kategorie dle tabulky č. 2 spadá do skupiny „dobře informované“ (Tab. č. 2 - Zařazení věkových kategorií). Na pomyslném posledním místě skončila věková kategorie 31-40, která má o 0,9 % méně správných odpovědí oproti věkové kategorii do 20 let (Obr. č. 47 - Průměrné procento správných odpovědí podle věkových kategorií). Tato věková kategorie spadá podle tabulky č. 2 do skupiny „dobře informované“ (Tab. č. 2 - Zařazení věkových kategorií). Vyhodnocení podle věku skončilo jinak, než jsem čekala. Myslela jsem, že seřazení úspěšnosti v dotazníku bude od nejstarší věkové kategorie po nejmladší. Ukázalo se však, že nejméně informací mají respondenti z věkové kategorie 31-40. Může to být způsobeno tím, že lidé této věkové kategorie se orientují pouze na jednu problematiku, které se v životě věnují. Přičemž lidé věkových kategorií do 20 let a 21-30 jsou obvykle studenti a jsou zvyklí se orientovat ve více problematikách najednou. Za úspěšnost věkových kategorií 41-50 a 51 a více stojí zkušenosti, které mohli respondenti během let nasbírat. Problémovými otázkami pro všechny věkové skupiny byly otázky č. 19 (základní rozdělení měkkých cílů) a č. 22 (výstražné stupně ohrožení terorismem). Pro respondenty věkové kategorie do 20 let byly problematické otázky č. 6, 10, 15, 16, 19 a 22. Pro respondenty věkové kategorie 21-30 byla problematická otázka č. 6. Pro respondenty věkové kategorie 31-40 byla problematická otázka č. 22. Pro respondenty věkové kategorie 41-50 byla problematická otázka č. 6. Pro respondenty věkové kategorie 51 a více byla problematická otázka č. 19.

Při vyhodnocení dotazníku podle nejvyššího dosaženého vzdělání byli respondenti rozděleni do 4 kategorií (Obr. č. 5 - Zastoupení respondentů podle dosaženého vzdělání). Největší zastoupení respondentů měla kategorie SOŠ/G, která tvořila 77,6 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 5 - Zastoupení respondentů podle dosaženého vzdělání). Nejméně zastoupenou skupinou byla kategorie ZŠ, která tvořila pouze 3 % z celkového počtu respondentů (Obr. č. 5 - Zastoupení respondentů podle dosaženého vzdělání). Nejlépe si vedla

kategorie VOŠ/VŠ, která měla 83,3 % správných odpovědí (Obr. č.68 - Průměrné procento správných odpovědí podle dosaženého vzdělání). O 1,6 % méně správných odpovědí měla kategorie SOŠ/G (Obr. č. 68 - Průměrné procento správných odpovědí podle dosaženého vzdělání). Obě tyto kategorie byly rozděleny podle tabulky č. 3 do skupiny „velice dobře informované“ (Tab. č. 3 - Zařazení kategorie podle dosaženého vzdělání). O 6 % méně správných odpovědí, oproti kategorii SOŠ/G, měla kategorie SOU (Obr. č. 68 - Průměrné procento správných odpovědí podle dosaženého vzdělání). Na pomyslném posledním místě skončila kategorie ZŠ, která měla o 3,2 % méně správných odpovědí než kategorie SOU (Obr. č. 68 - Průměrné procento správných odpovědí podle dosaženého vzdělání). Obě tyto kategorie byly zařazeny podle tabulky č. 3 do skupiny „dobře informované“ (Tab. č. 3 - Zařazení kategorie podle dosaženého vzdělání). Výsledky dotazníku podle nejvyššího dosaženého vzdělání vyšly podle očekávání. Je naprosto logické, že respondenti, kteří prošli pouze základní školou budou mít znalostí o poznání méně než respondenti ostatních kategorií. Přesně naopak je tomu v případě respondentů z kategorie VOŠ/VŠ, kde se předpokládá, že všeobecných znalostí budou mít nejvíce. Problematickými otázkami pro kategorii ZŠ byly otázka č, 15, otázka č. 18 a otázka č. 19. Pro kategorii SOU byla problematická otázka č. 6. Pro kategorii SOŠ/G byly problematické otázky č. 6 a 15. Kategorie VOŠ/VŠ měla problém s otázkou č. 22.

Hodnocení jednotlivých otázek za všechny respondenty mělo za cíl ukázat, v jakých oblastech mají respondenti mezery. Nejproblematictějšími otázkami byly otázky č. 6 a 22 (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek). Otázka č. 6 se ptala na termín označující opak měkkého cíle. Otázka č. 22 se ptala na výstražné stupně ohrožení terorismem. Problémové byly i otázky č. 15, 18 a 19 (Obr. č. 69 - Vyhodnocení jednotlivých otázek). Tyto otázky jsou taktéž z oblasti hlubších znalostí o problematice měkkých cílů. Naopak 100 % úspěšnost měla otázka č. 21, která se ptala na to, co si dávají teroristé za úkol. Úspěšně hodnotím i otázky č. 14, 17 a 23. Přičemž otázka č. 14 se ptala na správné chování respondenta při požáru v nákupním centru, otázka č. 17 se ptala na to, co zaručuje úspěšnost k útoku a otázka č 23 se ptala na událost, která je spojená se začátkem boje proti terorismu ve světě.

Celkově zle říct, že respondenti se orientují v problematice měkkých cílů a terorismu. Vždy byly jednotlivé kategorie zařazeny do skupiny „dobře informované“ nebo „velice dobře informované“, což hodnotím velice pozitivně. Respondenti ukázali, že v základních oblastech problematiky měkkých cílů a terorismu se orientují. Slabé stránky vidím u hlubších znalostí těchto problematik.

6. Závěr

Shrnutí závěru se bude zabývat dvěma částmi, díky dvěma stanoveným cílům této bakalářské práce. První část závěru se věnuje komparaci teroristických útoků, které byly spáchány na měkké cíle organizovanými teroristickými skupinami a otázkou, zda by se podobné skutky mohly stát na území České republiky. V druhé části jsou shrnuty závěry z dotazníkového šetření.

6.1. Závěr komparace

Komparace teroristických útoků na měkké cíle ukázala, jak důležitou roli hraje státní politika boje proti terorismu. Česká republika je zatím demokratickým svrchovaným státem. Na příkladech, které byly jmenovány je možno pozorovat, jak je důležitá vnitřní i zahraniční politika boje proti terorismu. Česká republika, jako člen Evropské unie a Severoatlantické aliance, taktéž bojuje proti terorismu v zahraničí, tím pádem takový útok, jako byl ve Francii, se pravděpodobně může stát i v České republice. Druhým aspektem je, že v České republice je spousta náboženských církví a hnutí s různými náboženstvími, takže i útok náboženskou sektou je možný. V nynější době se však na území České republiky tak rozsáhlá extrémistická sekta, jako byla Óm šinrikjó, nenachází. Třetí útok souvisel s vnitřními politickými dlouhodobými konflikty. Česká republika je zatím demokratickým svrchovaným státem. Problém by však mohl vyvstat v případě, kdyby se část Moravy a Slezska chtěla „odtrhnout“ od Česka. Drobné konflikty na těchto frontách byly kvůli nově vyměřeným krajským hranicím, protože neodpovídaly těm historickým. Dohady však byly vyřešeny v poklidu. A je velice nepravděpodobné, že by tomu v budoucnu bylo jinak.

V práci jsem porovnávala teroristické útoky podle subjektivního názoru. Jednotlivé útoky byly velmi odlišné, přesto se prokázala jejich organizovanost a provázanost v podrobném naplánování celého útoku. Ukázalo se, že organizované teroristické skupiny mohou být pro boj s terorismem velice nebezpečné.

Tato část výzkumu může sloužit pro hlubší studium o teroristických útocích spáchaných sektou Óm šinrikjó, Irskou republikánskou armádou a radikální islámskou organizací Islámský stát.

6.2. Závěr dotazníku

Podle výsledků mnou vytvořeného dotazníku lze říct, že lidé mají povědomí o problematice měkkých cílů a terorismu. Laická veřejnost se v této problematice orientuje poměrně dobře,

i když jde podle výsledků dotazníku vidět, že by se v některých oblastech informovanost mohla zlepšit. Většinou se orientují v základních oblastech, dotazníkem zkoumané problematiky. Těžší otázky, například výstražné stupně ohrožení terorismem nebo kdo zabezpečuje preventivní ochranu měkkých cílů, však měly oproti jiným odpovědím výrazně nižší procento správných odpovědí.

Tato část výzkumu může sloužit pro hlubší studium znalostí laické veřejnosti o problematice měkkých cílů a terorismu. Tento dotazník může být impulsem pro vytvoření vyššího povědomí o měkkých cílech a terorismu.

Seznam literatury a zdrojů

- AFP, 2020. *Trial over deadly Paris jihadist attacks to begin late 2021*. [online]. Paris: France Médias Monde. [cit. 13. 4. 2021]. Dostupné z: <https://www.france24.com/en/live-news/20201211-trial-over-deadly-paris-jihadist-attacks-to-begin-late-2021>
- AFP, FRANCE24, 2019. *France puts 20 suspects on trial over 2015 November 13 Paris attacks*. [online]. Paris: France Médias Monde. [cit. 13. 4. 2021]. Dostupné z: <https://www.france24.com/en/20191129-france-puts-20-suspects-on-trial-over-2015-november-13-paris-attacks>
- AUSTRALIAN GOVERNMENT, 2017. *Australia's Strategy for Protecting Crowded Places from Terrorism*. Commonwealth of Australia. ISBN 978-1-925593-94-5.
- BBC. 2001. *Car bomb in west London injures seven*. [online]. London: British Broadcasting Corporation. [cit. 13. 4. 2021]. Dostupné z: http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/august/3/newsid_2527000/2527065.stm
- BBC. 2015. *Parris attacks: What happened on the night*. [online]. London: British Broadcasting Corporation. [cit. 13.4.2021]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-europe-34818994>
- BECK, U., 2005. War Is Peace: On Post-National War. *Security Dialogue*. **36**(1), 10-11. doi:10.1177/0967010605051921
- BEREZUTSKYI V., FIGULI L., HOFREITER L., et al. 2020. *Soft Target Protection: Theoretical Basis and Practical Measures*. Dordrecht: Springer. ISBN 978-94-024-1755-5. doi: 10.1007/978-94-024-1755-5.
- BRZYBOTAHÝ, M., 1999. *Terorismus I*. Praha: Policejní historie. ISBN 80-902670-1-7.
- CNN. 2001. *London bomb: Irish dissidents blamed*. [online]. Atlanta: One CNN Center. [cit. 13. 4. 2021]. Dostupné z: <http://edition.cnn.com/2001/WORLD/europe/08/03/london.blast.0900/>
- ČTK, OPA. 2020. *Terorismus chemickou zbraní. Před 25 lety sekta Óm šinrikjó zaútočila v tokijském metru*. [online]. Praha: Česká televize, Kavčí hory. [cit. 13. 4. 2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelivize.cz/svet/3063928-terorismus-chemickou-zbrani-pred-25-lety-sekta-om-sinrikjo-zautocila-v-tokijskem-metru>
- DANICS, Š., 2007. *Bezpečnostní politika*. Praha: PA ČR. ISBN 978-80-7251-263-8.
- EICHLER, J., 2009. *Mezinárodní bezpečnost v době globalizace*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-540-0.
- EICHLER, J., 2010. *Terorismus a války v době globalizace*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-2461790-9.
- EICHLER, J., 2019. *Evropská bezpečnost 30 let po skončení studené války*. Praha: Oeconomica, VŠE. ISBN 978-80-245-2296-8.
- ENGLISH OXFORD LIVING DICTIONARIES. 2017. *Definiton of Soft Target in English*. [online]. [cit. 1.11.2020]. Dostupné z: https://en.oxforddictionaries.com/definition/soft_target

- EVROPSKÁ KOMISE, 2021. *Historický přehled boje proti terorismu na evropské úrovni*. [online]. Praha: Zastoupení Evropské komise v České republice. [cit. 13. 4. 2021]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/czech-republic/news/focus/migrace/historicky_prehled_boje_proti_terorismu_cs
- FAGEL, M., HESTERMAN, J. 2017. *Soft Targets And Crisis Management: What Emergency Planners and Security Professional Need to Know*. Boca Raton: CRC Press, Taylor & Francis Group. ISBN 978-1498756327
- GAVORA, P., 2010. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido. ISBN 978-80-7315-185-0.
- GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, 2015. *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-86466-62-0.
- HENDERSON, H., 2001. *Terrorism*. New York: Facts on File. ISBN 0816042594
- HESTERMAN, J., 2015. *Soft Target Hardening: Protecting People from Attack*. Boca Raton: CRC Press, Taylor & Francis Group. ISBN 978-1-4822-4421-2. doi: 10.1201/b17914
- HOFREITER, L., REITŠPÍŠ, J., 2003. *Safety Methods And Standards of Classified Realities Physical Security*. *Komunikacie* 5(3):84-86
- HORÁK, R., MIKA, O., 2007. *Ochrana obyvatelstva před terorismem*. Brno: Univerzita obrany. ISBN 978-80-7231-295-5
- HRADEC KRÁLOVÉ: STATUTÁRNÍ MĚSTO HRADEC KRÁLOVÉ, 2018. *Požární ochrana, ochrana obyvatelstva, první pomoc: příručka pro seniory*. Hradec Králové: Statutární město Hradec Králové. ISBN 978-80.87637-36-4.
- CHOVANEC, M., 2017. *Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017–2020*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 1.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-ochrany-mekkych-cilu-pro-2017-2020-pdf.aspx>
- INFRASTRUCTURE SECURITY. 2015. *Infrastructure Security*. [online]. USA: Cyber Infrastructure. [cit. 1.11.2020]. Dostupné z: <https://www.cisa.gov/securing-soft-targets-and-crowded-places>
- JANOŠEC, J., 2010. *O terorismu: pro pracovníky bezpečnostního systému*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 978-80-7385-097-5
- JUERGENSMEYER, M., 2007. *Teror v mysli boží: Globální vzestup náboženského násilí*. Praha: Centrum pro studium demokracie a kultury. ISBN 978-80-7325-109-3.
- KALVACH, Z., et al. 2016. *Základy ochrany měkkých cílů – metodika*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 1.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/metodika-zaklady-ochrany-mekkych-cilu-pdf.aspx>
- KARDA, L., KUDLÁK, A., 2007. *Analýza, metody a nástroje řešení krizové situace: doplňkové texty pro posluchače kombinovaného studia studijního programu „Ochrana obyvatelstva“*. [online]. České Budějovice: Jihočeská univerzita v ČB, Zdravotně sociální fakulta. [cit. 5.11.2020]. Dostupné z: <https://www.zsf.jcu.cz/cs/ustavy/ustav-radiologie->

[toxikologie-a-ochrany-obyvательства/informace-pro-studenty/ucebni-texty/ochrana-obyvательства-se-zamerenim-na-cbrne-aplikovana-radiobiologie-a-toxikologie-krizova-radiobiologie-a-toxikologie/analyza-metody-a-nastroje-reseni-krizovych-situaci.doc/at_download/file](https://www.mvcr.cz/soubor/strategie-ceske-republiky-pro-boj-proti-terorismu-pdf.aspx)

KOLASKY, B., 2018. *DHS Releases Soft Target and Crowded Places Security Enhancement and Coordination Plan*. [online]. USA: Cybersecurity Infrastructure Security Agency. [cit. 5.11.2020]. Dostupné z: <https://www.cisa.gov/cisa/blog/2018/06/08/dhs-releases-soft-target-and-crowded-places-security-enhancement-and>

KRULÍK, O., 2008. *Fenomén současného terorismu*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická. ISBN 978-80-214-3600-8.

KUBÍKOVÁ, Z., SMETANA, M., 2021 *Měkké cíle a problémy jejich ochrany*. [online]. Žilina: Fakulta bezpečnostního inženýrství, Žilinská univerzita v Žiline, Praha: České vysoké učení v Praze. [cit. 3. 11. 2020]. Dostupné z: https://pozar.fsv.cvut.cz/soubory/Download/190430_mekke_cile_kubikova_smetana.pdf

KYIV POST, 2015. *Paris attacks: French police launch raids as military strikes Isis in Syria*. [online]. St. Kyiv. [cit. 13.4.2021]. Dostupné z: <https://www.kyivpost.com/article/opinion/editorial/nous-accusons-412480.html>.

LAW OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. 2000. *On Combating Terrorism*. [online]. West Group. [cit. 3.11.2020]. Dostupné z: https://www.legislationline.org/download/id/8167/file/Uzbekistan_law_counter_terrorism_2000_am2019_en.pdf

LHOTANĚ, L., 2019. *Muslimský terorista paralyzoval Kodaň. Dánská metropole si připomíná výročí série útoků*. [online]. Praha: Reflex. [cit. 3.1.2021]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/historie/93050/muslimsky-terorista-paralyzoval-kodan-danska-metropole-si-pripomina-vyroci-serie-utoku.html>

LUKÁŠ, L., 2017. *Teorie bezpečnosti I*. Zlín: Radim Bačuvčík – VeRBuM. ISBN 978-80-87500-89-7

MANESS, M., 2020. *Physical Protection: Who Defines a Hard Target?* [online]. Reston: TrapWire. [cit. 1.11.2020]. Dostupné z: <https://www.trapwire.com/physical-protection-who-defines-a-hard-target/>

MAZUR, S., et al. 2020. Participation of the Armed Forces of the Republic of Poland in Crisis Management. In: BEREZUTSKYI V., FIGULI L., HOFREITER L., et al. *Soft Target Protection: Theoretical Basis and Practical Measures*. Dordrecht: Springer. ISBN 978-94-024-1755-5. doi: 10.1007/978-94-024-1755-5

MINISTERSTVO VNITRA ČR. 2013. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu od roku 2013*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, odbor bezpečnostní politiky. [cit. 3.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/strategie-ceske-republiky-pro-boj-proti-terorismu-pdf.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČR. 2016. *Audit národní bezpečnosti*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR. [cit. 15.1.2021]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Audit-narodni-bezpecnosti-20161201.pdf>

MINISTERSTVO VNITRA ČR. 2016. *Bezpečnostní politika*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 5.11.2020]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkyh-cilu.aspx>

NATIONAL COUNTER TERRORISM SECURITY OFFICE, 2020. *Crowded Places Guidance*. [online]. United Kingdom: National Counter Terrorism Security Office. [cit. 5.11.2020]. Dostupné z: <https://www.gov.uk/government/publications/crowded-places-guidance>

O'BRIAN, B., 2003. *Dlouhý boj IRA & Sinn Féin: od ozbrojeného boje k mírovým rozhovorům*. Brno: Zvláštní vydání. ISBN 80-85436-76-0.

ODBOR BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY A PREVENCE KRIMINALITY. 2016. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky. [cit. 1.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/terminologicky-slovník-mv-verze-ke-stazeni.aspx>

PÁNEK, J., TŘEČEK, Č., 2015. *Přehledně: Útok v Uherském Brodě a zásah policie krok za krokem*. [online]. Praha: iDnes.cz. [cit. 3.1.2021]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/chronologie-v-pripadu-strelby-z-uherskeho-brodu.A150225_104348_zlin-zpravy_cen

PRŮŠA, J., 2020. *Security (prů)povídky – Terorismus a ochrana měkkých cílů*. [online]. Praha: Security Media, s. r. o. [cit. 26.12.2020]. Dostupné z: <https://www.securitymagazin.cz/security/securityprupovidky-terorismus-a-ochrana-mekkyh-cilu-1404066046.html>

ROGERS, P., 2014. *Islamic State vs its Far Enemy*. [online]. Londýn: openDemocracy. [cit. 13. 4. 2021]. Dostupné z: <https://www.opendemocracy.net/en/islamic-state-vs-its-far-enemy/>

RUSSIAN FEDERATION FEDERAL LAW NO.35. 2006 *On Countering Terrorism*. [online]. West Group. [cit. 3.11.2020]. Dostupné z: https://www.legislationline.org/download/id/8844/file/Russian_Federation_Law_Counter_Terrorism_2006_am2020_en.pdf

ŘÍHA, M., 2006. *Živelní pohromy*. Praha: Armex Publishing, s. r. o. ISBN 80-86795-32-2.

SOBOLA, O., ČTK, 2020. *Pět let od teroristických útoků v Paříži jsou islamisté stále hrozbou, naposledy zabíjeli ve Vídni*. [online]. Praha: Česká televize, Kavčí hory. [cit. 13. 4. 2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3224836-pet-let-od-teroristickych-utoku-v-parizi-jsou-islamiste-stale-hrozbou-naposledy>

SOULEIMANOV, E., BELFER, M., 2010. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). ISBN 978-80-7419-038-4

ŠÁNDOR, A., 2017. *Jak přežít nejen teroristický útok*. Praha: Autreo. ISBN 978-80-906845-0-8.

ŠÍN, R., 2017. *Medicína katastrof*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7492-295-4

TERRORISM ACT. 2000. *Definition of Terrorism*. [online]. West Group. [cit. 3.11.2020]. Dostupné z:

https://www.legislationline.org/download/id/7975/file/UK_Terrorism_Act_2000_as_of_2018.pdf

THE LAW OF TURKMENISTAN ON THE FIGHT AGAINST TERRORISM. 2003.

Definice terorismu. [online]. West Group. [cit. 3.11.2020]. Dostupné z:

<http://www.legislationline.org/documents/action/popup/id/7029>

U.S. DEPARTMENT OF HOMELAND SECURITY: SOFT TARGETS AND CROWDED PLACES. © 2020. *Security plan overview*. [online]. [cit. 1.10.2020]. Dostupné z:

<https://www.dhs.gov/publication/securing-soft-targets-and-crowded-places>

UNITED STATES CODE ANNOTATED TITLE 22. FOREIGN RELATIONS AND INTERCOURSE CHAPTER 38 – DEPARTMENT OF STATE. 2003. *Definition of terrorism*. [online]. West Group. [cit. 3.11.2020]. Dostupné z:

<https://www.legislationline.org/download/id/1426/file/436377cc286d5ed2babf7faed4784018.pdf>

ÚŘAD PRO OBRANOU STANDARDIZACI, KATALOGIZACI A STÁTNÍ OVĚŘOVÁNÍ JAKOSTI. 2015. *Slovník termínů a definic NATO*. [online]. Praha: Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti, odbor obranné standardizace. [cit. 3.11.2020]. Dostupné z: [http://www.oos-data.army.cz/aap6/AAP-06\(2015\)cz-final.pdf](http://www.oos-data.army.cz/aap6/AAP-06(2015)cz-final.pdf)

VERBAND DER AUTOMOBILINDUSTRIE. 2009. *Preventivní metody řízení kvality v oblastech procesů*. Praha: Česká společnost pro jakost. ISBN 978-80-02-02141-4

VOJTÍŠEK, Z., 2009. *Nová náboženská hnutí a kolektivní násilí*. Brno: L. Marek. ISBN 978-80-87127-21-6.

Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník. 2009. In: ZÁGOROVÁ M., 2016. *ÚZ Trestní předpisy*. Ostrava: Sagit, a. s. číslo 1143. s. 82. ISBN 978-80-7488-174-9

Příloha č. 1 – Dotazník

Dobrý den, jmenuji se Kristýna Tůmová a jsem studentka Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulty, oboru Ochrana obyvatelstva se zaměřením na CBRNE. Žádám Vás o vyplnění dotazníku k mé bakalářské práci, která má téma „Bezpečnostní opatření ochrany měkkých cílů ve světě“. Dotazník je zaměřen na problematiku měkkých cílů a terorismu. Dotazník je anonymní.

1. Pohlaví:

- a) muž
- b) žena
- c) jiné

2. Věk:

- a) do 20
- b) 21-30
- c) 31-40
- d) 41-50
- e) 51 a více

3. Nejvyšší dosažené vzdělání:

- a) ZŠ
- b) SOU
- c) SOŠ/Gymnázium
- d) VOŠ/VŠ

4. K měkkým cílům patří:

- a) jaderná elektrárna
- b) koncert
- c) velvyslanectví

5. Měkkým cílem není:

- a) kostel
- b) demonstrace
- c) jaderná elektrárna

6. Termín označující opak měkkého cíle:

- a) zabezpečený cíl
- b) tvrdý cíl
- c) pevný cíl

7. Při útoku na měkký cíl:

- a) uteču, schovám se, začnu bojovat
- b) začnu útok natáčet/fotit
- c) budu útok ignorovat, budu dělat jakoby nic

8. Za co se schováte, při útoku na měkký cíl, na náměstí?

- a) za stánek
- b) za zděný sloup
- c) za auto

9. Pro útočníka je nejlepší čas k útoku na restauraci:

- a) když je zavřená
- b) v čas oběda
- c) ráno

10. Útok na měkký cíl bývá:

- a) překvapující
- b) očekávající
- c) lhostejný

11. Když najdu opuštěný batoh v nákupním centru:

- a) podívám se do něj
- b) nález ohlásím pracovníkům ostrahy
- c) vezmu si ho domů

12. Když za Vámi přijdou pracovníci ostrahy s určitými pokyny:

- a) ignoruji ho
- b) poslouchám co říká, ale pokyny se neřídím
- c) řídím se všemi jeho pokyny

13. Provozní řád nákupního centra:

- a) respektuji ho
- b) nerespektuji ho
- c) v nákupním centru není provozní řád

14. Při požáru v nákupním centru:

- a) zachovám klid a odejdu nejbližším únikovým východem
- b) zběsile běžím k hlavními východu
- c) v nákupním centru se schovám a čekám na příjezd jednotek požární ochrany

15. Jaká je může být ochrana měkkých cílů?

- a) kamerový systém
- b) armáda
- c) Policie ČR

16. Přitažlivost k útoku na měkké cíle zvyšuje:

- a) malá skupina lidí
- b) přítomnost Policie ČR
- c) symboličnost místa

17. Úspěšnost útoku zaručuje:

- a) vhodný cíl
- b) neschopný útočník
- c) přítomnost Policie ČR

18. Preventivní ochranu měkkých cílů zabezpečuje:

- a) stát
- b) armáda
- c) provozovatelé měkkých cílů

19. Základní rozdělení měkkých cílů je na:

- a) trvalé a dočasné
- b) malé a velké
- c) na shromáždění a nákupní centra

20. Obecně se v oblasti bezpečnosti opatření rozdělují na:

- a) preventivní a represivní
- b) reaktivní a proaktivní
- c) preventivní a depresivní

21. Teroristé si dávají za úkol

- a) zastrašit obyvatelstvo
- b) pobavit obyvatelstvo
- c) vyvolat radost

22. Jaké jsou výstražné stupně pro ohrožení terorismem?

- a) stupně 0-3
- b) stupně 1-4
- c) takové neexistují

23. Jaká událost vedla k zahájení boje proti terorismu ve světě?

a) Útok v metru v Moskvě, 2010

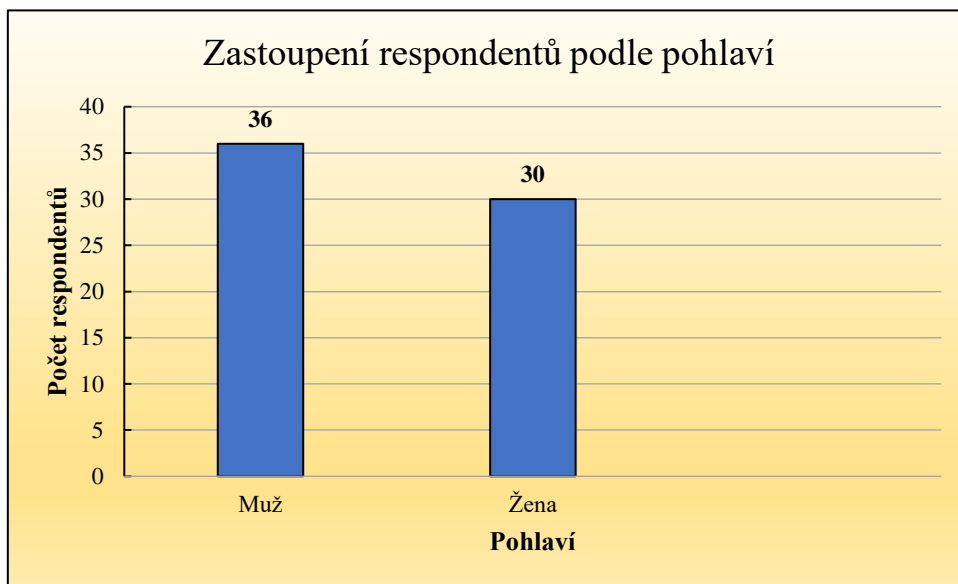
b) Útok v Uherském Brodu, 2015

c) Útok v New Yorku, 2001

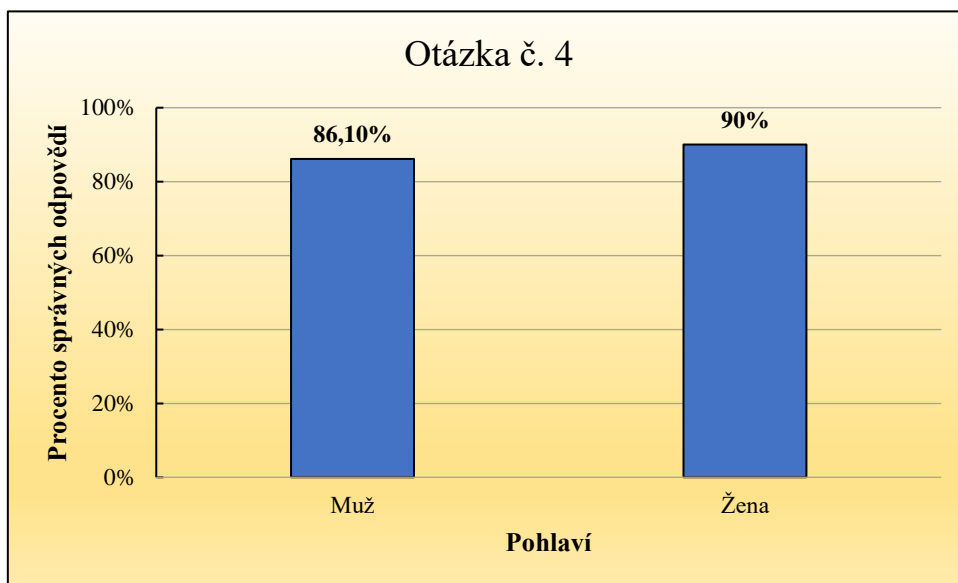
Velice Vám děkuji za Váš čas a za vyplnění dotazníku.

Příloha č. 2 – Grafy a tabulky k výsledkům dotazníku

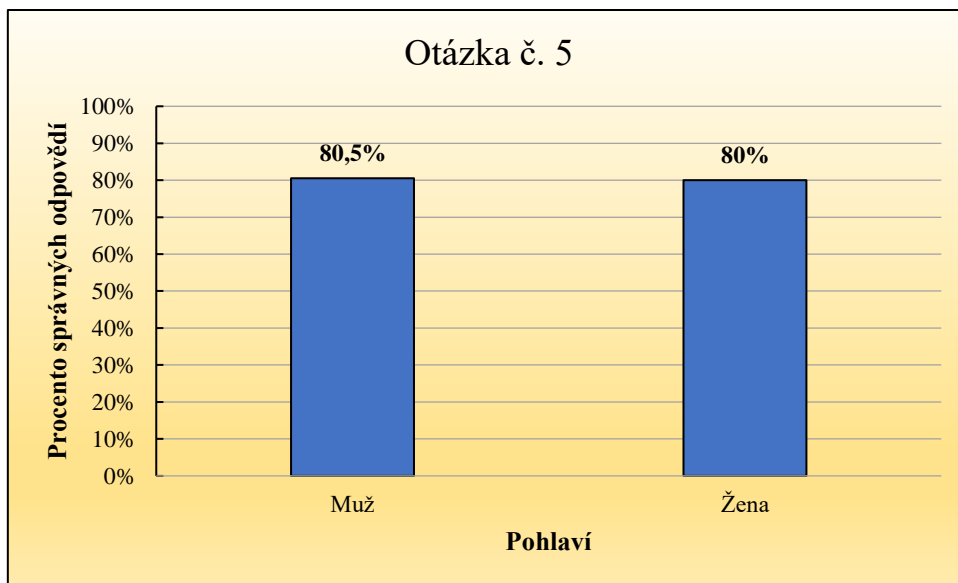
1. Grafické znázornění výsledků podle pohlaví

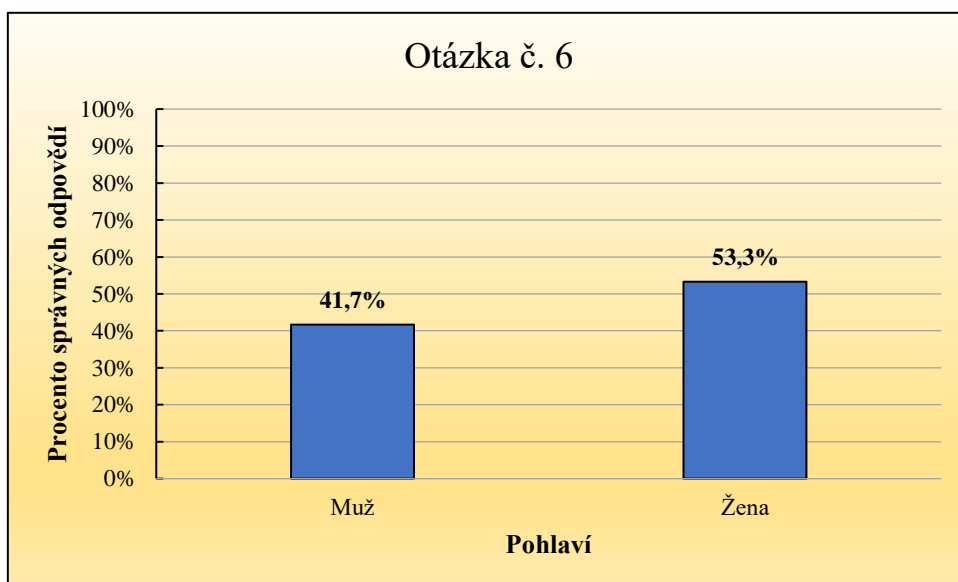
Obrázek č. 3 Zastoupení jednotlivých pohlaví v dotazníku (Zdroj: vlastní).

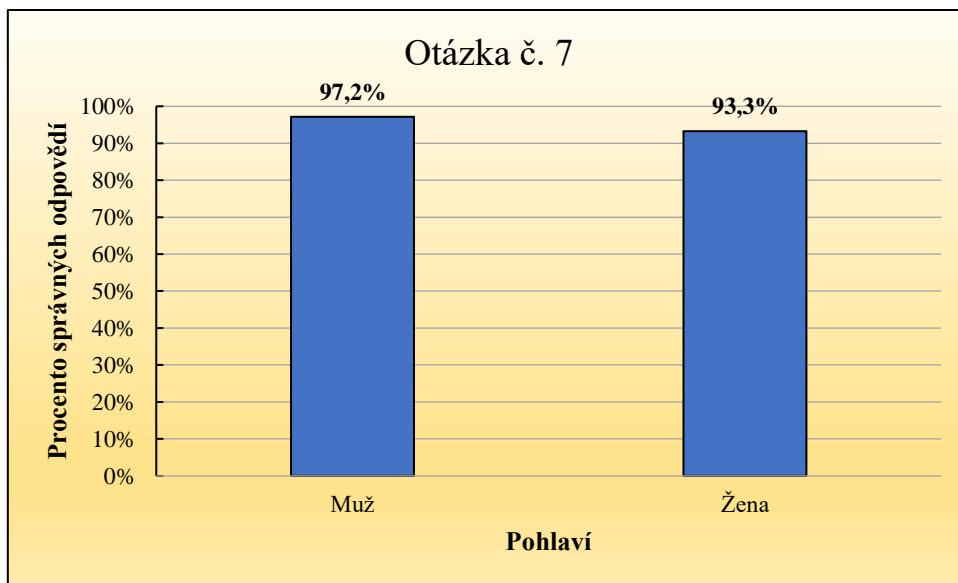
Obrázek č. 6 Výsledky otázky č. 4 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

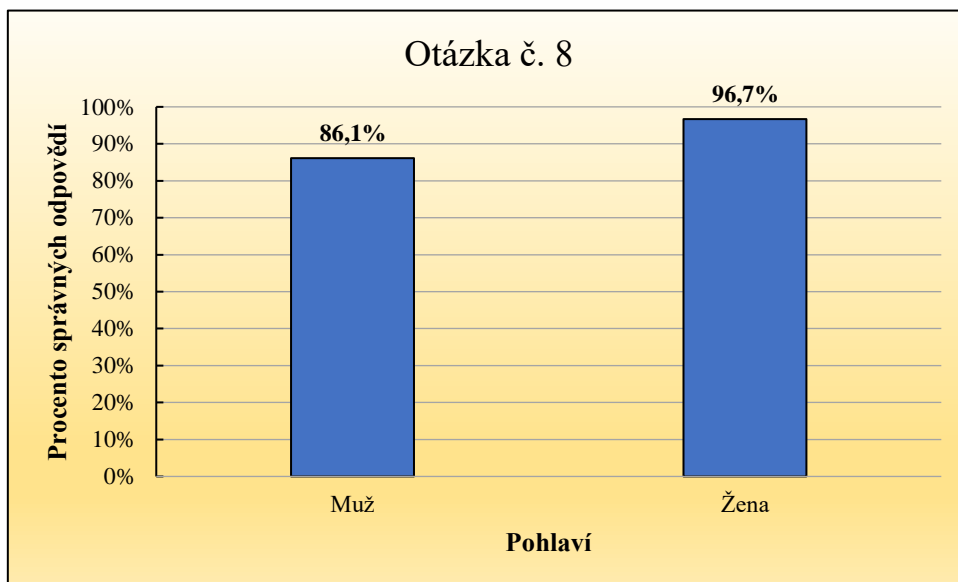
Obrázek č. 7 Výsledky otázky č. 5 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

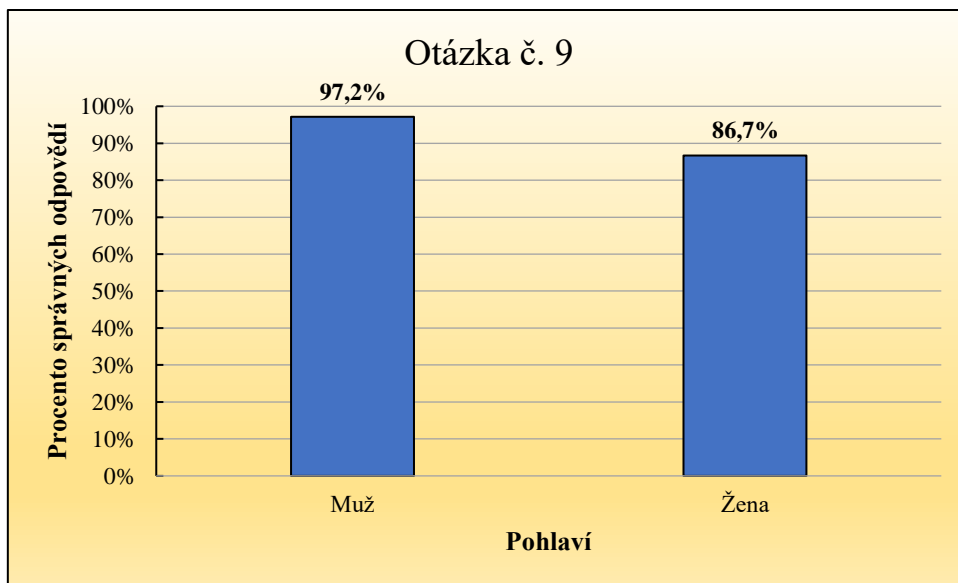
Obrázek č. 8 Výsledky otázky č. 6 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

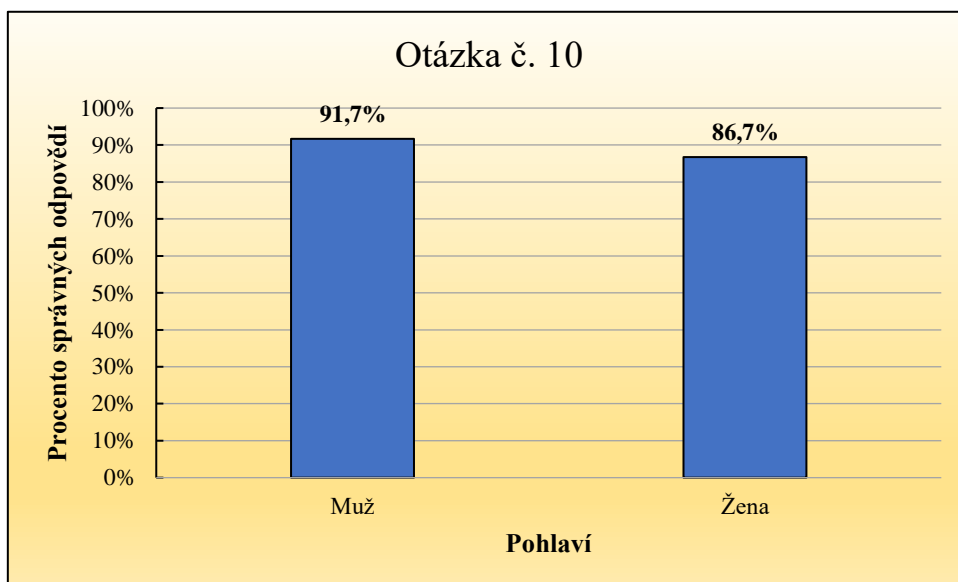
Obrázek č. 9 Výsledky otázky č. 7 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

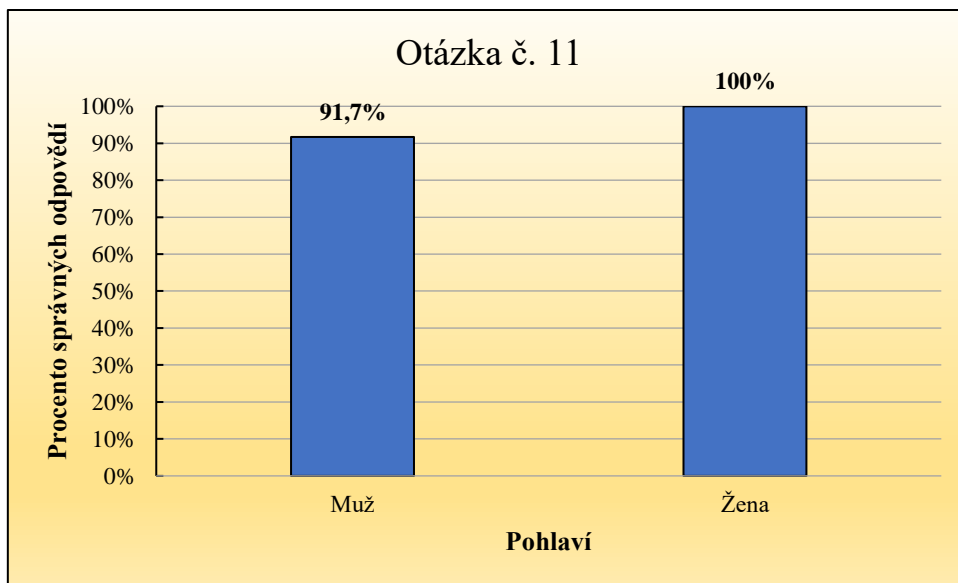
Obrázek č. 10 Výsledky otázky č. 8 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

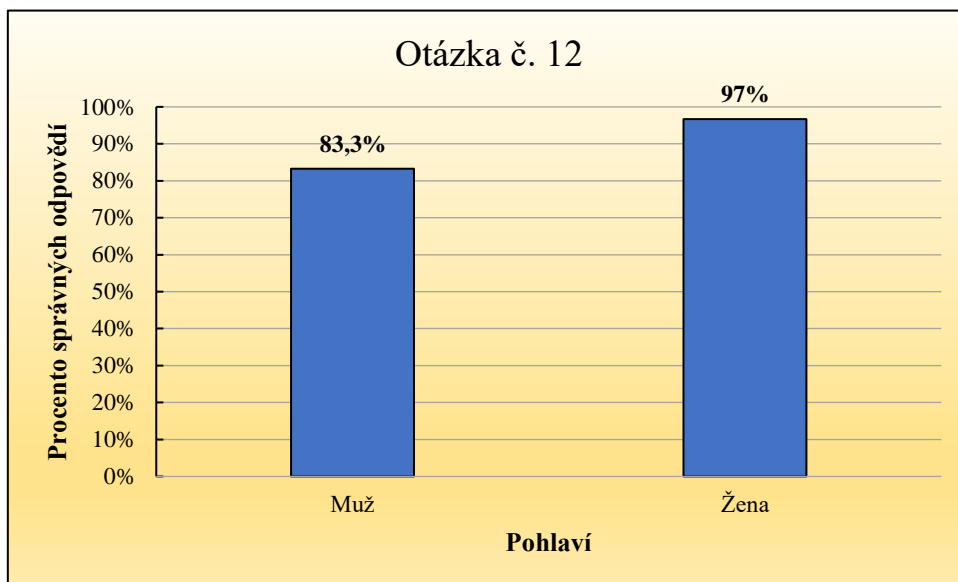
Obrázek č. 11 Výsledky otázky č. 9 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

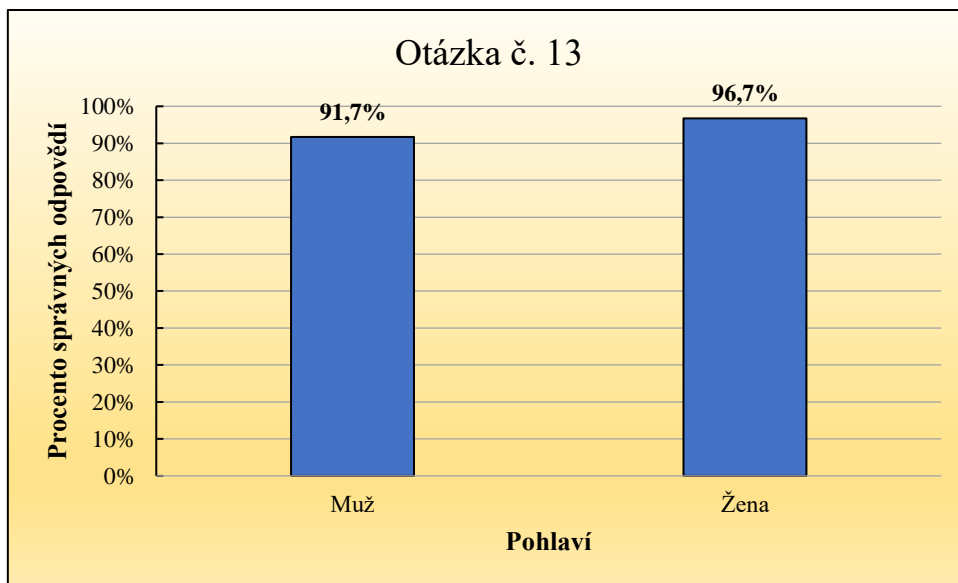
Obrázek č. 12 Výsledky otázky č. 10 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

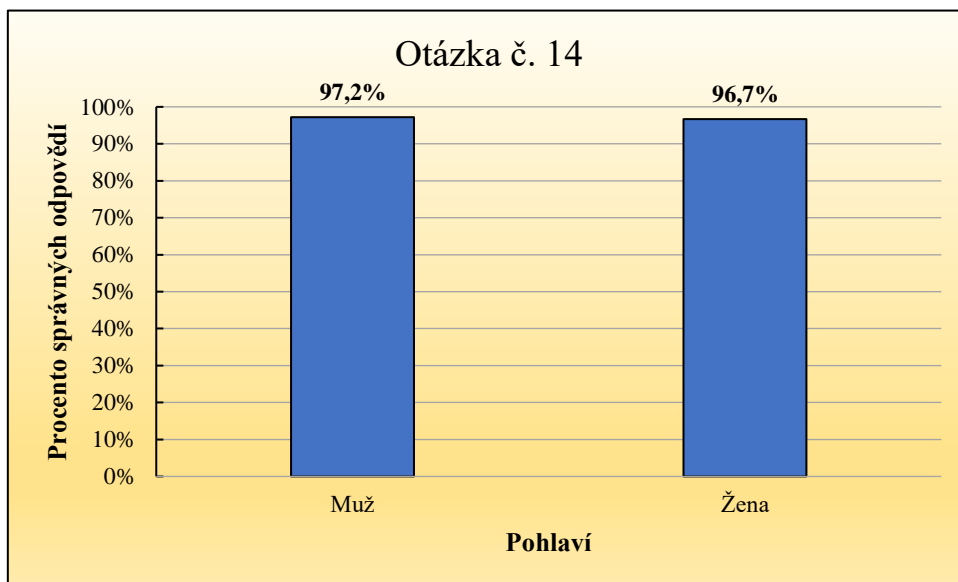
Obrázek č. 13 Výsledky otázky č. 11 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

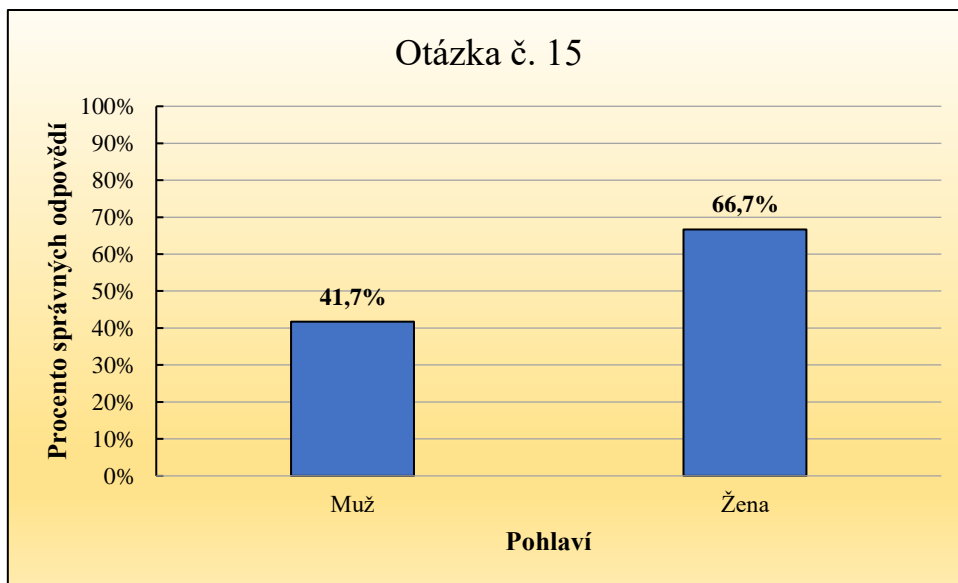
Obrázek č. 14 Výsledky otázky č. 12 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

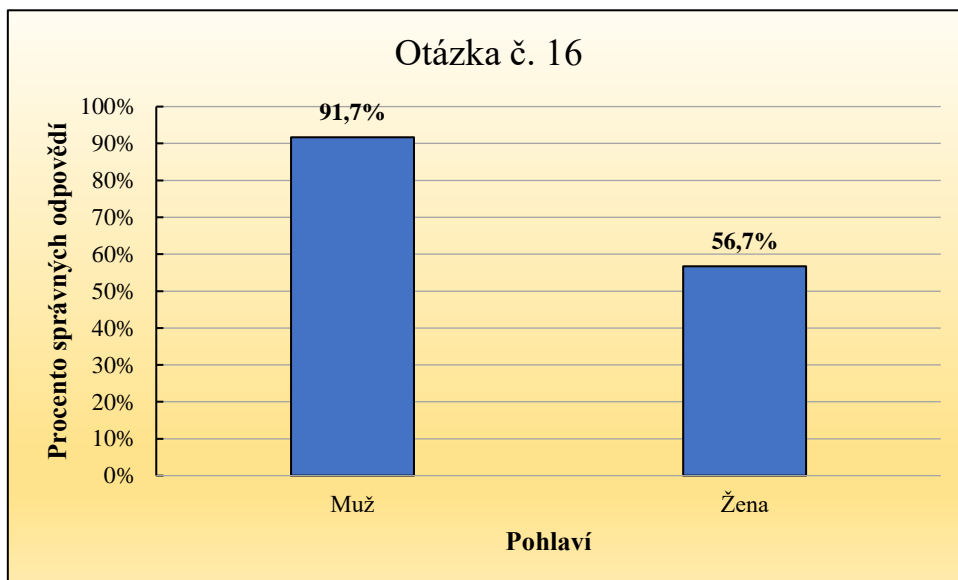
Obrázek č. 15 Výsledky otázky č. 13 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

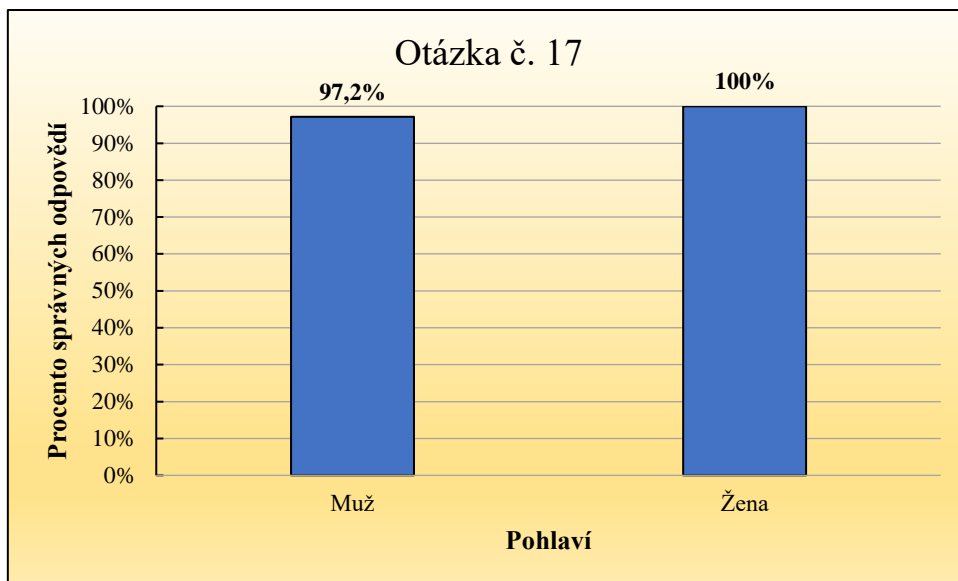
Obrázek č. 16 Výsledky otázky č. 14 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

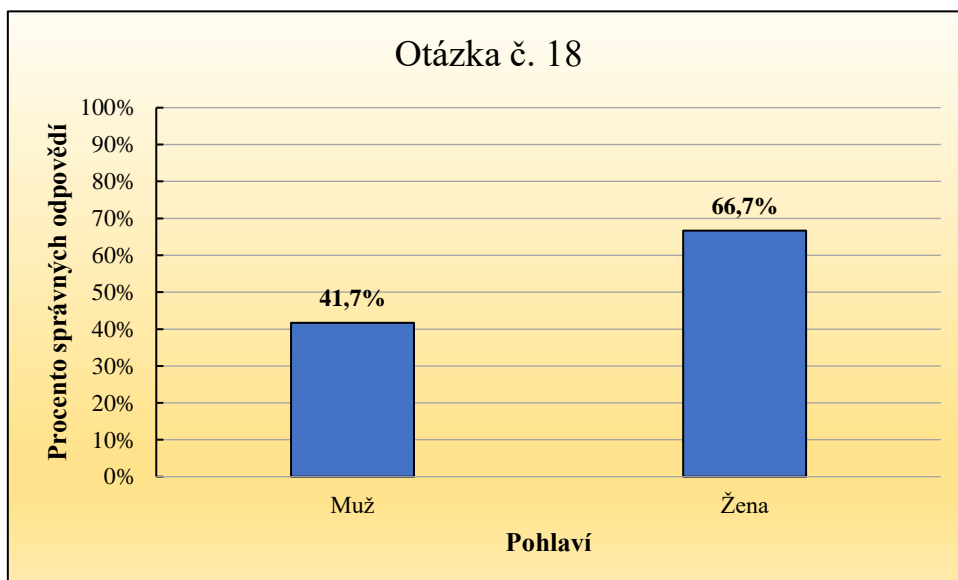
Obrázek č. 17 Výsledky otázky č. 15 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

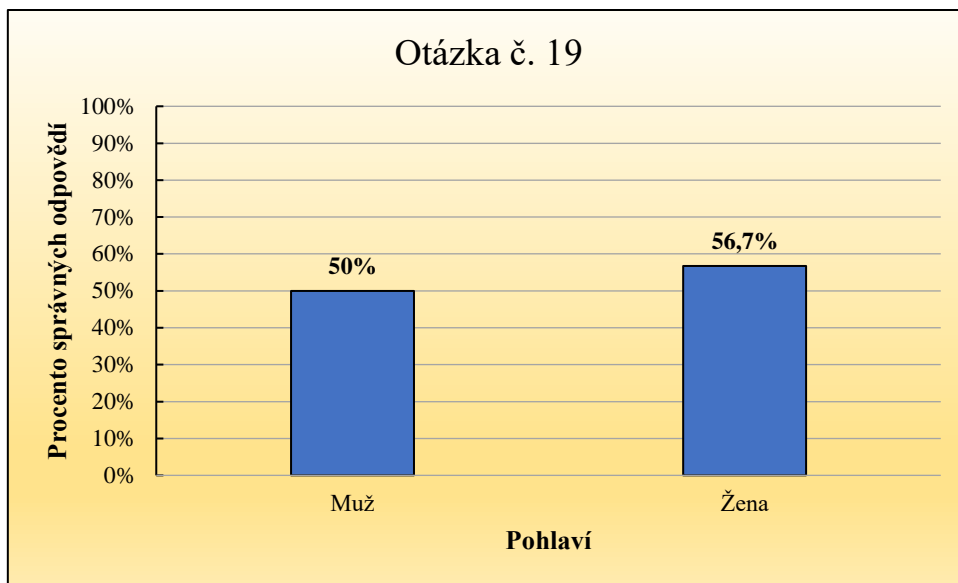
Obrázek č. 18 Výsledky otázky č. 16 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

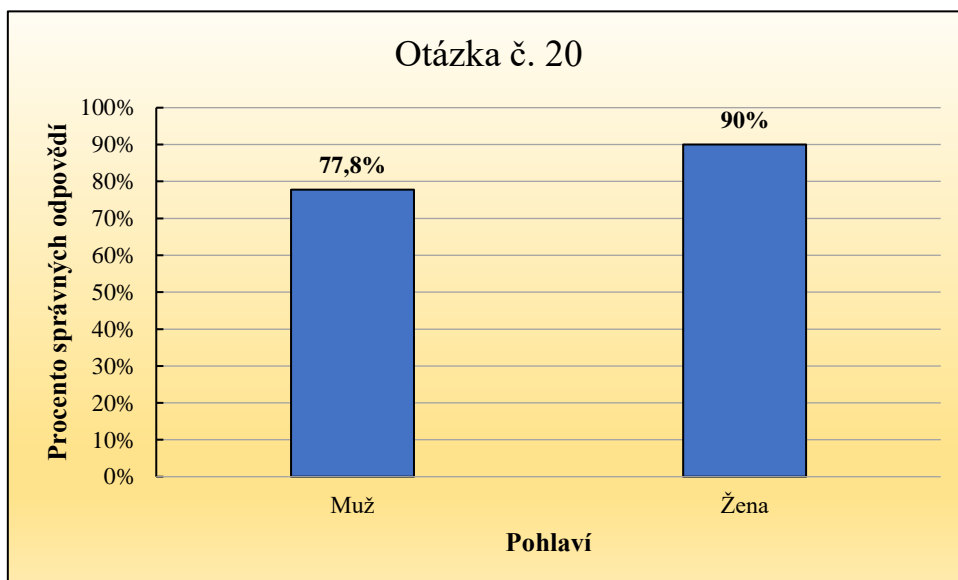
Obrázek č. 19 Výsledky otázky č. 17 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

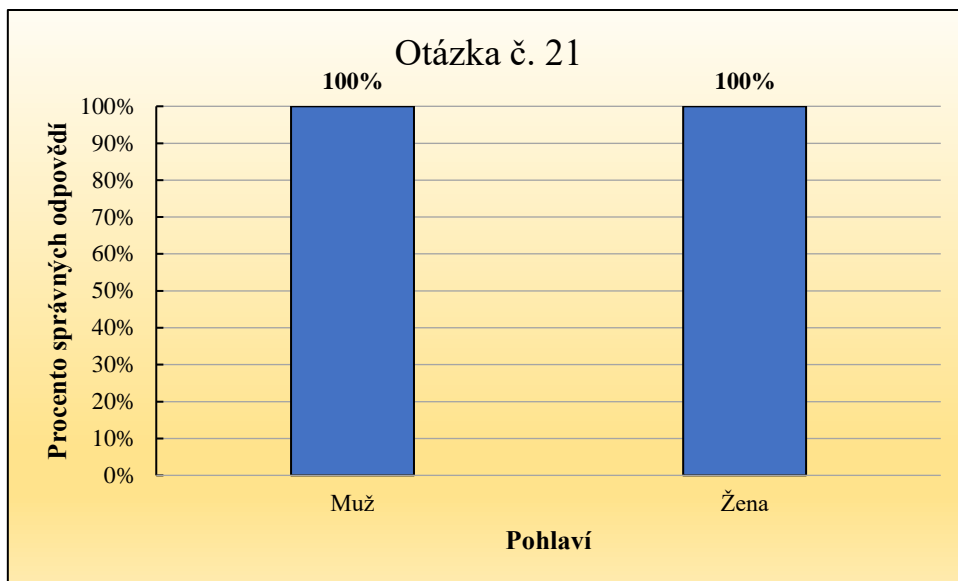
Obrázek č. 20 Výsledky otázky č. 18 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

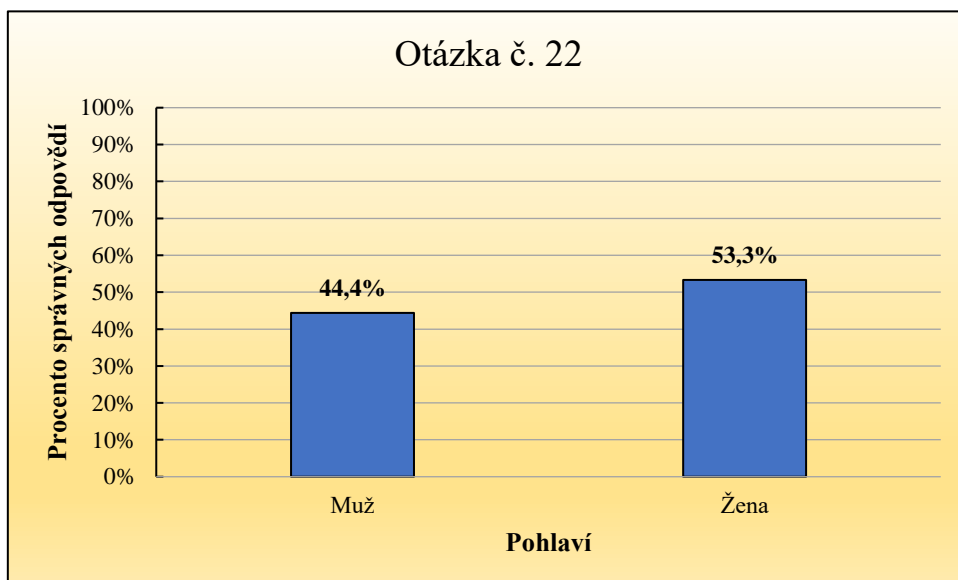
Obrázek č. 21 Výsledky otázky č. 19 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

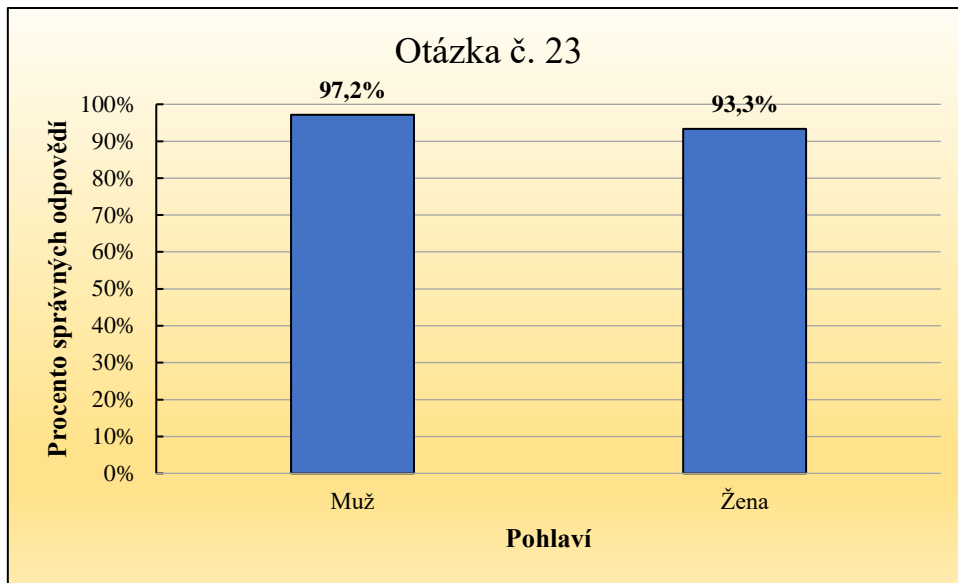
Obrázek č. 22 Výsledky otázky č. 20 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

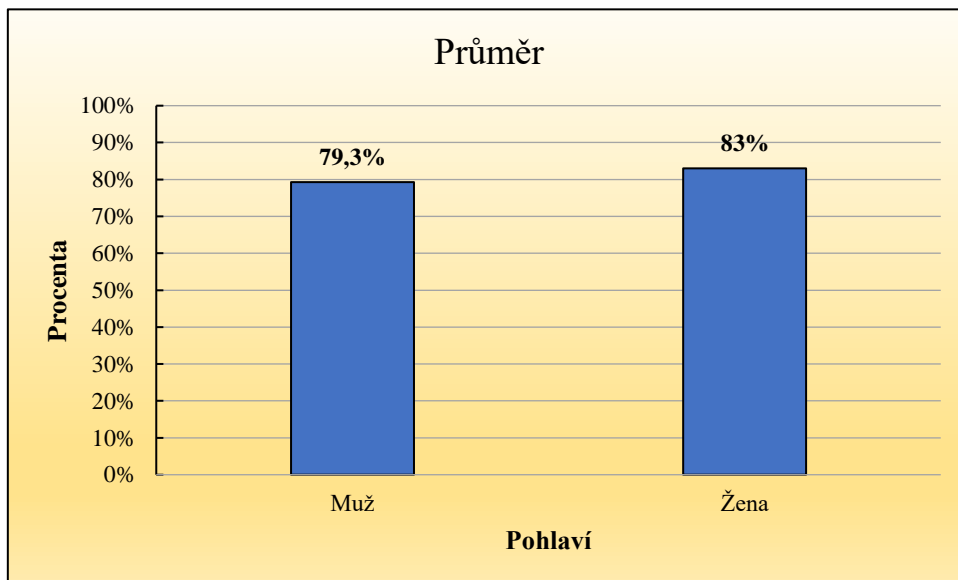
Obrázek č. 23 Výsledky otázky č. 21 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

Obrázek č. 24 Výsledky otázky č. 22 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

Obrázek č. 25 Výsledky otázky č. 23 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

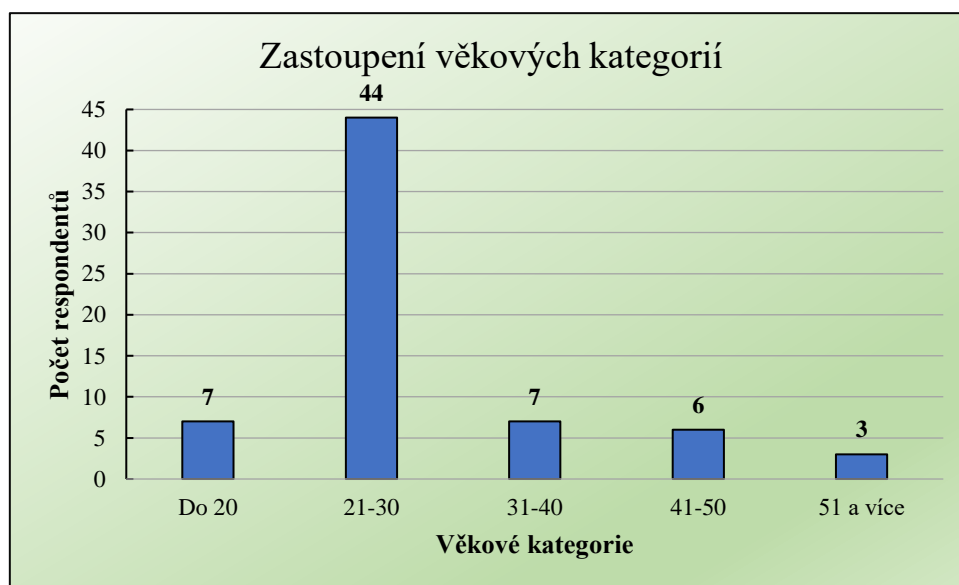
Obrázek č. 26 Průměrné procento správných odpovědí v závislosti na pohlaví (Zdroj: vlastní).

Tabulka č. 1 – Zařazení kategorie pohlaví.

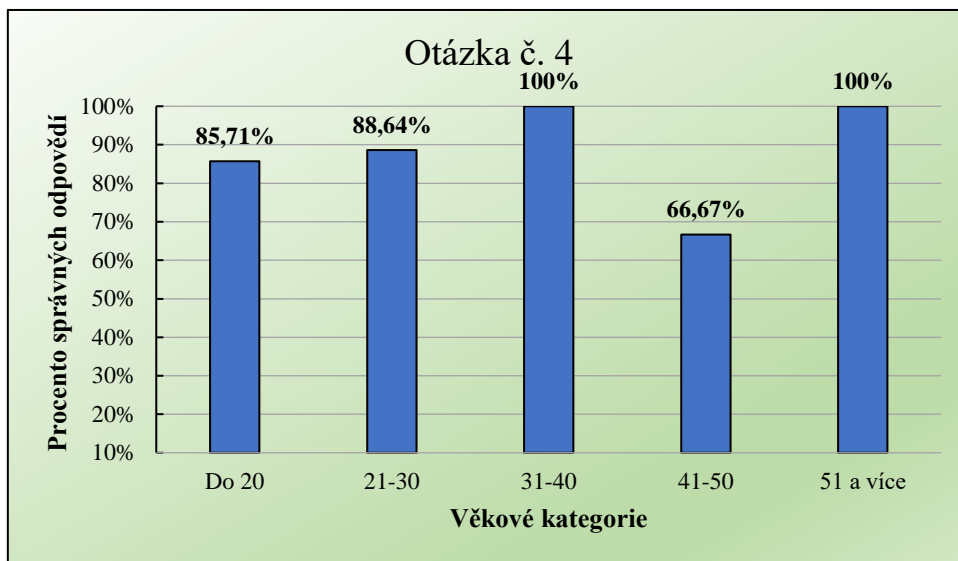
Procenta	Popis	Kategorie
0 %-20 %	Absolutně neinformovaná	
21 %-30 %	Neinformovaná	
31 %-40 %	Velice málo informovaná	
41 %-50 %	Málo informovaná	
51 %-60 %	Informovaná	
61 %-70 %	Více informovaná	
71 %-80 %	Dobře informovaná	Muži
81 %-90 %	Velice dobře informovaná	Ženy
91 %-100 %	Absolutně informovaná	

(Zdroj: vlastní)

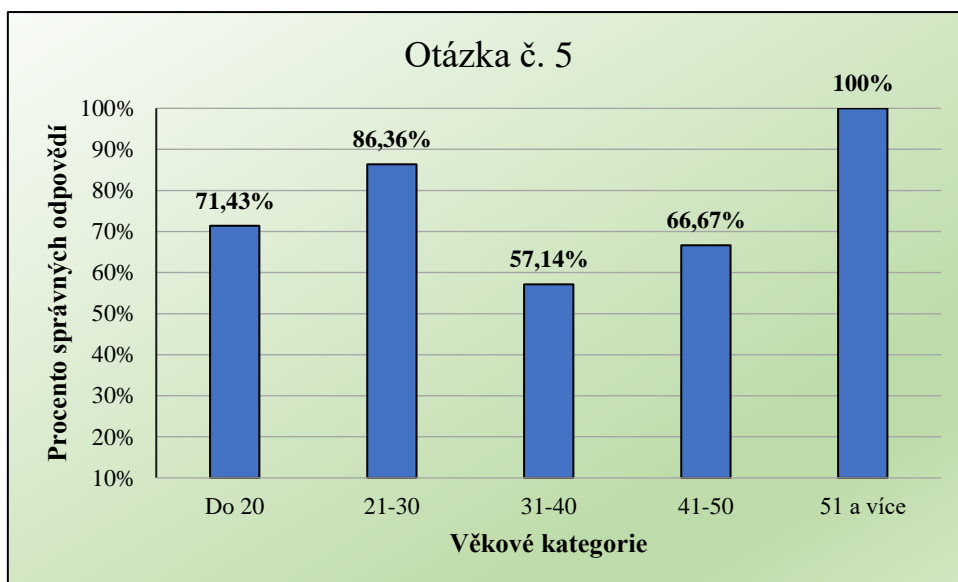
2. Grafické zpracování výsledků podle věkových kategorií

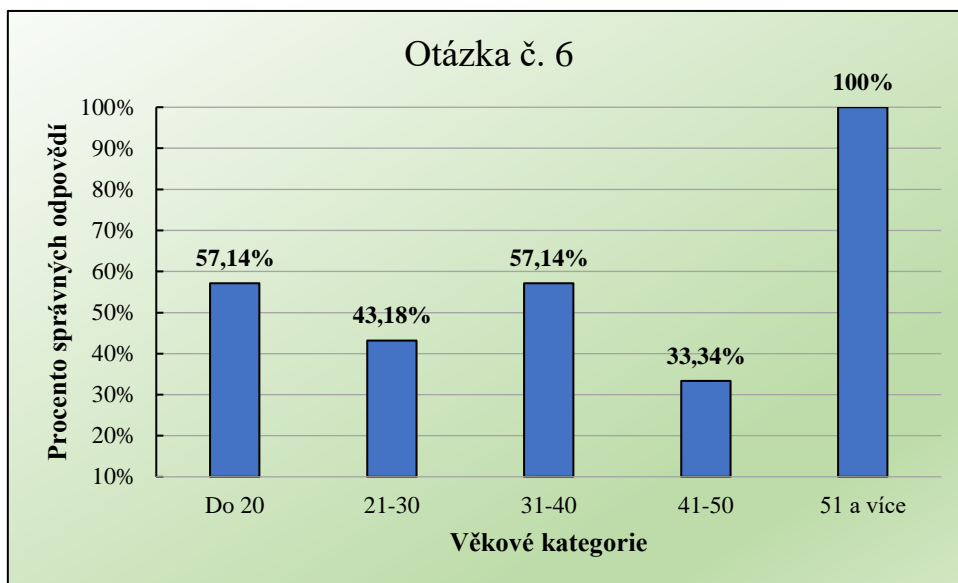
Obrázek č. 4 Zastoupení věkových kategorií v dotazníku (Zdroj: vlastní).

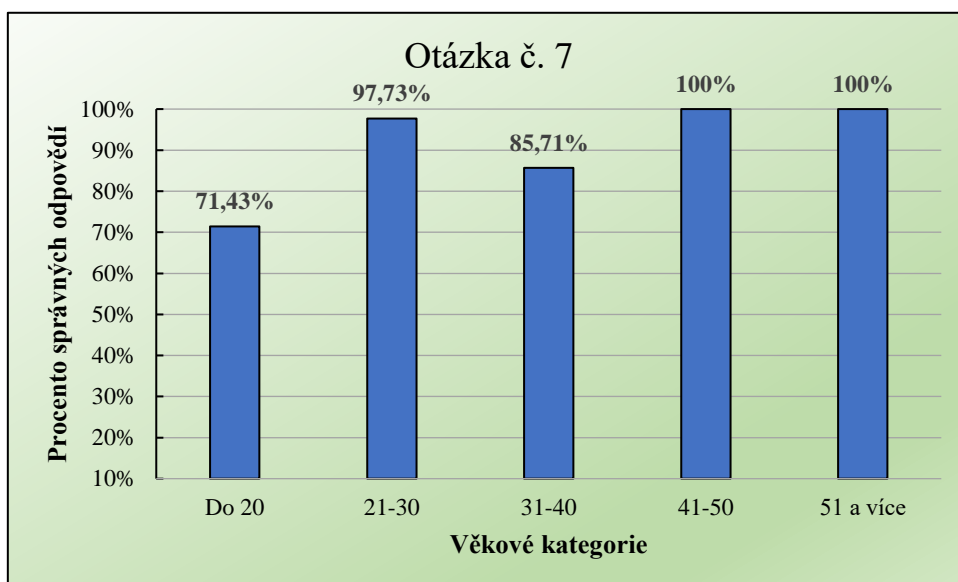
Obrázek č. 27 Výsledky otázky č. 4 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

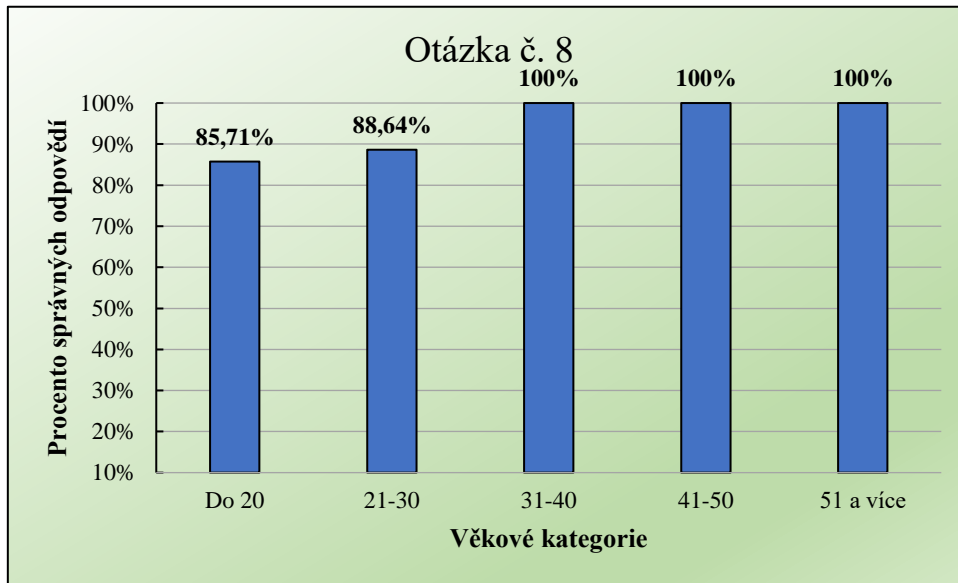
Obrázek č. 28 Výsledky otázky č. 5 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

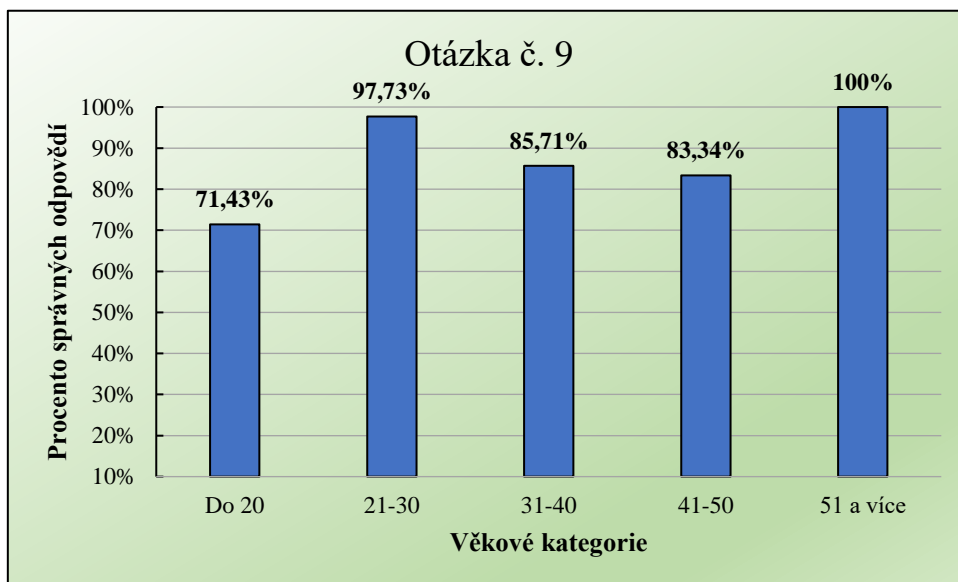
Obrázek č. 29 Výsledky otázky č. 6 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

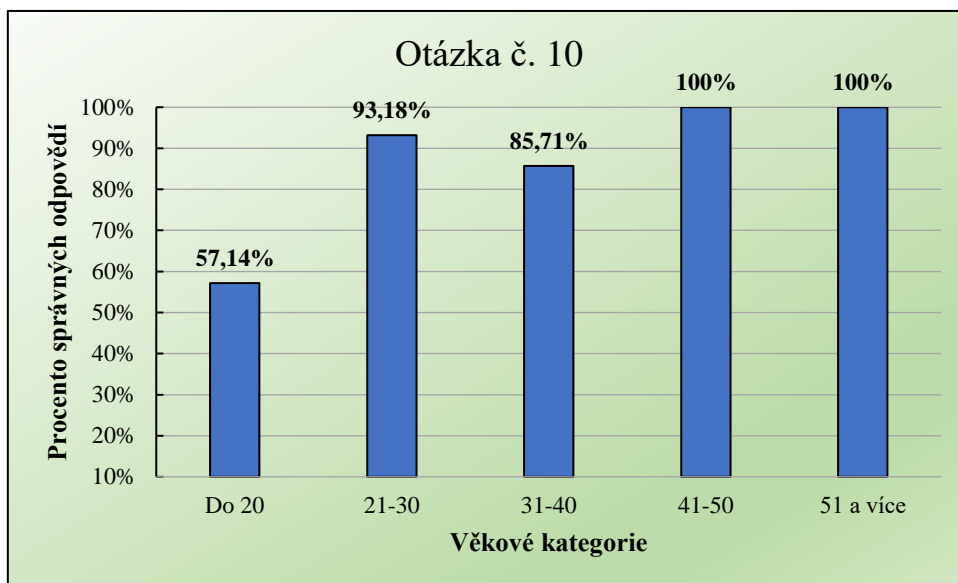
Obrázek č. 30 Výsledky otázky č. 7 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

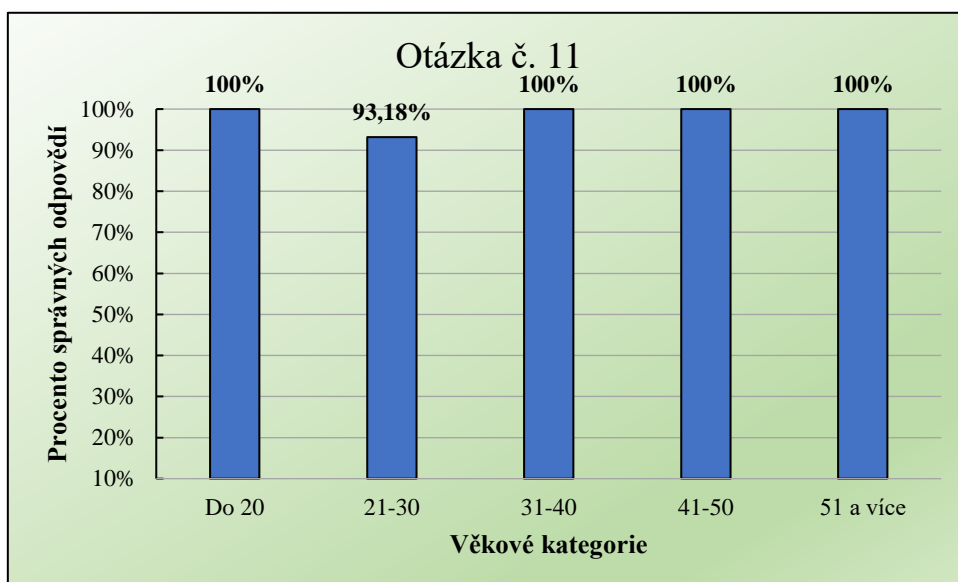
Obrázek č. 31 Výsledky otázky č. 8 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

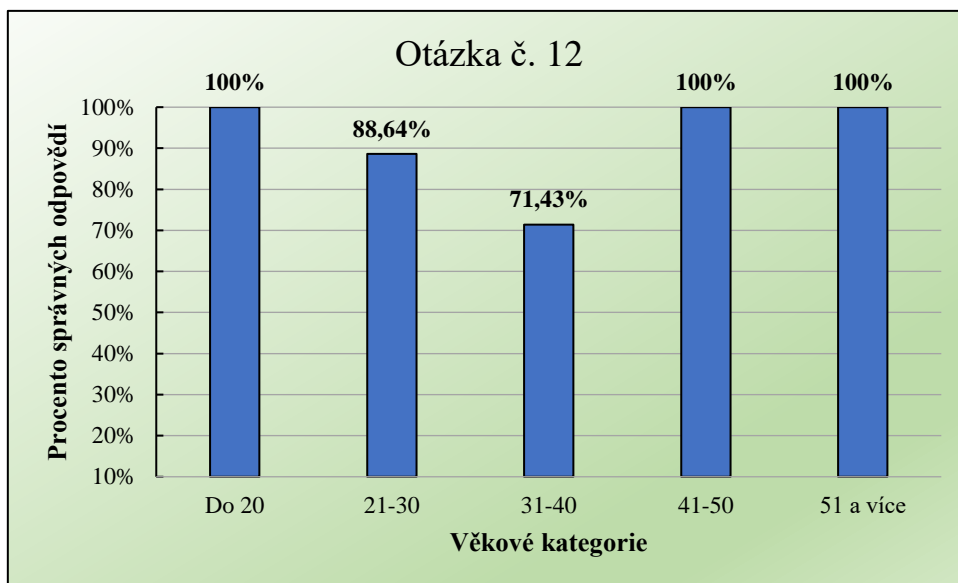
Obrázek č. 32 Výsledky otázky č. 9 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

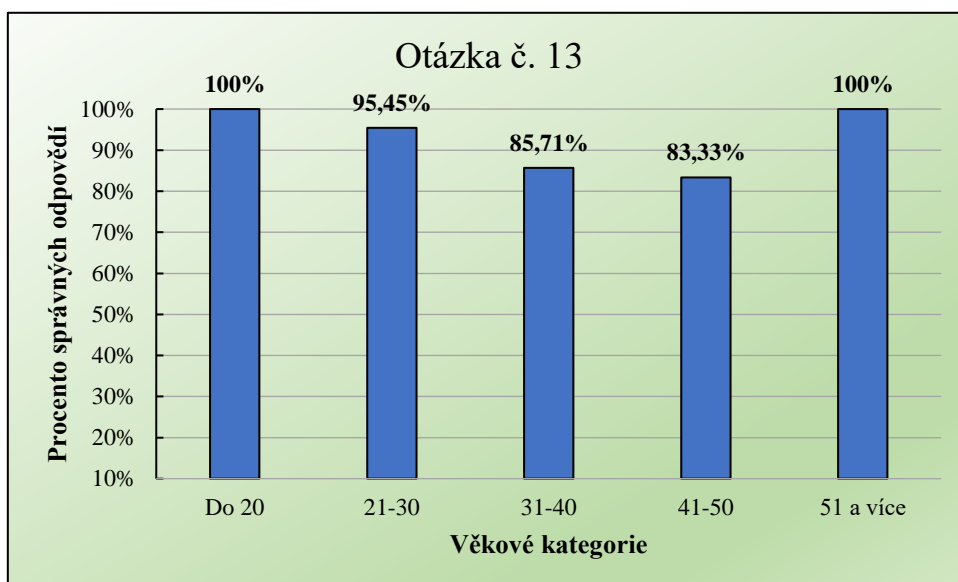
Obrázek č. 33 Výsledky otázky č. 10 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

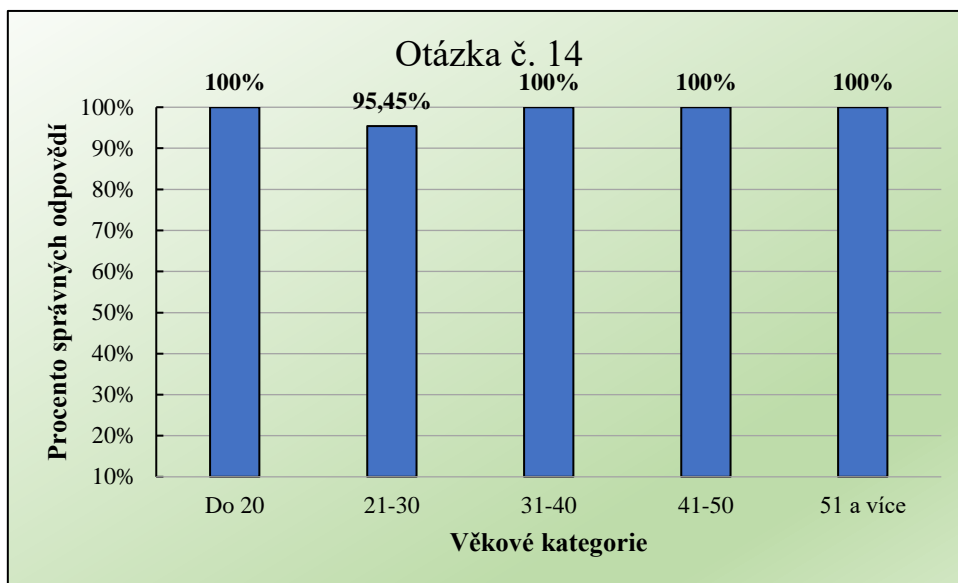
Obrázek č. 34 Výsledky otázky č. 11 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

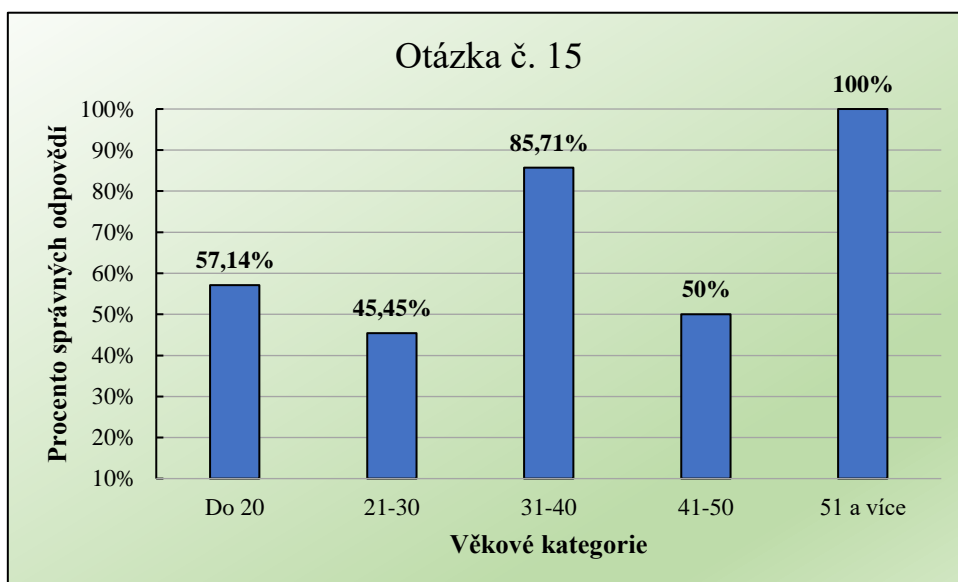
Obrázek č. 35 Výsledky otázky č. 12 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

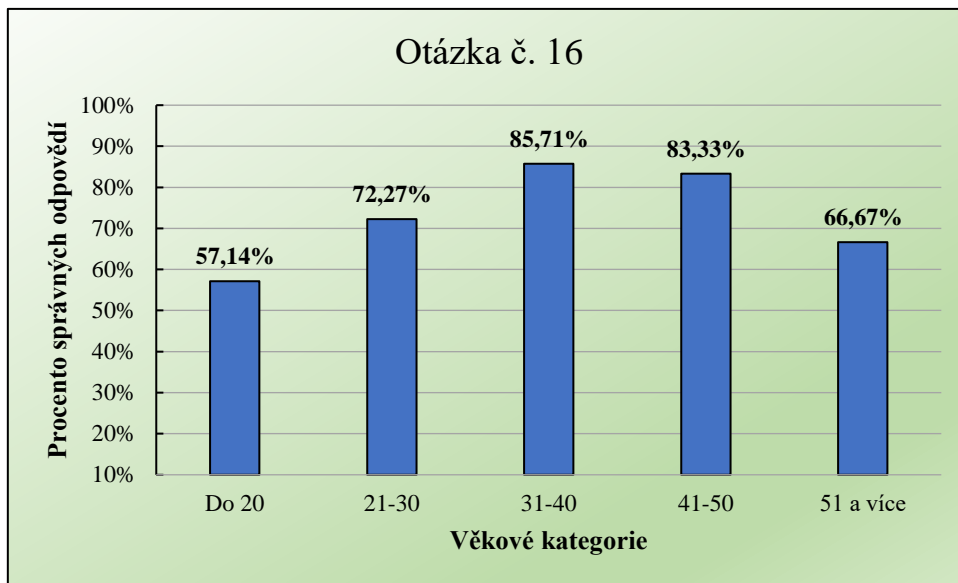
Obrázek č. 36 Výsledky otázky č. 13 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

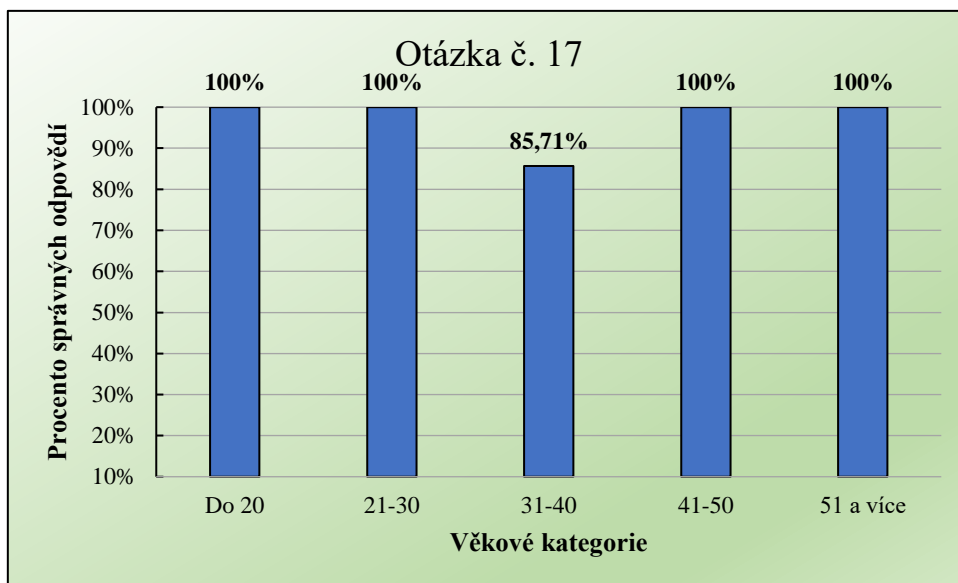
Obrázek č. 37 Výsledky otázky č. 14 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

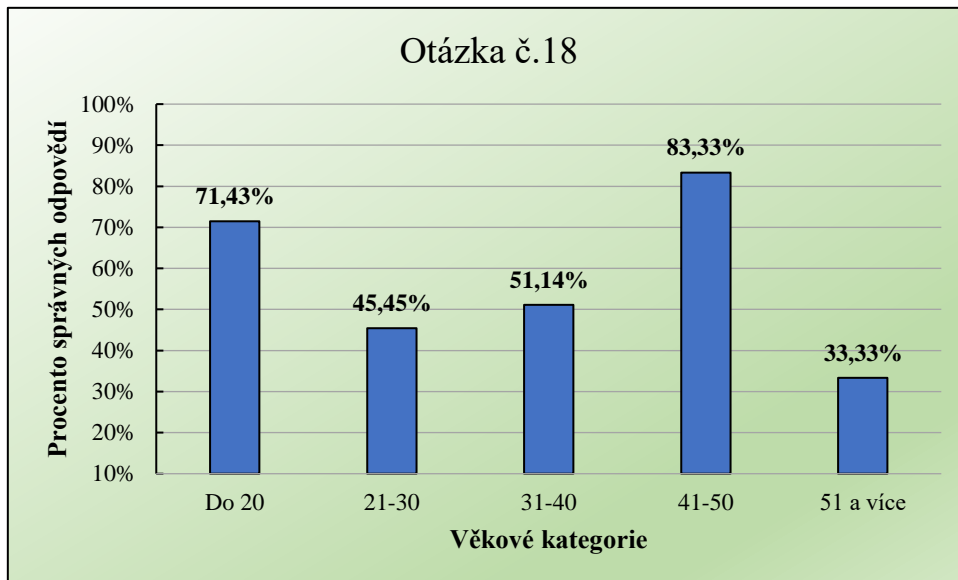
Obrázek č. 38 Výsledky otázky č. 15 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

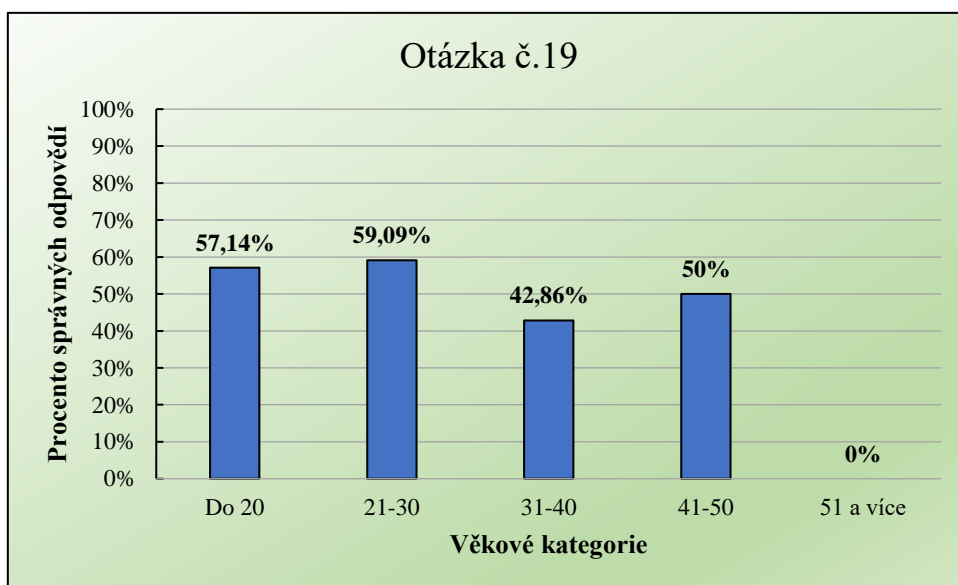
Obrázek č. 39 Výsledky otázky č. 16 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

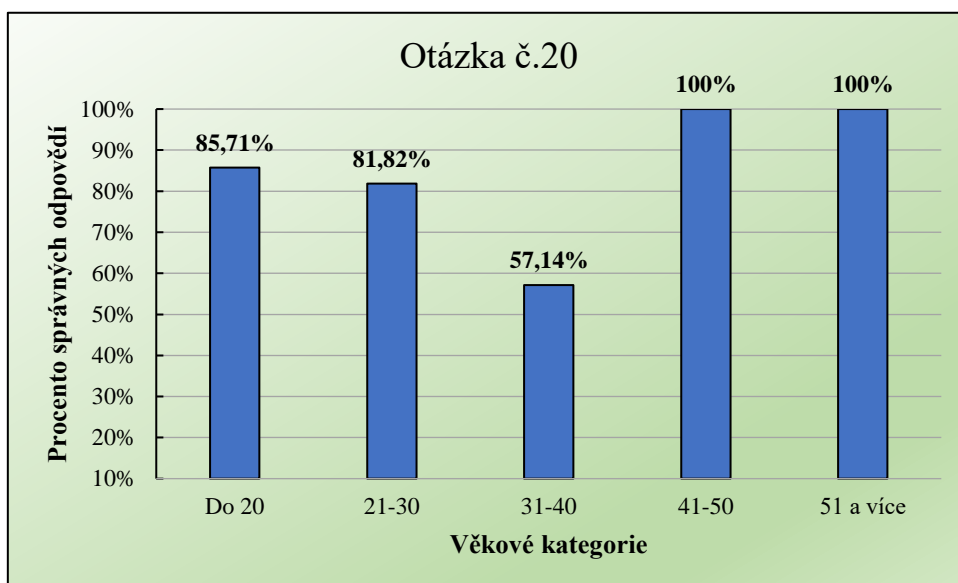
Obrázek č. 40 Výsledky otázky č. 17 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

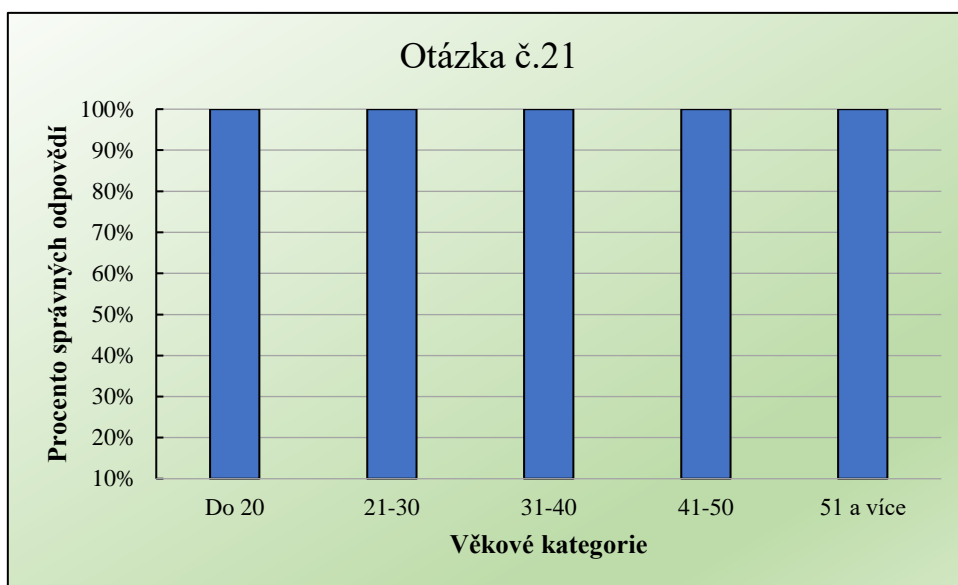
Obrázek č. 41 Výsledky otázky č. 18 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

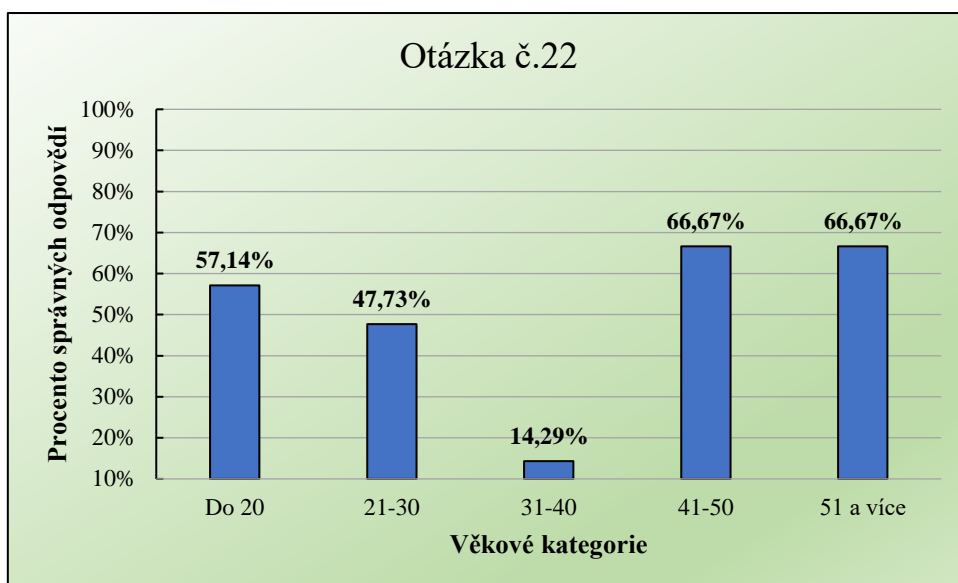
Obrázek č. 42 Výsledky otázky č. 19 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

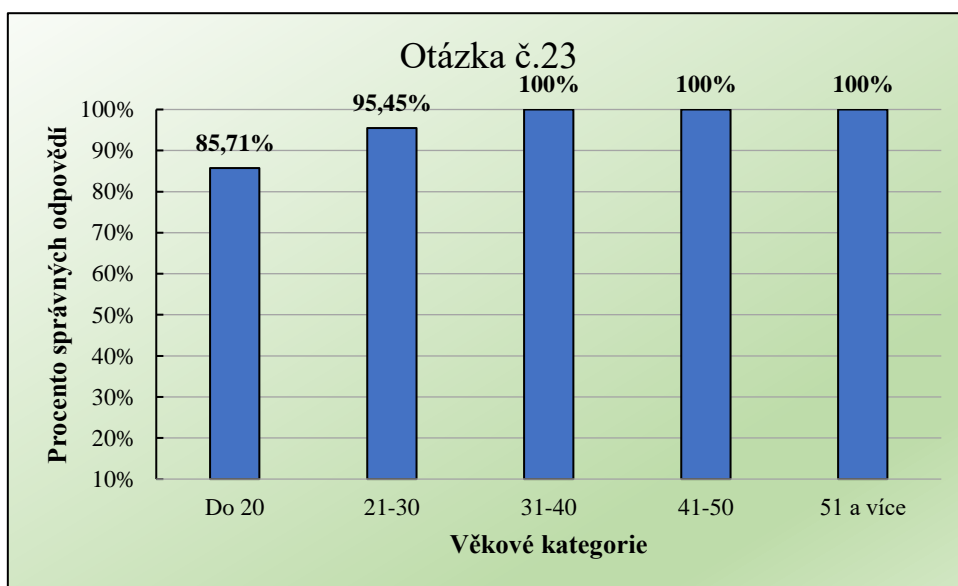
Obrázek č. 43 Výsledky otázky č. 20 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

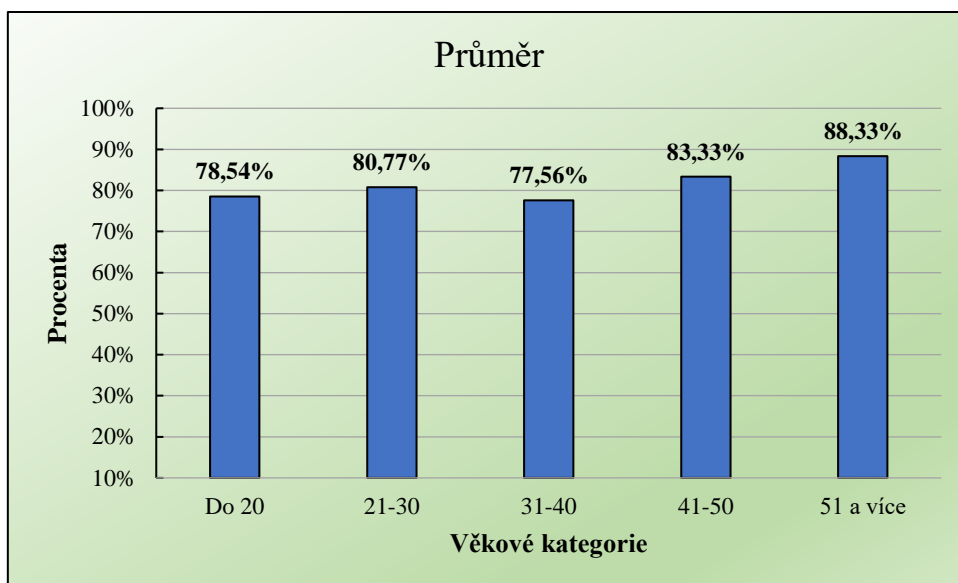
Obrázek č. 44 Výsledky otázky č. 21 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

Obrázek č. 45 Výsledky otázky č. 22 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

Obrázek č. 46 Výsledky otázky č. 23 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

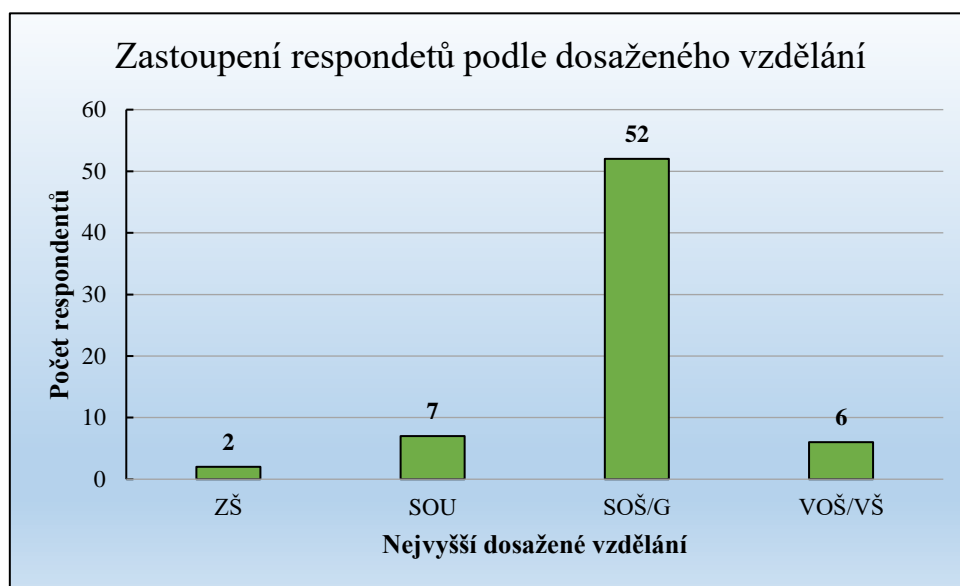
Obrázek č. 47 Průměrné procento správných odpovědí podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

Tab. č. 2 Zařazení věkových kategorií.

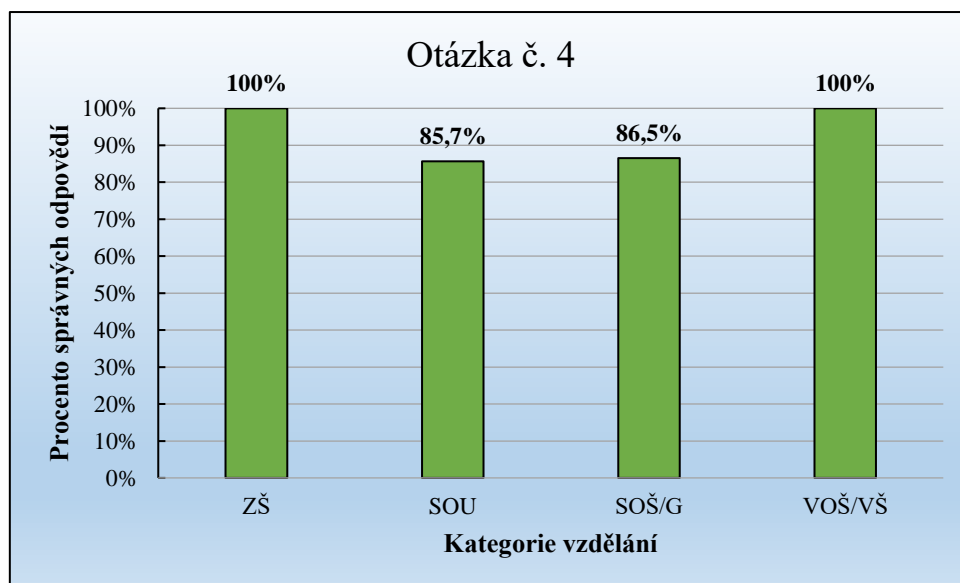
Procenta	Popis	Kategorie
0 %-20 %	Absolutně neinformovaná	
21 %-30 %	Neinformovaná	
31 %-40 %	Velice málo informovaná	
41 %-50 %	Málo informovaná	
51 %-60 %	Informovaná	
61 %-70 %	Více informovaná	
71 %-80 %	Dobře informovaná	Do 20, 31-40
81 %-90 %	Velice dobře informovaná	21-30, 41-50, 51 a více
91 %-100 %	Absolutně informovaná	

(Zdroj: vlastní)

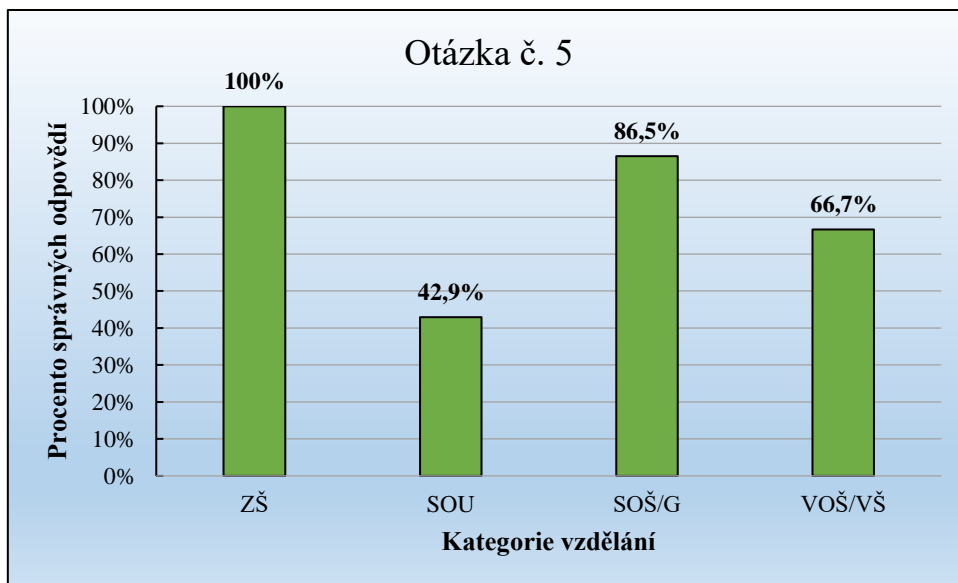
3. Grafické zpracování výsledků podle nejvyššího dosaženého vzdělání

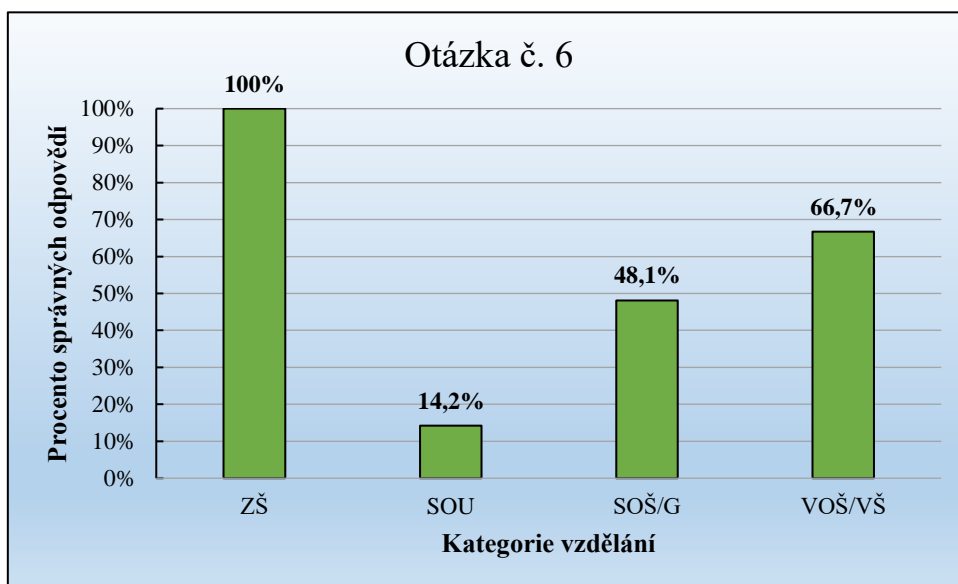
Obrázek č. 5 Zastoupení respondentů podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

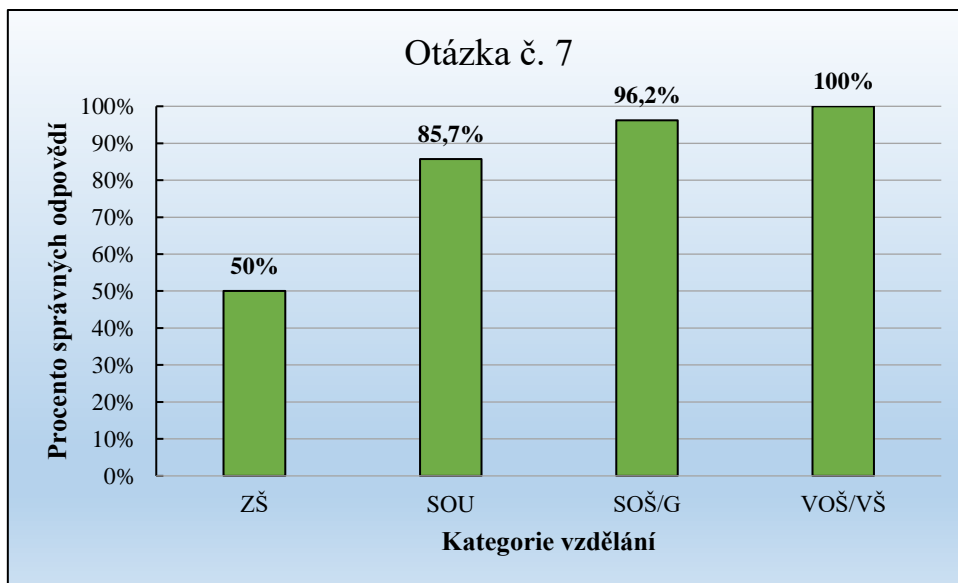
Obrázek č. 48 Výsledky otázky č. 4 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

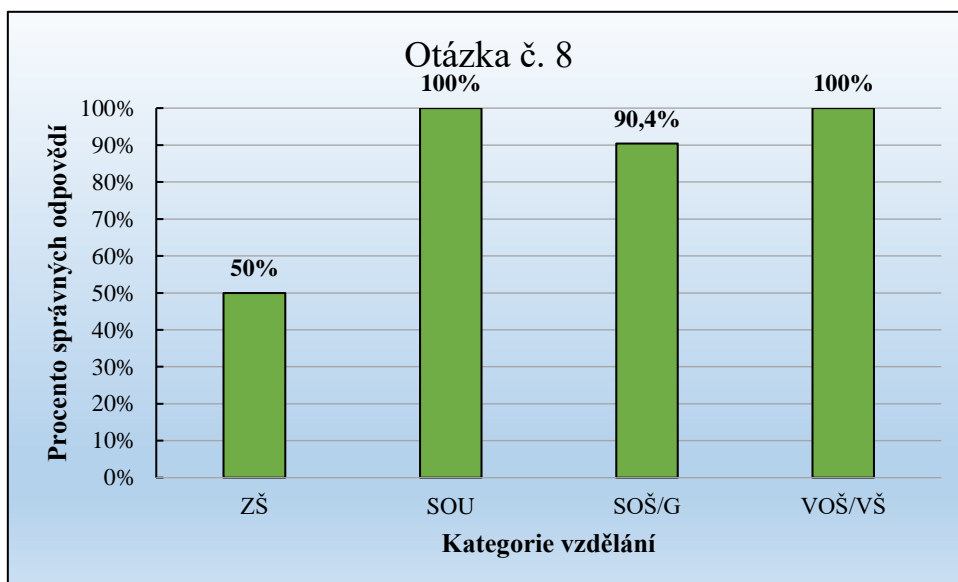
Obrázek č. 49 Výsledky otázky č. 5 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

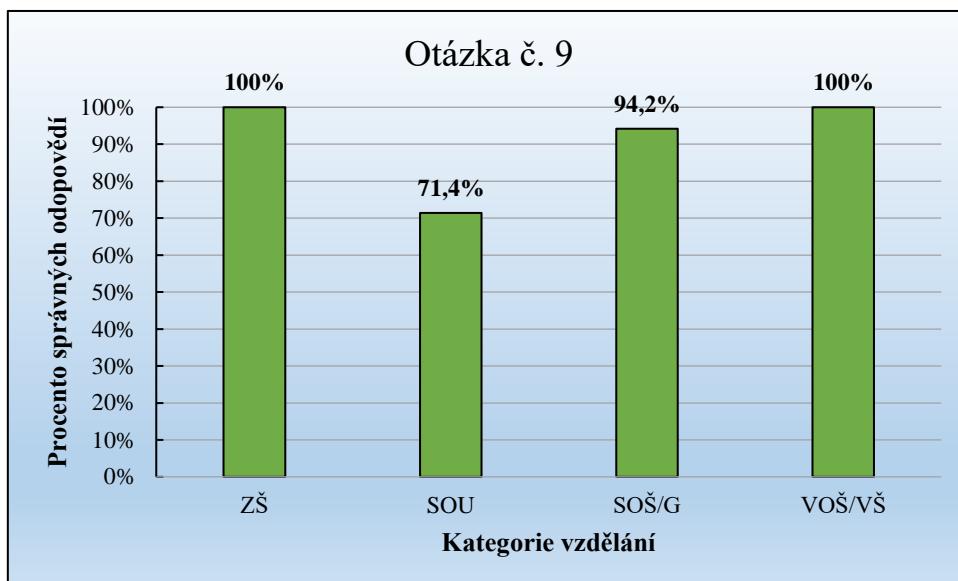
Obrázek č. 50 Výsledky otázky č. 6 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

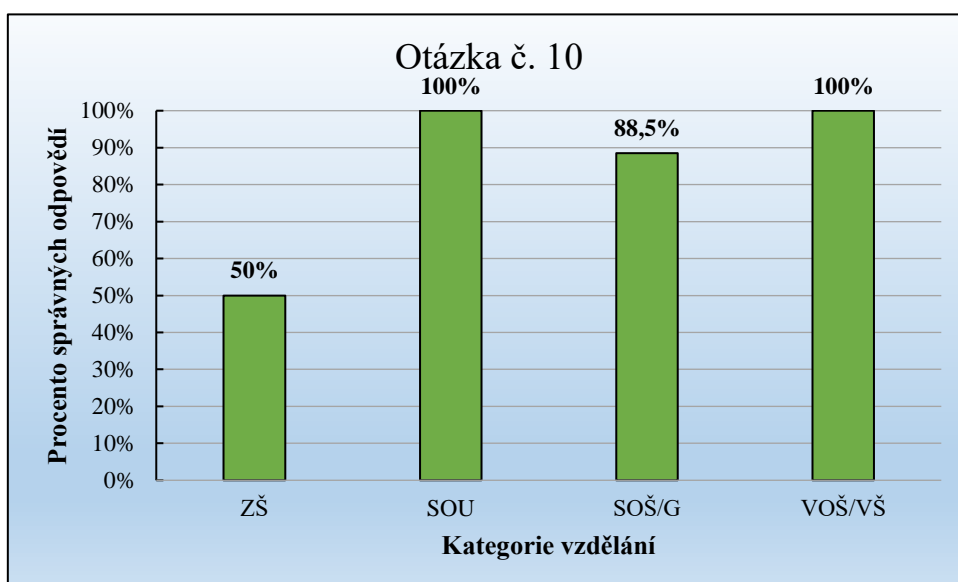
Obrázek č. 51 Výsledky otázky č. 7 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

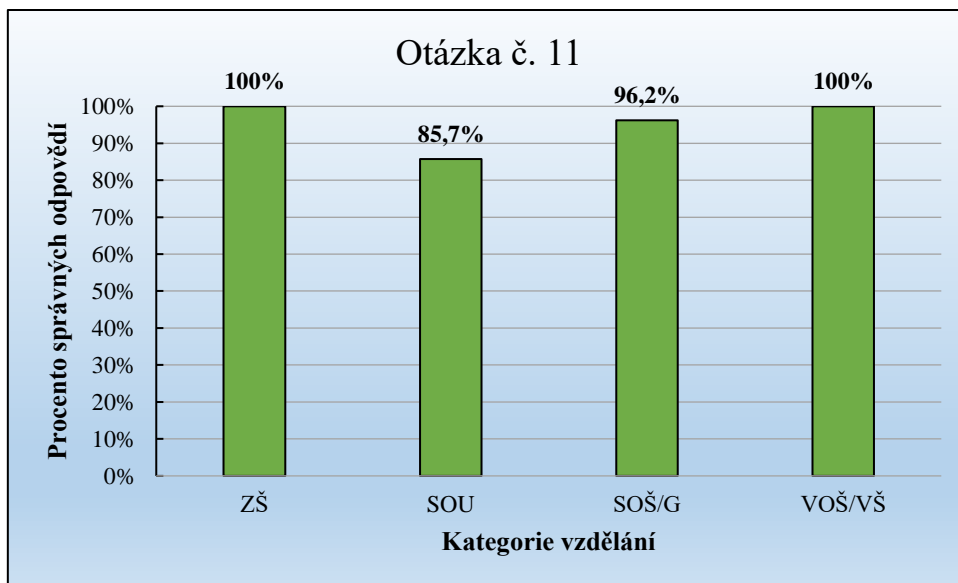
Obrázek č. 52 Výsledky otázky č. 8 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

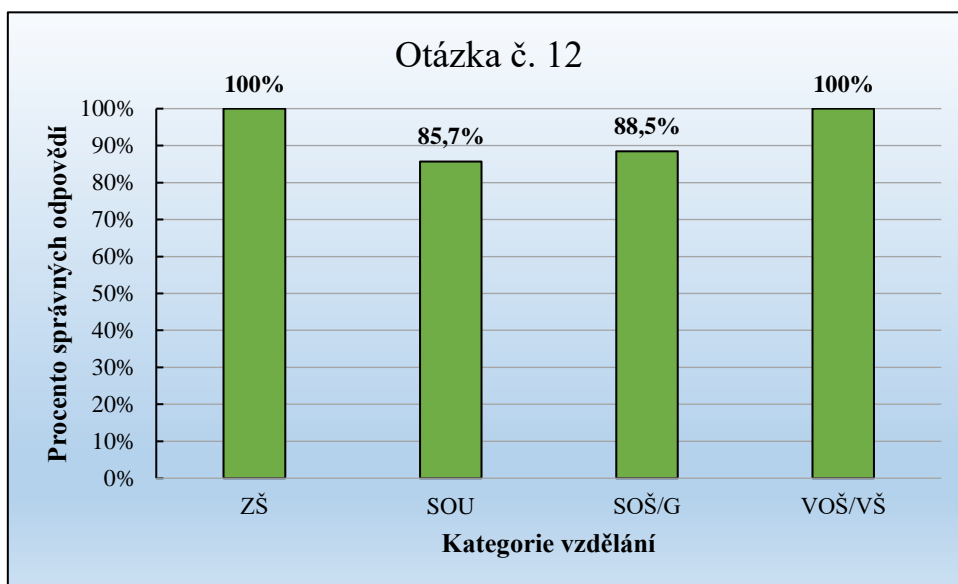
Obrázek č. 53 Výsledky otázky č. 9 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

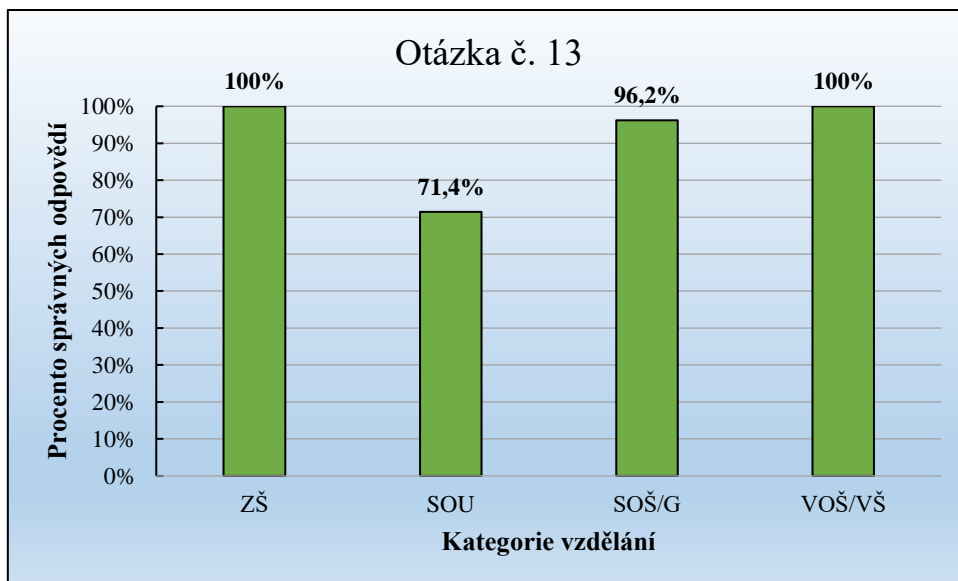
Obrázek č. 54 Výsledky otázky č. 10 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

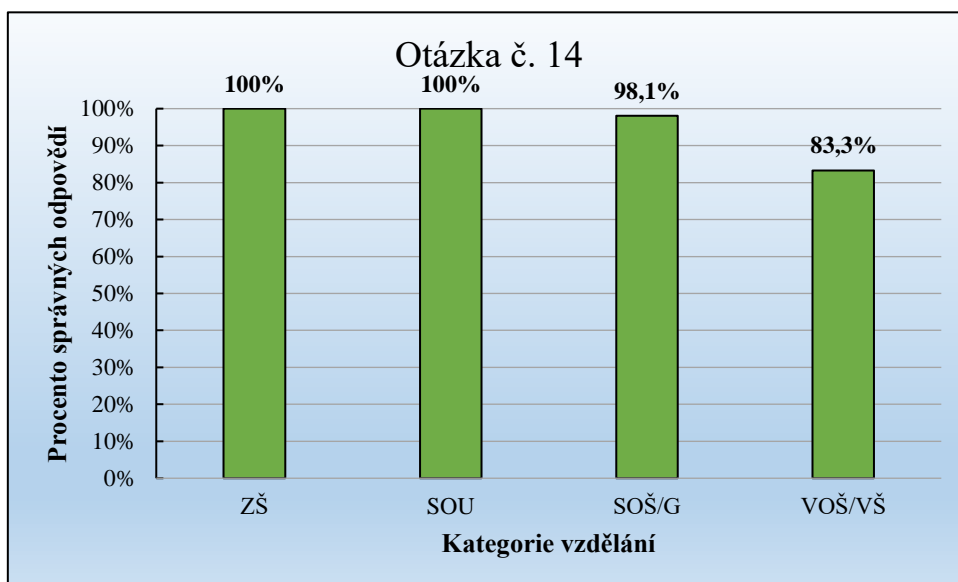
Obrázek č. 55 Výsledky otázky č. 11 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

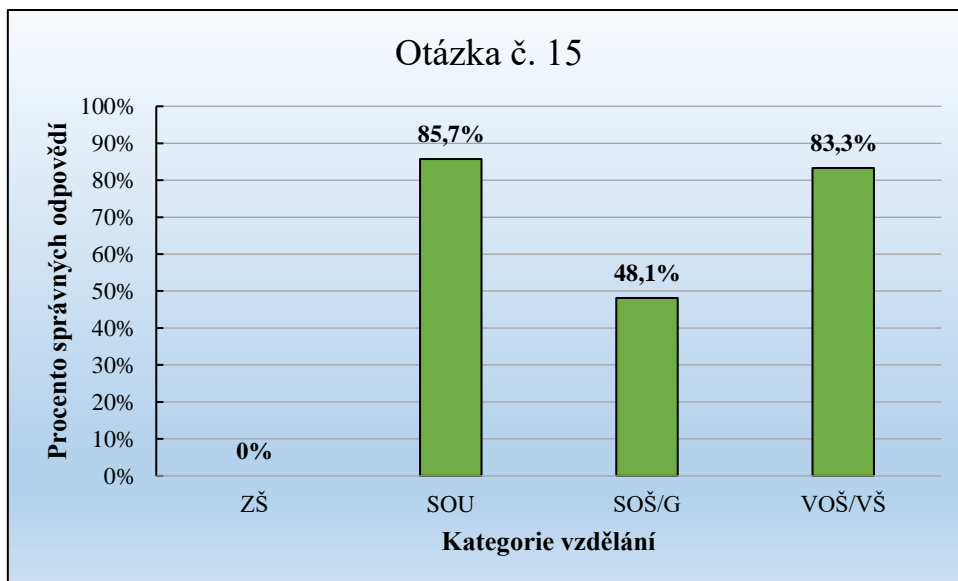
Obrázek č. 56 Výsledky otázky č. 12 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

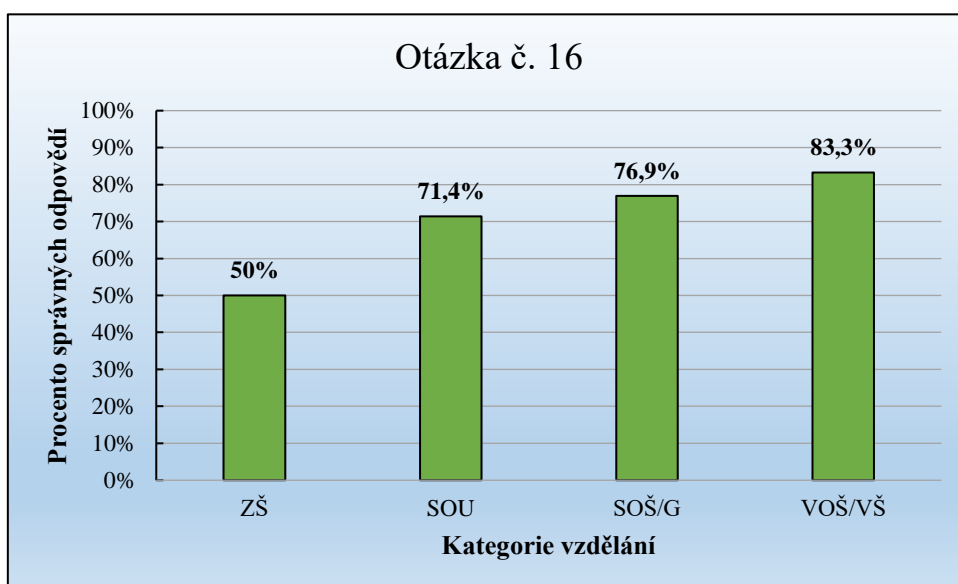
Obrázek č. 57 Výsledky otázky č. 13 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

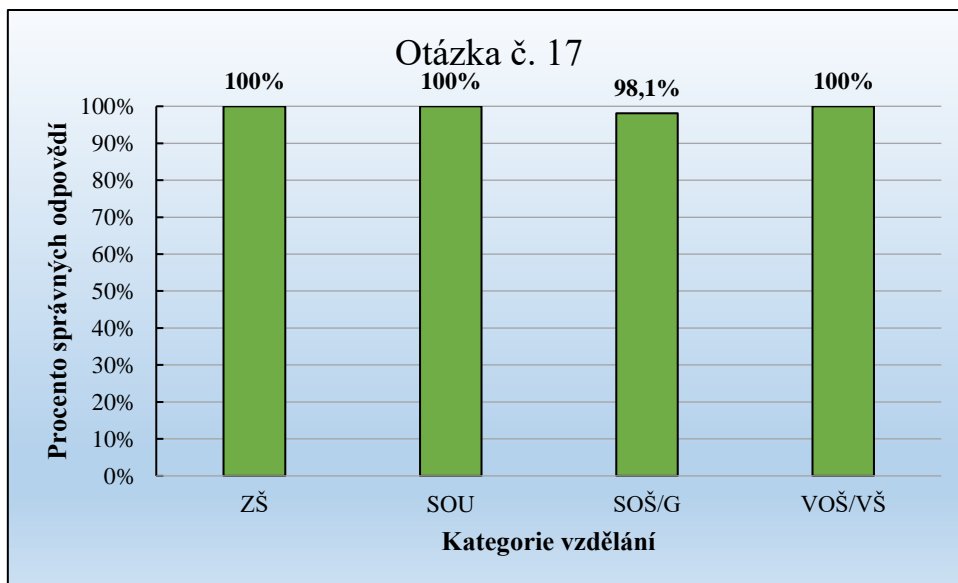
Obrázek č. 58 Výsledky otázky č. 14 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

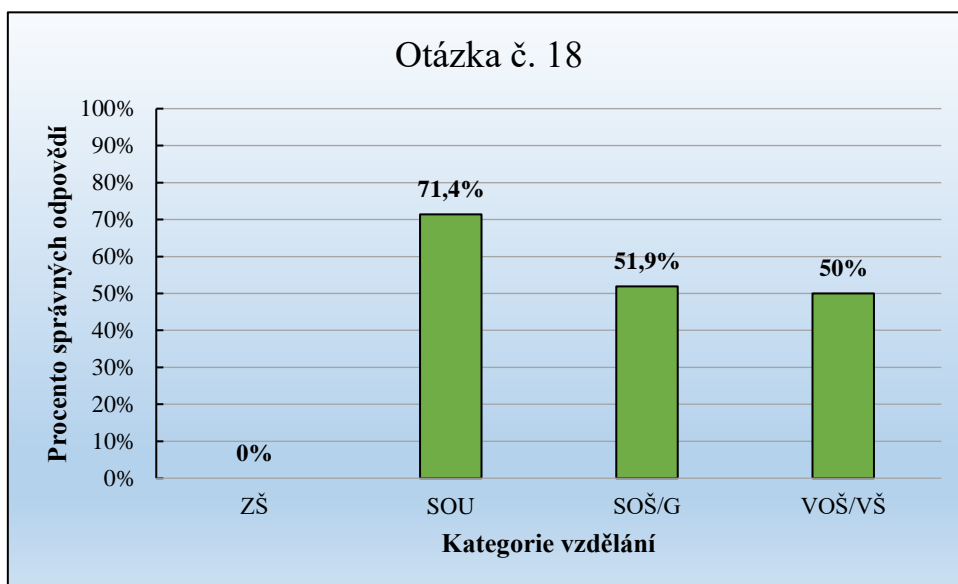
Obrázek č. 59 Výsledky otázky č. 15 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

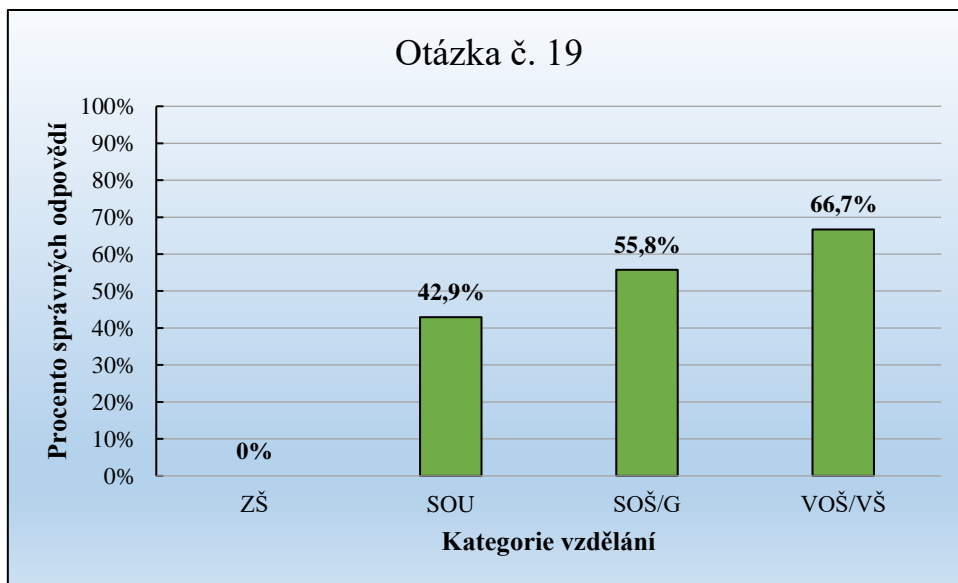
Obrázek č. 60 Výsledky otázky č. 16 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

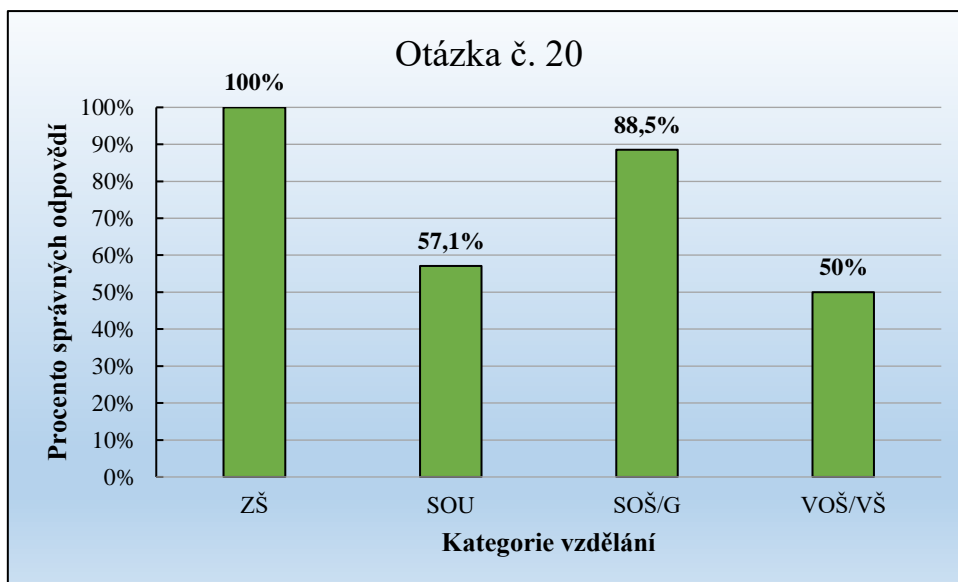
Obrázek č. 61 Výsledky otázky č. 17 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

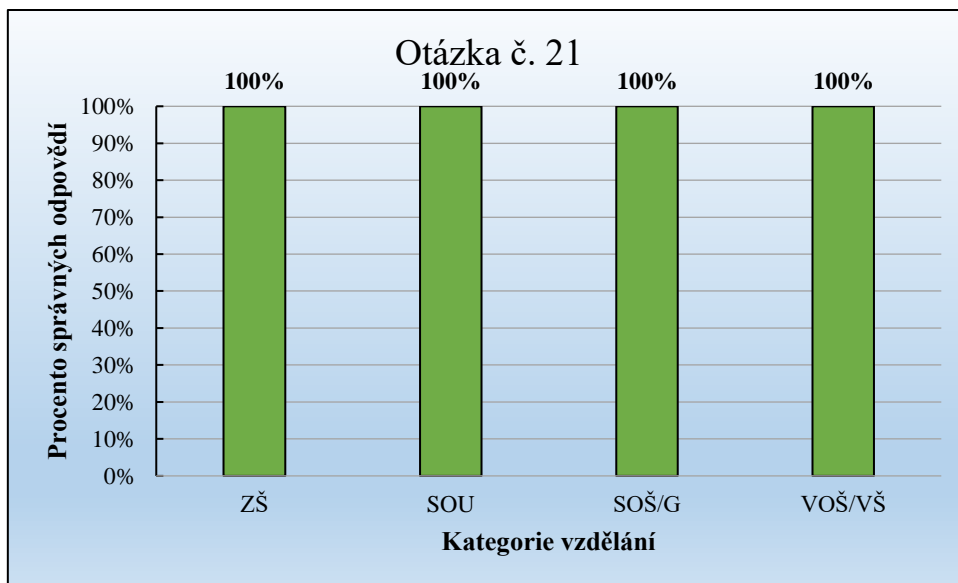
Obrázek č. 62 Výsledky otázky č. 18 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

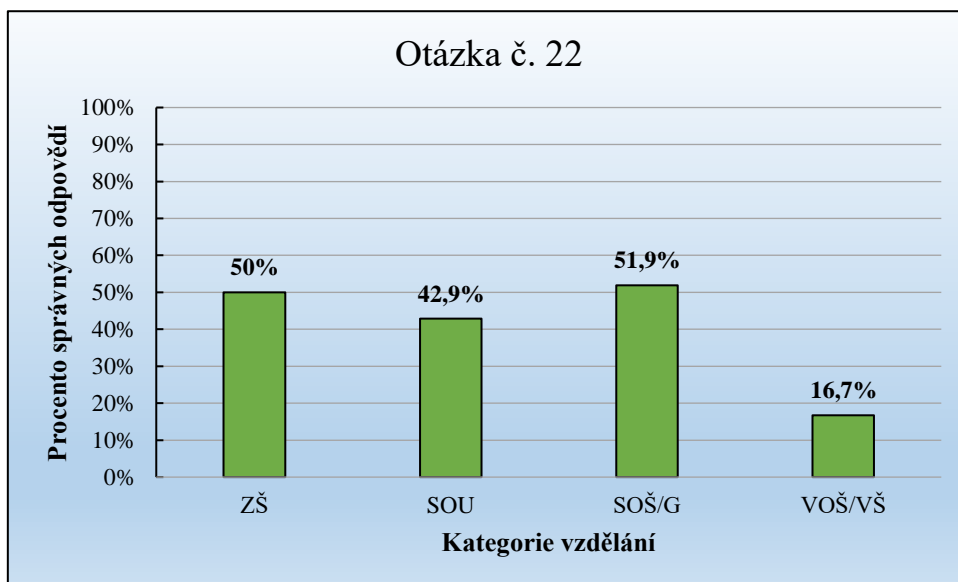
Obrázek č. 63 Výsledky otázky č. 19 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

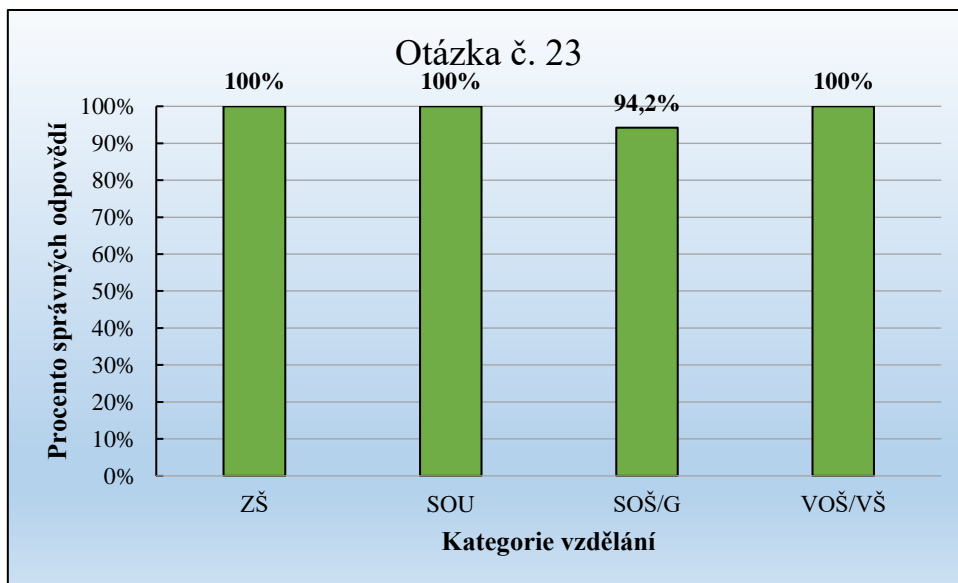
Obrázek č. 64 Výsledky otázky č. 20 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

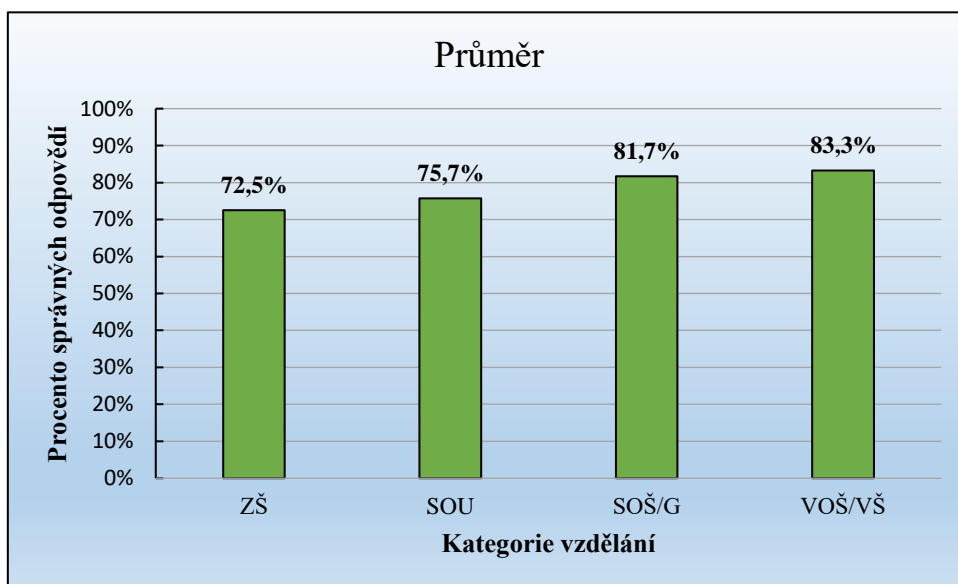
Obrázek č. 65 Výsledky otázky č. 21 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

Obrázek č. 66 Výsledky otázky č. 22 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

Obrázek č. 67 Výsledky otázky č. 23 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

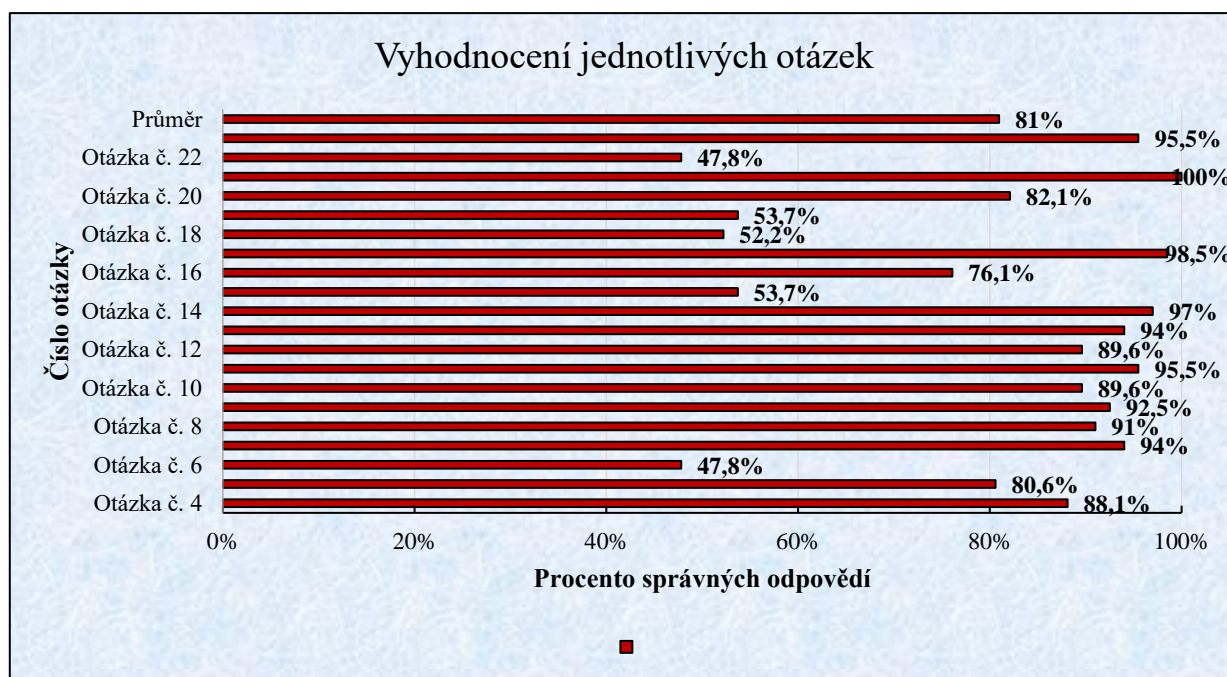
Obrázek č. 68 Průměrné procento správných odpovědí podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).

Tab. č. 3 Zařazení kategorie podle dosaženého vzdělání.

Procenta	Popis	Kategorie
0 %-20 %	Absolutně neinformovaná	
21 %-30 %	Neinformovaná	
31 %-40 %	Velice málo informovaná	
41 %-50 %	Málo informovaná	
51 %-60 %	Informovaná	
61 %-70 %	Více informovaná	
71 %-80 %	Dobře informovaná	ZŠ, SOU
81 %-90 %	Velice dobře informovaná	SOŠ/G, VOŠ/VŠ
91 %-100 %	Absolutně informovaná	

(Zdroj: vlastní)

4. Vyhodnocení jednotlivých otázek

Obrázek č. 69 Vyhodnocení jednotlivých otázek (Zdroj: vlastní).

Tabulka č. 4 Zařazení všech respondentů do výsledné kategorie.

Procenta	Popis	Kategorie
0 %-20 %	Absolutně neinformovaná	
21 %-30 %	Neinformovaná	
31 %-40 %	Velice málo informovaná	
41 %-50 %	Málo informovaná	
51 %-60 %	Informovaná	
61 %-70 %	Více informovaná	
71 %-80 %	Dobře informovaná	
81 %-90 %	Velice dobře informovaná	Všichni respondenti
91 %-100 %	Absolutně informovaná	

(Zdroj: vlastní)

Seznam obrázků, tabulek a příloh

Seznam obrázků

- Obrázek č. 1 Logické schéma příčin útoku (Zdroj: Hofreiter L., Kubíková Z.)
- Obrázek č. 2 Barevné značení stupňů ohrožení terorismem (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 3 Zastoupení respondentů podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 4 Zastoupení věkových kategorií v dotazníku (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 5 Zastoupení respondentů podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 6 Výsledky otázky č. 4 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 7 Výsledky otázky č. 5 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 8 Výsledky otázky č. 6 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 9 Výsledky otázky č. 7 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 10 Výsledky otázky č. 8 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 11 Výsledky otázky č. 9 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 12 Výsledky otázky č. 10 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 13 Výsledky otázky č. 11 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 14 Výsledky otázky č. 12 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 15 Výsledky otázky č. 13 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 16 Výsledky otázky č. 14 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 17 Výsledky otázky č. 15 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 18 Výsledky otázky č. 16 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 19 Výsledky otázky č. 17 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 20 Výsledky otázky č. 18 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 21 Výsledky otázky č. 19 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 22 Výsledky otázky č. 20 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 23 Výsledky otázky č. 21 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).

Obrázek č. 24	Výsledky otázky č. 22 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 25	Výsledky otázky č. 23 podle pohlaví (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 26	Průměrné procento správných odpovědí v závislosti na pohlaví (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 27	Výsledky otázky č. 4 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 28	Výsledky otázky č. 5 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 29	Výsledky otázky č. 6 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 30	Výsledky otázky č. 7 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 31	Výsledky otázky č. 8 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 32	Výsledky otázky č. 9 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 33	Výsledky otázky č. 10 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 34	Výsledky otázky č. 11 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 35	Výsledky otázky č. 12 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 36	Výsledky otázky č. 13 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 37	Výsledky otázky č. 14 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 38	Výsledky otázky č. 15 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 39	Výsledky otázky č. 16 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 40	Výsledky otázky č. 17 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 41	Výsledky otázky č. 18 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 42	Výsledky otázky č. 19 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 43	Výsledky otázky č. 20 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 44	Výsledky otázky č. 21 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 45	Výsledky otázky č. 22 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
Obrázek č. 46	Výsledky otázky č. 23 podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).

- Obrázek č. 47 Průměrné procento správných odpovědí podle věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 48 Výsledky otázky č. 4 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 49 Výsledky otázky č. 5 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 50 Výsledky otázky č. 6 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 51 Výsledky otázky č. 7 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 52 Výsledky otázky č. 8 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 53 Výsledky otázky č. 9 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 54 Výsledky otázky č. 10 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 55 Výsledky otázky č. 11 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 56 Výsledky otázky č. 12 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 57 Výsledky otázky č. 13 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 58 Výsledky otázky č. 14 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 59 Výsledky otázky č. 15 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 60 Výsledky otázky č. 16 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 61 Výsledky otázky č. 17 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 62 Výsledky otázky č. 18 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 63 Výsledky otázky č. 19 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 64 Výsledky otázky č. 20 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 65 Výsledky otázky č. 21 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 66 Výsledky otázky č. 22 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 67 Výsledky otázky č. 23 podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 68 Průměrné procento správných odpovědí podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Obrázek č. 69 Vyhodnocení jednotlivých otázek (Zdroj: vlastní).

Seznam tabulek

- Tabulka č. 1 Zařazení kategorie pohlaví (Zdroj: vlastní).
- Tabulka č. 2 Zařazení věkových kategorií (Zdroj: vlastní).
- Tabulka č. 3 Zařazení kategorie podle dosaženého vzdělání (Zdroj: vlastní).
- Tabulka č. 4 Zařazení všech respondentů do výsledné kategorie (Zdroj: vlastní).

Seznam příloh

- Příloha č. 1 – Dotazník
- Příloha č. 2 – Grafy a tabulky k vyhodnocení dotazníku

Seznam použitých zkratek

CIA	Central Intelligence Agency
ČR	Česká republika
ETA	Euskadi Ta Askatasuna
ETA	Event Tree Analysis/analýza stromu událostí
EU	Evropská unie
FTA	Fault Tree Analysis/analýza stromu poruch
G	Gymnázium
IRA	Irská republikánská armáda
PČR	Policie České republiky
RIRA	Skutečná Irská republikánská armáda
SOŠ	Střední odborná škola
SOU	Střední odborné učiliště
TAK	Teyrêbazên Azadîya Kurdistan
Tj.	také jako
UNITA	Národní svaz pro úplnou nezávislost Angoly
USA	Spojené státy americké
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoká škola
ZŠ	Základní škola